LJUNGMAN.

GRIPSHOLM

SLOTT.

vilken i stolta, gungande rytmer tecknade slottets saga och ställde in det under förgängelsens synvinkel. Ur den mörka, ståtliga dikten återge vi följande strofer:

Den åldriga borgen rymmer
på genklang av lutor och skratt,
på kedjerassel och suckar
ur fängelsekamrarnas natt,
på myndiga slag i bordet
och tunga, vredgade steg
och många hemliga kyssar,
som månen såg och förteg.

Det rymmer på dunkla ränker
och bistra beslut
och löften, som kanske brutits,
innan vaxljusen brunnit ut,
på lust och dödlig förtvivlan,
om vilken ingen vet
— allt det som seklerna sopat
samman som vissenhet.

— — — — — — — — — — —

Oss lyfter ögonblickets
skimrande böljeberg.
Vår röst har den levande klangen
och det levandes egen färg.
Oss tillhör den solblå sekunden
efter växlingens lag.
Snart eka våra stämmor,
som de dödas eka i dag.

EPILOG

vid Gripsholmsfesten den 19/6 - 37.

Av

PRINS WILHELM.

Vårt spel är slut. Dess spröda stämmor tystna
som manats fram ur det förgångnas skuggvärld
och talat till oss, sena tiders barn,
om Vasars krafttag, stormaktsårens pompa
och snillets lek vid tjusarkungens hov.
Nu släckas ljusen medan sommarns skymning
sitt drömdok lindar omkring Mälarns vikar
där vattnet fångar rymdens trolska färg
och rosenmoln, som segla mot det vida
på väg till nästa morgonrodnads bryn.
Snart tiger festens röst som ropat över landet
hur borgen envist trotsat fyra sekler,
och själva skingras vi som agnarna för vinden
och återvända till vårt vardagskall
ett minne rikare i år som stunda,
ett minne värt att gömma och begrunda,
som tog gestalt i Famas tempelhall.

Vårt spel är slut, men spelets mening lever.
Den sprang ur slottets smultronröda mur
och Gripens karska torn — en bild av bragd
och trofasthet mot land, det satts att värna.
Ditt namn, Gripsholm, för oss blev till symbol
för allt som nämnes svenskt: vårt rikes enhet,
vår fria tanke och vår rätt att forma
ett liv på grunden av det traditionsmedvetna
i enlighet med tusenårigt kynne
som ärvts med plog och svärd från far till son.
Du är vår stolthets lugna självbesinning,
en hela folkets släktgård i vars anor
och rotfasthet vi äga vår beskärda del.
I fyra hundra år din port blev svängd
var morgon och var kväll på sina järn,
välkomnande i fred men hotfullt stängd
när rikets trygghet krävde väpnat värn.

Du våra svenska ödens fasta borg
bakom vars bröstvärn Famas fåglar häcka,
du är ej död men lever mitt i nuet.
En länk emellan fornt och tid, som stundar,
du hägnar löftets ljusa tillförsikt.
Din port skall än i fyrahundra år
på sina hakar varje morgon knarra
och släppa in den nya tidens skaror
som bära samförståndets brödratecken
och ljusets fackla tänd i sitt banér.
På samma gång du hägnar det förflutna,
beständigt skall du nya värden skapa
omistliga för oss som samfält äga
ett språk, en tro, ett namn, ett fosterland.
Hur än maskinens tidevarv oss danat
till kuggar i ett välsmort samhällsurverk,
vi är ytterst våra fäders barn
med ansvar inför dem som komma efter.
Och därför, släktgård, bakom röda murar
ditt hjärta slår med våra samma slag.
Ditt svenska arv från Vasar och från Sturar
är vårt och våra söners än i dag.

Vårt spel är slut.
Snart bryts dess trollmakts ring.
Så träden ut
i kvällens ljuvlighet
som väntar runt omkring.
Där mognar sommarns honungsvin
av nattviol och ung jasmin
och hö i volm vid volm.
Nu girar livets lätta slup
ånyo över dunkla djup
men du står kvar, Gripsholm,
och talar än i tusen år
det språk, ett folk förstår.

Av dagens fest på sörmländsk jord
göm, färdeman, ett minne av den sort
som lever utan ord,
och tag dess mening med ombord
när du i kväll ror bort.

BESKRIFNING
OM
GRIPSHOLMS SLOTT,

Som innefattar dess åtskilliga förändringar ifrån sitt första til närvarande tid, så långt som Svenska Historien, Publique Handlingar och tilförlåtelige vittnesbörd gifva anledning;

Med bifogad

Förteckning,

På de Portraiter, af Kejsare, Konungar, Furstar, Prinsar och Prinsessor, samt flere Högtförnäme Personer, med åtskillige Schillerier, som därstädes finnas, efter den Nummer som de stå i 1745 års Inventarium samt de sedermera tilkomne, jemte öfver Högstbemälte Personer sammandragne Historiske, Chronologiske och Genealogiske Anmärkningar.

Författad af

CARL FREDRICH LJUNGMAN

Hof-Kammererare.

STOCKHOLM,

Tryckt hos ANDERS ZETTERBERG, 1790.

Til Den

Stormågtigste KONUNG,

KONUNG

GUSTAF III.

Sverges, Göthes och Vendes Konung &c. &c. &c. Arfvinge til Norrige, samt Herrtig til Schlesvig Hollstein &c. &c. &c.

Stormågtigste Allernådigste

KONUNG

Det år på Eder Kongl. Maj:ts Allernådigste befallning, som jag företagit denna senare uplagan af Beskrifningen öfver Gripsholms Slott.

Det

Det nya ſom häruti omröres, är tillkommit genom Eder Kongl. Maj:ts egen höga förſorg, och ſkall bära evigt vittnesbörd, ſå väl om Eder Kongl. Maj:ts Kärlek för den Store Konung GUSTAF den Förſte, hvars åminnelſe gjort Gripsholms Slott för Eder Kongl. Maj:t behagligt, ſom Eders Kongl. Maj:ts höga ſmak för Vitterhet och fria konſter.

Allt ſådant ſmikrar mig med ett ljuft hopp, det Eder Kongl. Maj:t allernådigſt anſer min djärfhet, då jag driſtar härmedelſt lägga detta arbete för Eder Kongl. Maj:ts fötter.

Framtidens Statskloke och Hjeltar må beundra Eder Kongl. Maj:ts ſtora och lyſande gärningar, hvilkas följder och verkningar dem tillhörer, att ſe och priſa. Stängd innom en mindre krets, har jag dåck ofta njutit den afvundsvärda, och för dem okända ſällheten, att i de ögnablick, då Regerings bördan hvilat, uti den Nådigaſte och Mildaſte bland Konungar, få beſkåda den vittraſte, den bäſta

sta och den älskvårdaste bland människor.

Huru lycklige skulle icke de skatta sig, om de kunde få glädjas af en enda sådan blick, som den, hvarmed Eder Kongl. Maj:t, med ett Nådigt öga, stundom täckts benåda de ringa prof mig varit möjelige, att under en 50 årig tjänstetid, ådaga lägga af den brinnande undersåteliga nit och trohet, med hvilka jag till sista andedrägten i djupaste underdånighet framhärdar

Stormägtigste Allernådigste
KONUNG
EDER KONGLIGE MAJESTETS

Gripsholm d. 15 Maji 1790.

Allerunderdånigste och troplik-tigste tjänare och undersåte
CARL FRED. LJUNGMAN.

Till Låsaren.

Sedan jag hår vid Kongl. Slottet Gripsholm tjånt i 15 år, tycktes mig vara billigt, att använda lediga ſtunder till författande af en kårt Beſkrifning öfver detta gamla Kongl. Slott, jämte långre och kårtare anmårkningar vid de hår ſamlade Kongl. och andre Höga Perſoners Portraiter, och ehuru många nödige underråttelſer felte, hvaraf inga voro på ſtållet att tillgå, vågade jag icke deſto mindre, att i underdånighet öfverlemna den ſamma till Hennes Kongl. Maj:t Drottning LOVISA ULRICA, ſom allernådigſt anſåg mitt enfaldiga arbete och befallte att den ſkulle tryckas, hvilket ock, utan vidare genomſeende, verkſtåltes ſtraxt dårpå år 1755.

Sedermera, och under förvåntan af en blidare lycka, har jag, tid efter annan, ſamlat några flere underråttelſer, når de kunnat århållas, och jåmvål, efter den förras tryckning, funnit miſstag, utan mitt förvållande tillkomne, ſom nu åro råttade.

Vid denne tillökte upplaga bifogas åfven en grundritning af Slottet och deſs Holme.

Vid gamla Portraiterne har icke kunnat undgås at följa de påſkrifter, ſom å dem antecknade åro; men jag har trott mig ej dårutinnan fela, att uti Anmårkningarne råtta de på några ſtållen fundne misſkrifningar, efter den ſanning, ſom Hiſtorien årfordrar.

Att Citationer ſaknas, torde vinna enſkyllan, emedan vid de tillfållen någon underråttelſe öfverkommits, den allenaſt blifvit anmårkt till minnes, utan att anteckna Auctoren, ſårdeles ſom ingen Ny Upplaga, förr ån nu varit påtånkt, efter 35 års förlopp, ſedan den förre utgafs.

CARL FRED. LJUNGMAN.

Uttydning öfver Grundritnings Litterne.

Lit. a. *Sjelfva Slottet.*
b. *Flygeln hvaröfver Theatern går.*
c. *Nordöstra Rundeln däruti Hans Kongl. Maj:ts Cabinett är.*
d. *Sydöstra eller stora Rundeln där Amphie Theatern är i öfversta våningen.*
e. *Nordvästra eller Klock Rundeln.*
f. *Sydvästra Rundeln, däruti Konung Sigismundi födelse rum är, samt Konung Eric XIV:s fängelse.*
g. *Indra Borggården.*
h. *Yttra Borggården.*
i. *Nya tillbygde Flygeln, där en skansmur varit i linea med en liten gammal flygel emot Slottet.*
k. *Economie- och andra rum i denne flygel.*
l. *Kongl. Kjöket.*
m. *En flygel för Herrskap, samt Slotts betjening.*
n. *Corps des Gardes och andra små rum.*
o. *Gamla Skansen.*
p. *En träbyggning för Betjening.*
q. *Dito — för Byggmästaren.*
r. *Material-Hus.*
s. *Uthus.*
t. *Ridbanan.*
u. *Runsten.*
v. *Ett stenbord.*
x. *Tvätthus.*
y. *Bron åt Mariæfreds Stad.*
z. *Stora vägen till Slottet.*
a.a. *Vedgård.*
b.b. *Diverse täppor.*
c.c. *Kohlbod.*
d.d. *Sluproddare Corps des Gardet.*
e.e. *Munkhags Kjärret.*

Gripsholm ett Kongligt Slott, belåget i Sődermanland, Råfsnås Lån, Selebo Hårad och Kjårnbo Sockn, 7 mil landvågen, och 5 $\frac{5}{8}$ mil ſjőledes (a) våſter ut ifrån Stockholm, bredevid ſjőn Målaren, på 2:ne genom en ſmal vik ſkilde ſmå holmar, nemligen: på den yttra åt ſjőn, ſjelfva Slottet till ſin ſårſkildta byggnad, på en faſt bårgsklippa, ſedermera tid efter annan utfyld, att bågge holmarne dårigenom blifvit főrenade, och en trågård anlagd ſőder om Slottet. På holmen nårmaſt faſta landet, har i főrra tider varit åtſkilliga byggnader, ſåſom Spanmåls-Magazin, Stall och Vagnshus, ſamt ſmårre byggningar főr domeſtiquer, dels på faſta landet af holmen, dels på pålar i ſjőn,

A hvar-

(a) Efter Målare Cartan år Segelleden till

Kalkudden . . .	$\frac{3}{8}$	mil
Drottninghamn eller Hamnſkjår . .	1 $\frac{1}{4}$	
Bockholmsſund . . .	1 $\frac{1}{2}$	
Rőſtén	1	
Stockholm . . .	1 $\frac{1}{2}$	
Summa	5 $\frac{5}{8}$	d:s mil.

hvarimellan vågen upp till Slottet gått midt ut åt en bårgshögd å denna holme; således skiljes nu Slottets holmar ifrån fasta landet, genom ett vafslupit trålk.

När detta Slott, till sin byggnad, fått sin första början, lårer vara svårt att med såkerhet utsåtta.

Af ålder har icke Gripsholm varit af Upsala Öde, eller Kongeligt gods, utan enskildt odahl och herresåte. Det hörde till en gammal Svensk adelig slågt, som år kallad STUBBE eller GREN, hvaraf Riddaren HARALD TORDSSON lefde redan 1280, och ågde SIGRID BÅT, en dotter af Riks-Rådet JON PERSSON til Flishuslt (a), och af INGEBORG, Prinsessa af Norrige.

Herr STEN HARALDSSON lefde ånnu år 1370; huru det kommit ifrån honom, i den mågtige Riksdrottsens Bo JONSSON GRIPS hånder, genom kjöp, byte eller magt, år ånnu en obekant sak; men under denne Grip begynte det nåmnas *Gripsholm* (b).

Att

(a) Han var af Orköje JARLARNE, och en stamfader för Svenske BÅTE-slågten, och dess gemål Prinsessan INGEBORG, var Konungens i Norrige ERIC PRÄSTHATARES dotter.

(b) Hela denna mening blef, vid den förra beskrifningen år 1755, meddelad af framledne Hof-Cancelleren och Riddaren von DAHLIN, med den tilläggning, att det förut haft namn af Åhl, men

Att det var i Riksdrottſen Bo Jonsson Grips händer 1383, år ſåkert; ty i September ſamma år blef Konung ALBRECHT ditkallad, jämte Rikſens Herrar, af Bo Jonsson (a) ſom var en mågtig man, att där förlika ſig med Rådet, och bekräfta det andeliga och verldſliga Frålſet; då ock Konungen, vid det tillfället, utfärdat Frihets-Bref för Upſala ſtad

ſom man, icke långt efter tryckningen, blef varſe, att det var ett miſstag, och att det alldeles icke hörde hit, utan till ett gods i Öſtergöthland, ſom haft det namnet, och ſedan blifvit kalladt Grensholm efter ägaren, hvilket för välbemälte herre bevisades och medgafs vara miſstag. Icke deſtomindre kan det äga rum, att Grensholms fordna ägare äfven ägt Gripsholm, hälſt Konung GUSTAF den I:ſtes förfäder utan all tvifvel det innehaft, ſom kunde gifva anledning till återfordrandet af Munkarne år 1526, utom den orſaken, att det varit Riksföreſtåndaren Sten Sture den äldre tillhörigt.

(a) Bo Jonsson Grip härſtammade af Svenſka Konung WALDEMARS naturlige ſon. Han anſågs ſom Riksföreſtåndare, i Konung ALBRECHTS tid, på Herredagen i Södertelge 1380. Han blef död den 2 Auguſti 1386, och begrofs i Wadſtena. Hans efterlemnade egendom var ſtor, tillkommen genom lån, hvaraf en del var teſtamenterat. Deſs Fruar voro

1:o Margaretha, Riks-Rådet Knut Posses dotter

2:o Chatharina

3:o Margaretha Dume eller Dufve. Hans Teſtamentes värkſtällare voro 17 af Rikets Herrar, ibland hvilka var då Höfvitsmannen på Örebro Algot Månsson, af de gamle Sturar.

till defs torgs utvidgande. År 1396 måste fonen KNUT BOSON GRIP afstå Gripsholm till Drottning MARGARETHA, för ringa lösen, hvartill Bo JONSSONS enka, MARGARETHA DUFVE eller DUME, måste den 3 Maji år 1404 gifva bifall, såsom förfäldt.

Intill år 1434 innehades det af Konung ERIC den 13:de Pomeranus, som var Drottning MARGARETHAS Systerdotters son, då derå var ett starkt fäste, och räknas af Ärche-Biskopen JOHANNES MAGNUS, i defs Svea och Götha Krönika, för ett ibland de fastare, hvarpå Konungen hade sin Fogde, som med svåra utlagor tryckte invånarne, hvarföre slottet blef, vid den tiden, af Rekars-boarne (a) belägradt, igenom den af nit för sitt fädernesland berömvärde Riddersmannen ENGELBRECHT ENGELBRECHTSSONS föranstaltande, då Konung ERICI Pomerani danske fogde HARTVIG FLÖG stack eld på samma slott eller fäste, och flydde därifrån till Stockholm.

1446 bekräftade Konung CHRISTOPHER Gripsholm för Gref HANS (b) arfvin-

(a) Voro af de 2:ne härader, som nu, utom detta gamla namnet, kallas Eskilstuna Län i Södermanland

(b) Måtte varit Gref HANS af Eberstein eller Everstein, som var gift med KNUT BOSON GRIPS enka ERMEGÅRD JOHANS dotter BYLOV; denne gref HANS förde ett Lejon i vapen, och är äljest kallad grefve af Lettog eller Nogården. Åtkomsten lärer härrört af Bo JONSSON GRIPS fordringar hos Kronan.

vingar. Åfven har Biſkop SIGGE ULFSSON SPARRE i Strångnås, haft Gripsholm i fårlåning, ſom af Konung CARL den VIII:de återtogs 1450, och gaf det åter 1451, ſamt dårtill på lifstid 1457, hela Sela hårad; men af Konungen 2:ne gånger fråntaget och återgifvet, hälſt han ån hållit med, och ån varit emot Konungen.

Sedan det ſåledes varit i åtſkilligas hånder, har omſider Riksfåreſtåndaren STEN STURE den åldre, ſom ſkref ſig Riddare till Gripsholm, fått det till arf år 1472, antingen til årſåttning får det hans fars fadersfader, Riks-Rådet och Riddaren ALGOT MÅNSSON STURE, måſt åfverlåta åt Drottning MARGARETHA, Åreſten och Åpenſten med Marcks och Kinds Hårader i Wåſtergåthland anno 1388, eller, ſom ock påſtås, genom byte ifrån Kronan, emot andra gods. Riksfåreſtåndaren har år 1491 uppbyggdt och ſtiftat ett Chartuſian Kloſter (a) dårvid, hvartill han gaf godſet, genom bref dateradt Nykåping den 13 Dec. 1498, hvilket Carthuſer Kloſter blef invigt den 15:de Febr. 1504, af År-

(a) Kloſtret har varit belåget gent åfver Sjåviken, norr om ſlottet, dår Mariæfreds ſtads kyrka och kyrkogård nu år, hvarefter ſynes grundmurar, ſå i kyrkogården, ſom dårintill belågne ſtadsgårdar.

Chartuſian Ordens fårſta hufvudman och ſtiftare hette BRUNO, i Calabrien, ſom ſtiftade denne Orden 1084.

Årkebiſkopen Jacob Ulfson (a), ſom ſedermera dår ingick år 1514, och nåmndes vid invigningen Monaſterium Pacis Marianum, till Jungfru Mariæ heder och hogkomſt (b).

Inſtiftaren, Riksfőreſtåndaren Sten Sture, blef dagen efter invigningen d. 16 Febr. 1504, i kloſtret begrafven, hvars ben, efter kloſtrets főrſtőring, legat i Kjermbo kyrka, och ſedan 1577 főrde til Strengnås Domkyrka, őfver hvilka, ſedan de, efter mycket ſőkande, blifvit dår funne, en pråktig grafvård i ſenare åren år upråttad, fram i Choret genom Biſkopens Doctor Serenii åtgård.

År 1526 blef detta Slott och gods återfordrat, på Riksdaden i Wadſtena, och ſom det beviſades, att det ſidſt varit Konung GUSTAF den főrſtes faders moderbroders Riksfőreſtåndaren Sten Sture den åldres, hvilken dåraf ſtiftade kloſtret, och att det lagligen tillkom Konungens fader, Riks-Rådet Eric Johansson Wase i arf, med alla de gods

(a) Sedan han varit Årkebiſkop i 43 år, affade han ſig åmbetet, och geck i detta kloſter, dår han efter 8 års viſtande, dog 1522; och fördes hans döda kropp år 1526 till Upſala Domkyrka, dår han bakom altaret begrofs, den 4 Febr.

(b) Håraf har ſtaden, vid deſs anlåggning 1590, blifvit kallad Mariæfred, ſom ock har i ſitt Sigill Jungfru Mariæ Bild, med Frålſaren på armen.

gods dårunder, (a) få funno Convents-Bröderne, fig det icke kunna behålla, utan famma gods afftodo, genom öppet bref, daterat Gripsholm, onsdagen efter Palmföndagen 1526. Och kom fåledes Konung GUSTAF i befittning af det gods, fom åfven hans moder moders moder faders fader, för vid pafs 150 år förut, ågt, hvilket vifas på följande fått:

Herr STEN HARALDSSON (GREN).
Herr HARALD STENSSON, g. m. SIGRID v. VITZEN.
SISELLA HARALDS dotter, gift m. ESKIL BANER.
SIGRID BANER, g. m. MÅNS CARLSSON til Eka.
SISELLA MÅNS dotter, g. m. ERIC JOHANSSON WASE
Konung GUSTAF.

Namnet Gripsholm vilja vål fomlige hånleda ifrån Södermanlands Wapen, fom år en Grip med utfträkta vingar i gyllende fållt, hvilket detta landets fordna invånare, såfom namnkunnige Vikingar eller Sjöröfvare, fom kallades Gripar, efter gammal antagen mening, fig fkola förvårfvat, hvilka haft fine nåften, och Vikinga-Bol i Södermanlands fkåren, af Öfterfjön och i Målaren; men både fåkrare och troligare år, att fedan det kom i BO JONSSON GRIPS hånder, och vid hans tid nåmndes Gripsholm af och efter ho-

 nom,

(a) Den tiden har tvifvels utan varit många hemman dårunder lydande.

nom, såsom en i riket få högt betydande och i landet ganska våldig man, har Södermanland sannolikast efter honom fått sitt vapen.

Om någon byggnad hår varit ifrån 1434, då fästet eller slottet afbrändes, bör väl icke sättas i tvifvelsmål, sedan det af åtskillige i de förflutne 103 år innehades; men hurudan den varit år alldeles obekant. Kammar-Rådet Eric Jöransson Tegel förmäler i sin historia om, glorvördigst i åminnelse, Konung GUSTAF den 1:ste, att högbemälte Konung år 1537 vid St. Laurentii tid, låt fundera och uppbygga Gripsholms slott, på den holme, som det nu står (a). Af detta år ostridigt, at Konung GUSTAF den 1:ste byggt det nu varande, till sine murar fasta slottet; hvartill skall vara tagit till hjälp tegel af Mariæfreds och andre omkring i orten förstörde kloster, hvarom ock några stenar vittna, med uthuggne Påfviske bilder och munkstil, illa medfarne, hvilka förr suttit i slottets murar; men nu äro nedtagne och förvarade (b). Ehuru ingen kunskap kan århållas,

(a) Detta kan gifva anledning till den tankan, att slottet tillförene stått på något annat ställe; men till sådant gifves intet det minsta teckn, om man icke ville påstå, att klostret och slottet varit ett och samma till byggnad, hvilket icke år troligt, utan att allenast godset af Riksföreståndaren Sten Sture, till understöd gifvits klostret.

(b) Att härtill utom dess slagits tegel, år otvifvel-

las, om någon detta ſlottet ifrån nämnde fundation öfvergången eldsvåda, ſynes klarligen, att i kläckrundelen varit eldſkada, däreſt på muren invändigt äro ſmälte droppar af koppar; men däraf kan väl icke något ſlutas, att denne rundel varit en öfverlefva efter det 1434 afbrände ſlottet, ſedan utvändiga muren tydeligen ſynes vara lika gammal med det öfriga, ſå att denna eldſkada troligen tilldragit ſig i fundatorens tid, och tornet där-

aktigt, ſom ock med viſshet kan ſlutas af flere ſlags till ſina ſärſkildta behofver façonerade tegelſtenar, och har ſäkert tegelbruket varit i nu varande djurgårds-ängen, där en god ler-art finnes, och ſynes där ännu lergroparne, ſamt ſtället där bränn-ugnen varit. Den faſthet ſlottets gamla murar har, är märkvärdig, ſom báſt röncs när några genomhuggningar i ſednare åren behöfts, då ofta händt, att förr än murbruket ſläpt ſten, har ſtycken af ſjelfva gråſten afgått, och ſällan någon hel tegelſten utfåtts, ehuru faſt den eljeſt är, hvilket tydeligen röjer en nu förlorad konſt, ſå att ingen jämförelſe kan göras, imellan de gamle och ſednare tiders både tegel och murning. Flere påſtå väl, att åldren gör murar hårda; men dageliga årfarenheten viſar, att ſjelfva teglet nu för tiden förlorar ſig nog ſnart, och innan det nått någon ålder, i fogſtrukne murar, ſom ock en gammeldags bindande ſtyrka i murbruket ſaknas, hvartill en ſämre materia till teglet, ock en för ſtarkt ſläckt eller uttorkad kalk ſynes vara vållande, hvaraf man, i anledning af gjorde förſök ſlutar, att i fordna tider brukats oſläckt- och ſyr-kalk till murbruket. Af ett gammalt Document, finnes, att byggmäſtaren ſom byggt ſlottet ſkall hetat VON KJÖHLEN.

på, fom fäkert tillika afbrunnit, genaft uppbyggt; hvilket var nog gammalt, når det 1750 nedtogs och ombyggdes, fõr defs bofällighet fkuld, fom det ock tyckes vara fkedt i Konung GUSTAFS tid, hälft det hade en flagga med uthuggen Grip famt bokftäfverne G. R. och Krona öfver, på fpetfen. I denne Rundelen åro 3:ne hvålfda rum öfver hvarandra, med trinda hål midt på hvalfven, hvarigenom kanoner förmodeligen blifvit upphiffade.

Någon torde vål invånda, att detta flott år förfedt med ftarkare torn och tjockare murar, till 6 à 7 alnar på nederfta botten, och 4 à 5 alnar i 3:dje våningen, öfverallt fyllde med gråften inuti, lika faft murade, inråttade med 3 à 4 hvarf ftycke-gluggar, i fynnerhet på rundlarne, förutan mindre öfver en port nedät lutande gluggar, att dårigenom fkjuta med handgevår, ån den fednare tidens fåkerhet fordrade; men fundations och de följande åren, voro omftåndigheterne fådane, att det var öfverensftåmmande med den vife Konungens förfigtighet, att nåra intill Stockholm hafva ett fåkert fåfte; hvarföre ock Konungen, på Riksdagen i Wefterås, den 20 Jan. 1544, förordnade, att om något fiendteligt påkomma fkulle, borde några Galerer hålla fjön ren ifrån fienden, att Konungen kunde obehindrad fara af och till imellan Stockholm och Gripsholm, famt att Gripsholm måtte med alla nödtorfter förva-

varadt och i tid försörgdt blifva, på det Konungen måtte kunna förhålla sig dåruppå, om så behöfdes (a).

Sjelfva Slottet som inneslutar en borggård den inre kallad, år mångkantigt och har 4 rundlar med sina torn i hörnen utåt, hvilka alla varit betäckte med koppar, som ock 2:ne åro det ännu, efter deras ombyggnad; ty såsom de efter hand blifvit bofällige till sina tak, hafva de försetts med nya byggnader, efter båttre façonerade ritningar, så att det i nordost ombyggdes och med koppar tåcktes, samt blef fårdigt 1733; det i sydost 1742, åfven med koppartak, det i nordvåst eller klåcktornet 1752 med järnplåts-tak (b); det i sydvåst 1764 åfven med järnplåts-tak.

Flaggan på det nordöstra år en Wase af Koppar, som vid ombyggnaden åter upsattes. På det sydöstra, en bild, stående på et klot, hållande en lång flagga öfver hufvu-

(a) Af flera utgångne Kongl. Bref och Förordningar vises, att Konungen dår ofta vistats, hvaraf en del bekante kunde anföras, som vidlöftigheten förbjuder.

(b) I detta torn blef et gammalt förnött Urverk borttagit, och ett nytt i stället insatt 1787. Heltime flagklåckan år gjuten 1684, och fjårdedelsklåckan 1666, förmodeligen inkjöpt efter en LILJEQWIST till Qvinstad, hvars namn står derpå. Visaretaflan gjordes 1752, hvarförinnan ingen sådan var.

vudet, afbildande Fortuna, uppſattes åfven å nyo. På det nordvåſtra en Grip, med G. R. och i ſtållet fór den fórut på ſpetſen ſittande ſóndriga Kronan, en Stjårna uppſatt. På det ſydvåſtra var en ſom afbildade Juſtitia, och ſom den var alltſónder, uppſattes en flagga i ſtållet, med uthuggit A: F: inbundet och krona ófver.

I 2:ne torn-rundlar åro i tjocka muren hvålfde gångar i 3:dje våningen, rundt omkring med ſtycke-gluggar utåt, och ſvångtrappor inuti murarne, ifrån marken ånda upp, ſå vål murade, att den tidens byggnings-konſt, i den delen åtminſtone, varit ypperlig.

Slottet har i fórra tider icke undergått några betydeliga och nu bekanta eller ſynbara fóråndringar, mer ån att på ſydóſtra rundelens mur varit 2:ne utbyggde och tåckte balconer, ſom borttagits 1657, jåmte fóråndringar på några rum. Taket på ſlottet, ſom varit af en ſårdeles ſort taktegel, har år 1709 blifvit aftaget och vindsvåningen med deſs rum, i ſå måtto att rummen nu åro utåt, men fórut inåt, dit taket nu ſluttar, aldeles fórândrad, ſamt ſedan tåckt med jårnplåtar, (a) utom hvilke fórândringar ſlottet be-

(a) Den på muren öfver inre borggårdens port uppſatte ſtentaflan har följande Inſcription, med inhuggne och förgyldte bokſtäfver: "Af den Stormågtigſta Drottning HEDVIG ELEONORA år taket till detta Slotts alla 4 ſidor å nyo be-

behållit, i det nårmaſte, ſina gamla afdelningar, likmåtigt de grundritningar, ſom hår funnits; men på ſödra ſidan har en flygel af 3 våningars högd blifvit tillbyggd, och år oviſst, om någon byggnad dår förut varit, ſom blef fårdig vid paſs 1700, och med tegel betåckt, ſamt ſedermera 1722 med jårnplåtar.

Den i ſydöſtra rundelen högſt upp varande gamla kyrkan, ſom Konung CARL den IX:de förmodeligen underhållit, om icke inråttat, hvilket ſlutas af åratalet 1594, ſom funnits på Predikoſtolen, blef till deſs innanrede utrymd 1738, når torntaket å rundelen ſkulle nybyggas, har ock icke på långre tider tillbaka nyttjats.

Yttre bårggården har varit, och ån år, till våſter och en del till norr, med våningshus omgifven, beſtående af ett en vånings ſtenhus, med lika tjocka murar ſom i ſlottet, och ſåledes varit i början förſedt med ſtycke-gluggar och förſvarsvårk, ſamt ſedan till boningsrum inredde; men å ſidan ſom vetter åt ſjöviken och ſtaden norr ut, har varit med en ſkansmur och 5 ſtycke-gluggar inneſluten, (a) jåmvål har åt trågårds-eller ſö-

tåckt, under Kongl. Rådets, Préſidentens och Gouverneurens, högvålborne Grefve CARL E. GYLLENSTJERNAS diſpoſition, ifrån den 20:de April til den 30:de Nov., på det året då man ſkref 1709.

(a) Denne måtte varit bygd eller ombygd i Herr-

ſödra ſidan, i förra tider varit en dylik mur, hvilken ſedermera är förändrad till husbyggnad på 1690 talet.

Slottet beſtod ſåledes innom bårggårdarne, år 1755, af 22 ſtycken hvalf och källarar, ſamt 96 våningsrum, hvilka nu äro anſenligen ökte, ſom fram bättre förmålas ſkall.

Utan för ſlottet till väſter om ſtora ſlottsporten, är en 5 alnars hög gråſtens mur uppdragen i fyrkant, ſom ännu behåller namn af gamla ſkanſen, hvarunder varit ett hvalf, ſom nu är igenfallet. Hela ſtranden utomkring ſlottet, har i fordna tider blifvit igenpålad under vattubrynet, till förekommande af fri landſtigning, hvarföre till 2 bryggor allenaſt är ſäker tillgång; kan ſåledes däraf ſlutas, att ſlottet varit äfven i ſå måtto väl förvaradt, och ett af de mäſt befäſtade ſlott inuti riket.

Å den ſydväſtra delen af ſlotts-holmen är en trägård, hvilken för 1727, beſtod af gamla frukttrån, men dels för ålder, dels för den ſänkta vall, hvari de ſtodo, ofruktbare; hvarföre de då, efter hög befallning, blefvo rothuggne, platſen något upfylld, och en

tig CARLS, ſedermera Konung CARL den IX:des tid, hälſt vid deſs nedrifvande 1770, då ſtället årnades til kjöksbyggnad, hittades inuti muren ſmå penningar af Konung JOHAN den III:jes mynt.

en ny trågård anlagd, med Espalier och andre lågstammige trån, samt omgifven med en tegelmur, efter framledne Öfver-Intendenten Baron HÅRLEMANS ritning; men högt vårvattn har i synnerhet så skadat frukttråden, att den år till det måsta förlorad. Ehuru nu detta slott således år beläget på sin egen holme, och hafver af omliggande sjö, hårliga eklundar, samt andra gröna skogar och holmar, en nöjsam och fri utsigt, har dåck naturen intet allestådes låttat utrymmet af denne plats; hvarföre arbete med fyllande bidragit, att få slottsholmen efter möjligheten horizontel på sine stållen, och så stor, att både körvåg och annat utrymme för ved och materialer, nu i sednare åren århållits, i det stållet att vattnet förr gått somligstådes inemot murarne. Genom arfskifte tillföll detta Kongliga slott Herrtig CARL af Södermanland år 1572, (a) som Herrtigen gaf sin gemål Herrti-

(a) Herrtig CARL vistades ganska ofta vid detta slott. Hår låt Herrtigen år 1594 förvara Rikssens handlingar, på det ej de med Konung SIGISMUND inkomne Munkar måtte dem öfverkomma, sedan de i Stockholm låra företagit sig hvad de funnit utan hinder. 1578 skall Herrtigen varit sorgfållig om slottets reparation och förbåttring; men hvarnti den egenteligen bestod år obekant, dåck troligen i hvad som behöfts.

År 1583 den 16 Febr., skref Konung JOHAN den III:je til Herrtig CARLS Råd, Gref BENGT OXENSTJERNA, som i Herrtigens frånvaro på en resa till Tyskland, styrde Herrtigdömet och var på Gripsholm, om en skatt af några tun-

tiginnan ANNA MARIA den 2:dra Augusti 1578 till mårgongåfva, och år 1592 sin andra Gemål Herrtiginnan CHRISTINA, jämte Tynnelsö och Råfsnås gårdar, Strångnås stad, Selebo och Daga hårader, med Ytter-och Öfver-Enhörna socknar, då belägne i Öknebo, men nu i Selebo hårad.

År 1610 d. 31 Martii fick Herrtig CARL PHILIP det med sitt Herrtigdöme Södermanland, Nerike och Wermeland. Han dog i Narva den 25 Junii 1622, ogift, hvarefter Drottningen det åter innehade såsom enkesäte.

Efter Konung GUSTAF ADOLPHS död 1632, hade dess Enke-Drottning MARIA ELEONORA det, om hvars vistande hår, åtskillige i orten befintelige Donations-bref daterade Gripsholm, intyga (a). Dårefter den

nor Guld, som skulle vara gjömd på Gripsholm, hvaraf Konungen ville tillvålla sig tvådelarne, för sig, och Herrtig MAGNUS. Riks Råderne GUSTAF BANER och CLAES BJELKE samt Secreterarne JAN HINDRICHSSON och ERIC GREGERSSON, voro affärdade att den uppsöka, och ankommo den 18 Februarii dårpå följande; men de reste lika så rike dårifrån, som de kommo dit, skrifver Gref OXENSTJERNA i dess berättelse till Herrtigen.

När Konung CARL den IX:de red ifrån Stockholm den 7 Febr. 1609 sin Eriksgata, var han ock vid Gripsholm med hela sin Suite.

(a) Hårifrån reste Drottningen hemliga til Dannemark 1640. Uti Lagman APELBLADS Beskrif-

den 18 Maji 1649, bekom Herrtig CARL GUSTAF det, sedermera Konung, hvilken skänkte det den 25 Octob. till sin Gemål Drottning

B HED-

ning öfver Saxen pag. 47, finnes följande på Tyska, hvilket han fått af Öfversten Eggers:

Stockholm den 2 Aug. 1640.

Enke-Drottningen MARIA ELEONORA är den 23 Julii ifrån Gripsholm hemligen bortfaren, och den 25 hujus vid Trosa, 5 mil ifrån Telje gått till segels. Den Högloflige Riks Regeringen hafver väl, så snart den, d. 29 Julii, om hvad föregående onsdag förelupit, blifvit underrättad, den följande dag, på 5 vägar henne eftersökt, men förjäfves.

Om thorsdagen kom Borgmästaren ifrån Calmar, och berättade Regeringen, att han uti en ovanlig hamn, sett en Boïard liggande, och att en man derpå spaserat, och haft 2:ne pistoler vid båda sidor; Så snart Regeringen det förnam, hade den straxt affärdat en till Trosa att efterse och förnimma, om det sig så förehöll. När han dit kom, är det så passerat, samt han samma dag tillbaka kommen, och bringade all kunskap, huru Drottningen kommit fort, och förhöllt sig sålunda: För 2 år sedan, då hon var vid Götheborg, och intet då kunde undankomma, hafver hon straxt, då hon kom til Gripsholm, alla månader förordnat och stiftat 3 fastedagar, på hvilka hon, med en Jungfru, gick in i sin kammare, och lät gifva sig därstädes äta och dricka, och hafver ingen människa kunnat komma till henne, icke heller låtit sig se af någon. Prästen hafver alla dagar, utan för hennes gemak, hållit bönestunder, och är därmed fortfarit till den 21 Julii, då hon sagt: mitt löfte är nu ute, jag vill fördubbla mina faste och bönedagar, och för 3 dagar vill jag hålla 6, och därmed sluta.

HEDVIG ELEONORA, med underliggande Lån, till Mårgongåfva och Enkesäte, som det innehade, jämte den delen af Södermanland, som

Hon hafver förut sändt sin Marskalk IVAR NILSSON till Strömsholm, att låta för henne tillaga, när hon 8 eller 14 dagar komme efter. När Marskalken var bårtrest, lät hon hemta up 6 st. grofva Drällsdukar i sitt gemak, och vecklade däruti sina saker hemligen.

När nu d. 23 Julii kom, sade hon: i mårgon börjar min fasta och tacksägelse, gören allt färdigt för 6 dagar, hvad jag hafver af nöden att äta och dricka, ty jag låter mig intet se på 6 dagar, och hafver hon förut låtit i Nyköping göra 2 släta sammets-sadlar, för sig och sin Jungfru, hvilka hon hade hängandes uti hennes Håf. junkares GEORG PAGRELNS kammare, att ingen dem se skulle, och låtit 14 dagar förut släppa i sin djurgård 2:ne ridhästar, under förebärande, att det vore hästarne sundt gå på gräsbete, det gjorde hon därföre, att hon ej behöfde taga dem ifrån stallet, och därigenom röja hennes föresatts, och hafver hon låtit göra en lång gång, ifrån sin kamare till trägården, och så lång, att hon ett långt stycke väg på det sättet gått; denna gång har hon 4 dagar för sin bönedag, låtit göra och beklåda, att ingen skulle se när hon därunder spaserade.

När nu den 23 Julii kom, bragtes henne äta ock dricka uti hennes kammare för 6 dagar, då gick hon om mårgonen in med sin Jungfru BULOWEIN, som året förut kom från Dannemark i hennes tjänst. Men om natten blefvo de 2:ne gångarne och de 2 ridhästarne färdige gjorde, och for hon med jungfrun och sin Håfjunker GEORG PAGRELN och en målare från Danmark, som hon hade hos sig, om natten bårt, Trosa

ſom till Lifgeding var anſlagen, till ſin dőd 1715.

főrbi, till en gård en mil dårifrån, Dargenge kallad, dår hon gaf ſig ut főr en Borgare-dotter från Nykőping, och den danſke målaren főr en kőpman, och ſade att deras főråldrar intet ville tillåta, att de ſkulle ágta hvarandra, hvarfőre han őfvertalt hänne, att hon ſkulle med honom fara bårt; håſtarna och ſadlarna ſamt piſtolerna och deras res-råckar, hafva de lemnat i ſamma gård, dem hafver ſånningebudet főrt med ſig; om fredagen åro de med en båt, 3 mil dårifrån farne, dár en galeja legat, på hvilken de ſtigit, och dårå farit 2:ne mil, dåreſt 2:ne Danſke Őrlogs-ſkepp dem våntat, hvarpå de gått, och om lőrdagen, ſom var d. 25 Julii eller Jacobsmåſſodagen gått til ſegel.

Bondefolket beråttade, att alla de karlar, ſom voro dårpå, ſå vål ſom på båten, talte ren danſka, och Drottningen har mycket gråtit, då de foro ifrån gården. Målaren har på Svenſka ſagt till henne: min fåſtemő, gråt intet, det blifver allt godt, gifven eder till treds. De afſkickade hafva varit dårpå vid 30 perſoner, då de gingo till ſegels. Jungfru Bulovein hafver ſin knif, med en ſilfverſked, hvarpå hennes namn fullkomligen ſtådt, dår lemnat.

Når nu Marſkalken den 29 Julii kom ifrån Strőmsholm till Gripsholm, har han frågat hvad Drottningen gjorde? Då ſade Preſten Herr Mag. Tanck: Gud må veta hur det år, når jag håller bőn och ſjunger, ſå ſjunger ingen dårinne, att man kan det hőra; ty főrr plågade alla dårinne ſjunga med. Marſkalkens Fru ſade: Min kamare år under hennes kammare, jag hőrer ingen gå dåråfvanpå, om hon år ſjuk må Gud veta. Då gingo de och bultade på főrmaket, men ingen

Phaltz-Grefve Adolph Johans dotter Prinsessan Catharina, som var född den 30 Nov. 1662, och gift 1696 med Kongl. Rådet Grefve Christopher Gyllenstjerna, bodde hårpå Slottet vid pass 1 år, och blef död den 6 Maji 1720, samt begrafven den 13 i samma månad, uti Mariæfreds kyrka, hvarifrån liket fördes til Strångnås kyrka.

Detta Kongeliga slott lårer vara det endaste af de gamle, som alltid varit logabelt, med sina meubler, hvaribland de åldsta åro af år 1654, tillskaffade af Drottning HEDVIG ELEONORA, och af hvilka ånnu en del åro i godt stånd, besynnerligen fina sångklåder och

var som ville låta upp, når de låto bryta upp dörren, då stod hennes kammardörr, och alla hennes kistor, lådor och Cabinetter öppne, och nycklarne dåruti; men alle tome; ty hon hade allt silfver, Guld, Clenodier, så vål som sin brudsång, som Konungen, glorwördigst i åminnelse, för henne låtit göra, och kostat 3000 R:dal. med sig tagit, och allenast 8 silfver-nycklar med andra gemena saker efter sig lemnat.

Anmårkn. 1648 i Junii, blef Drottningen ifrån Stetin afhåmtad med et Svenskt Örlogsskepp, samt af Riks-Rådet och Ammiralen Friherre Eric Ryning och Riks-Rådet Friherre Eric Gyllenstjerna beledsagad hem till Sverige igen.

Herr Ekholm har ock uti sina Kritiska och Historiska handlingar rörande Svenska historien och språket, och 3:dje Samlingen utgifven 1760, infördt en berättelse, efter ett manuscript, rörande Drottningens hemliga afresa ifrån Sverige. pag. 195.

och något dammaſtdråls duktyg, ſamt mycket fina lakan, ſom hår qvarlemnade blifvit till nårvarande tid, då allt fått ett annat och båttre utſeende, år ock tid efter annan, och måſt af Drottning HEDVIG ELEONORA, ſamt åfven af Drottning ULRICA ELEONORA, gjorde ſamlingar, ett antal af 308 ſtycken Kejſerlige, Kongelige och Fôrſtelige Portraiter, jåmte några Schillerier, och Bataille ſtycken, hvaröfver en förteckning hårhos bifogas, tillika med de öfver dem författade Hiſtoriſke, Chronologiſke, och Geneagiſke anmårkningar.

Efter Lifgedingstiden har ſlottet fått nödige förbåttringar, för de till reparationer anſlagne 400 Dal. S:mynt årligen, ſamt ſårſkildte ſummor, till förenåmde torns ombyggnader, hvartill ock de gamla koppartaken af 2:ne anvåndts, hvilka i ſtållet fått jårnplåtstak, har till förekommande af förfall allt blifvit hulpit, och utom takens vid makt hållande, jåmte mycket annat nödvåndigt, nya fönſterkarmar med bly fönſter hela ſtora ſlottet blifvit ifrån 1740 till 1750 förſedt, att det kunde vara logabelt, under hvilken tid till 1770, deras Kongl. Majeſtåter hårſtådes flere gånger, å kårta tider, viſtats med ſtörre och mindre ſviter, beſynnerliga Konung FREDRICH på elg-jagter, ſamt åfven Konung ADOLPH FREDRICH och Drottning LOVISA ULRICA hafva hår uppehållit ſig, några gånger på kårta tider, och hållit i nåj-

den elg-jagter, och var viſtandet hår 1770 om hőſten, en månad det långſta och ſiſta.

Kongl. ſlottet blef vål den 28:de Julii 1744 anſlagit och gifvit till Enkeſåte, főr Drottning LOVISA ULRICA; men főrbyttes af Kongl. Majeſtåt, år 1772, emot Svartſjő ſlott, hvarefter ett nytt tidehvarf bőrjade főr Kongl. ſlottet, och bőr hår, innan det omrőres, de gamla mårkvårdigheter och fordna håndelſer med mera, főrſt anfőras.

De ſårdeles fordna håndelſer ſom kunnat gőra ett eller annat rum mårkvårdigt, åro i ſynnerhet den hårda arreſt, hvareſt Konung ERIC den 14:de blef inneſluten, ifrån hőſten 1571, till 1573 i Junii (a). Sjelfva rummet år i 3:dje våningen af ſydvåſtra rundels-tornet, ſå muradt, att en fri gång år omkring arreſten, inuti rundels-muren och főrvarat med faſta galror, och en trådőrr, hvarpå år ſkurit ett trekantigt håll, i form att

(a) Sedan Konungen var fången, főrdes han i Sept. 1769 til Åbo, i Julii 1571 till Caſtellholm på Åland, och emot hőſten till Gripsholm, i Junii 1573 till Wåſterås, och ſluteligen till Őrbyhus i Upland, om hőſten 1574, dår han den 26 Febr. 1577 ſlőt ſina dagar.

Riks-Rådet och Őfver-Amiralen Friherre Claes Flemming fick 1572 befallningen vid Konung ERICS főrvarande på Gripsholm, ſom åfven var főrut 1563 főrordnad att hafva befallningen vid Herrtig Johans főrvarande på Åbo ſlott, och på reſan ifrån Finland.

att därigenom inlemna ett ftenfupfat, fådant fom krukmakare nu göra; och är dörren jämte famma hål, med tjocka järnfkållor i kors beflagen: varandes förmodeligen det famma uti hvilket Herrtig, federmera Konung JOHAN den 3:dje förut var förvarad i 4 år, emedan det närmaft öfverensftämmer med hiftorien, fom nämner ett fvårt fångelfe, hvilket namn detta vifferligen förtjänar; oanfedt fågen man ifrån man, bibehållit namnet på detta rum af Konung ERICS arreft, fåfåfom hvilket det fidft hade.

Under Herrtig, fedan Konung JOHAN den 3:djes, med defs Gemål CATHARINA JAGELONICAS arreft, här på Gripsholm, i hvilken de kommo den 29 Augustii 1563, blef Prinfeffan ISABELLA född, 1564, och död i Januarii 1566, famt i Strångnäs Domkyrka begrafven, hvarefter Konung SIGISMUND föddes den 20:de Junii 1566, bågge i ett litet hvälft rum, på nederfta botten, i famma rundel, där förenämde arreft är, hvadan detta rum ännu behåller namn af SIGISMUNDI kammare, och är fången, hvarutinnan Konungen blifvit född, inuti muren, i en fenfter-fmyg, ännu i behåll, famt hela rummet till fin byggnad, och efter den tidens fått med trådbonader och liftvårk, famt målning, ännu i dag oförändrade. Att för detta rums 3:ne fenfter varit galler, fynes ännu; men rummet är eljeft icke få ohyggeligt att det den tiden kunnat kallas fvårt, i jämn-

förelse med förstnämde, hvaraf slutas, att detta allenast varit till barnsångs-rum lemnat.

I nordvästra rundelen och det rum, som nyttjas till fatebur är upp under hvalfvet skrifvit med rödkrita, sålunda:

Anno 1600 den 3 Aprilis blefvo vi här insatte:

Tro Gudi alla ting	Gud vet min Lycka
Arvid Erichsson	Axel Kurck
til Lindö och Peitz (a)	til Aniela.

"Vi hafve setat för vår trohet och lidit för "våra synder. Kommo härut den - - -

"Hvilka herrar voro, den förre af fa- "milien Stålarm, Krigs-Öfverste och Lands- "höfdinge eller Ståthållare i Finland, och "den sednare äfven Öfverste därstådes", samt under arrest bivistade executionen i Lindköping den 20 Martii 1600, hvarifrån de hitfördes. Bägge herrarne utsluppo 1602, och sändes Öfverste Kurck med Hindrich Horn, att möta Polske Commissarier.

Öfversten och Landshöfdingen Arv. Ericsson Stålarm, blef åter fångslad 1604, och till döden dömd 1605; men härstådes åter å nyo insatt, hvarest han långt efter dog af ålder och sjukdom, samt begrofs i Kjermbo Kyrka, där et litet på träd målat vapn blef upsatt, och hvilket nu förvaras i Mariæfreds Kyrka.

Utom

(a) bör heta Prytz.

Utom desse herrar hafva följande här, tid efter annan, under fångsligt förvar blifvit hållne, hvilkas fångelse, eller förvaringsrum, nu mera äro alldeles obekante; men som troligen, varit i den öfversta half-våningen, den tiden kallad vårnen, hvilken så varit byggd, att utåt varit bröstvårn, och rum inåt borggården, som en gammal ritning visar, hvilket allt år 1709 blef ändrat, att boningsrummen nu äro utåt, och takets sluttning inåt borggården.

Canonicus i Lindköping Magister Thorerus Magni blef 1553 insatt på Gripsholm, för Catholska lärans försvarande; men efter någon tid utsläppt.

Biskopen i Strängnäs Botvidus Sunonis, blef af Konung GUSTAF den 1:sta insatt 1556, för det han, utom några misshageliga utlåtelser om Konungens regemente, i en Krönica afrådde och emotsade Konungens giftermål med hans afledna Drottnings systerdotter, Fröken Catharina Stenbock. Han utslapp sedan han pliktat 500 marker silfver, gjort afbön, och gifvit en ny försäkran om sin undersåteliga trohet; men kom icke till åmbetet så länge Konungen lefde, utan först 1561, hvarefter han lefde allenast ett år.

Biskopen Magnus Sommar i Strängnäs, förmenes ock här, efter affättandet, hållits i fångelse 1536, i åtta månader för Catholska lärans försvar.

Årke-Biſkopen i Upſala, Magiſter ABRAHAMUS ANDREÆ ANGERMANNUS, blef af Rikſens Stånder, fŏr flere brott, den 3 och 7 Februarii 1599, dŏmd ifrån åra och åmbete, han blef alltſå en uſel fånge på Gripsholm, uti 9 år, till deſs han dår i ſtort elånde, af ohyra fŏrtård, åndade ſitt lif 1607, och blef hans ſkrŏpliga kropp begrafven i den nåra intill belågne Kjermbo kyrka.

År 1597 blef Friherren herr CARL STENBOCK, broder till Drottning CATHARINA STENBOCK, af Herrtig CARL tagen i Calmar, (a) och hår i lindrigt fŏrvar ſatt.

De af Konung SIGISMUND till Herrtig CARL, efter Stångebro ſlaget den 25 September 1598, utlefvererade Råds-Herrar, GUSTAF BANER (b), CLAES BJELKE och JŎRAN KNUTSSON POSSE, hŏllos fångne på Grripsholm, till 1600 i Febr. då alleſamman blefvo hemtade till Lindkŏpings Riksdag.

Ibland

(a) Ståthållare dårſtådes, af Konung SIGISMUNDUS tillſatt, blef vid Linkŏdings Riksdag anklagad, och måſte ſe på executionen 1600, men ſedan fri-

(b) Riks-Rådet GUSTAV BANERS fru, Grefvinnan CHRISTINA SVANTE STURES dotter, fŏljde med, ſamt 2:ne barn, då hon ſkildes vid ſin herre och måſte blifva i Gammalgården, ſom kallades Mariæfred, hvarifrån hon, i faſtan nåſta året, reſte till Djursholm. Grefvinnan afſomnade d. 4 Jan. 1619; begrofs i Upſala.

Ibland de mårkvårdigheter hårstådes finnas, bőr i synnerhet nåmnas 2:ne stora metall kanoner, som ligga på yttre bårggården, midt emot stora porten, vål utarbetade, med lőfvårk a la Besque, och Ryska bokståfver, hvilkas innehåll főrsvånskadt år: på den stőrre af 8 alnar 23 tums långd, samt 7 3/8:dels verktums Caliber:

Med Guds Nåde, efter befallning af Czaren och Storfőrsten őfver hela Ryssland, JOHAN WASILEVITZ, *år denna bőssa, Vargen, főrfårdigad år* 7087, *af* ANDREI TZIOHOFF.

På det mindre af 7 alnar 19 tums långd och 7 3/8:dels verktums caliber.

Med Guds Nåde Czar JOHAN, *och Storfurste őfver hela Ryssland, år bőssan Vargen főrfårdigad år* 7085 *af* ANDREI TZIOHOFF.

Och utgőra desse kanoner tillsammans, efter Directeuren MEYERS főrslag år 1745, en vigt af 86½ skeppund (a).

Desse kanoner, ehuru de ansattes och årnades till főrvandling, i synnerhet 1722, 1734 och 1765, åro dock bibehållne, såsom Trophéer, hembragte af Fåltherren Friherre PONTUS DE LA GARDIE, ifrån Ivanogrod, då han det med Narva, år 1581 i September månad intog, och vittnar det mindre stycket, med

(a) Till desse åro nya Lavetter nyligen gjorde.

med ſina 3:ne bleſſurer af ſtycke-kulor, att det ſkedt med våld och kanonad.

De i ſtållet fór drufvor gutne hufvuden, och framåt mynningen på ziraten liknande hufvud, med upprått ſtående óron, ſtort gap och långa betar, lårer fór ſin likhet, genom miſsgiſsning, innan inſcription blef ófverſatt, gifvit deſſe ſtycken namn, ſom månge dem ännu kalla, af Galten och Suggan.

När man jåmfórer den Ryſka tideråkningen emot den Svenſka, ſå infaller åratalet 7087 med vårt åratal 1578, och 7085 med 1576.

Imellan óronen, på det långre ſtycket, ſtår med grafſtickel ſtuckit ſmå ſiffror 1669 den 26 Aug. jåmte bokſtåfverne I: N: S: hvilket man långe trott ſkulle utteckna dagen, då de blefvo hit på bårggården transporterade, ſåſom uti Enke-Drottningen HEDVIG ELEONORÆ Lifgedinge. Men nyligen år inhemtat af ett document, ſom Cancellie-Rådet och Ridd. af N. O. Herr Joh. Elers meddelt, att de åro hitkomue i Konung GUSTAF ADOPHS tid.

Utom

(a) Inleſ:t i Kongl. Maj:ts Cantzlie af Herr Stats-Secreteraren von Düben, d. 31 Oct. 1722.

Påminnelſer och ſkål, hvarefter de metall-ſtycken, ſom ligga innom Borgen, på Gripsholms ſlott, ſynes hóra Hennes Kongl. Maj:t vår allernådigſta Drottning till, och icke bóra råknas ibland de trophéer, ſom till allmånt utbjudande och fór-

Utom desse voro här 2:ne mindre, väl gutne metall kanoner, 3½ alnar i längden, och 5 tums caliber, förmodeligen af en segrande hand hitförde, under Konung GUSTAF ADOLPHS krig i Tyskland, på hvilka

yttrande äro anslagne, och fast mindre hännes Maj:t ohörd och ovetandes borttagas.

Till att afdraga den allmänna Riksens gäld, är väl godt och nödigt, att ibland andre därtill tjänlige medel, äfven de metall-stycken, som höra Publico till, och icke äro brukelige till Riksens tjänst, och därföre kunna undbäras, blifva därtill använde; men som därunder icke dragas de kanoner, som under någon särdeles ägande rätt äro därifrån uteslutne; så synes desse, som äro liggandes vid Gripsholm, så mycket mindre därtill kunna indragas, som

1:o De äro ibland de aldra äldste Tropéer, hvilka ifrån Moscoviterne, under IVAN BASILOVITZ, den äldres tid, äro eröfrade, och alt sedan som ett besynnerligt monument, in natura förvarade, ehuru stor Riksens nödtorft varit, uti de åtskillige sedermera påfölgde krigen, att det synes därföre eftertänkeligt, under freden, att betaga Riket ett så märkvärdigt och ostridigt efterdöme, och gömma däremot allenast en stridig målning, på ett löst papper, likasom måtte man icke behålla något ostratligt bevis mera qvar, om våra Svenskars öfver Moscoviterne erhållne victorier.

2:o Äro desse Throphéer uti Konung GUSTAF ADOLPHS den stores, högtbepriselig i åminnelse, tid, blifvit förde till Gripsholms slott, och gifne åt hans älskeliga fru moder, som det, med hvad mera här uti Södermanland, då till lifgeding innehade, att hon dem, som sig tillhörige, äga och behålla skulle; hvarföre ock för det

ka ſtod ett landſkaps vapn, med Churförſtelig krona, och omgifven med en ordens ked-

4:o Konung CARL den 11:te, med djupaſte vördnad och högſta åra ihugkommen, ingalunda velat gilla eller verkſtälla, ett lika förſlag, ſom blifvit framgifvit, om deſſe kanoners föryttrande, utan därpå ſvarat, att de höra Vår älſkeliga Fru Moder till, att vi hvarken vilje eller kunne hänne dem betaga; till hvilket allt man inga andra bevis, emot dem, ſom något vidrigt emot detta, denna ſakens rätta och ſanfärdiga förevetande, vela upptänka och invända, än ſjelfva verket och gärningen, ſom ett obenekeligt vittnesbörd om ſjelfva ſanningen däraf, efter de legat och ännu ligga här för allas ögon, till ett oſtridigt fulltygande af högſtſalig hännes Maj:ts ägande rätt däraf, och ſom för det

5:o H. K. M. vår allernådigſte Drottning, ſom högſtſalig hännes Kon. Maj:ts höga arfvinge, med all ſkäl och rätt tillkommer, att äga och behålla ſärſkildt, ifrån all Publici rätt, högſtſalig hännes K. M:ts efterlemnade rörlige och löſa egendom, och däribland deſſa hännes högſtſalig fru fadermoder tillhörige, och hännes K. M. vår allernådigſte Drottning, igenom arf tillfallne, med det mera, i händer hafvande kanoner; ſå ſer man icke huru ſådan ägande rätt och värkelig poſſeſſion grundad på ſå många högtbepriſelige Konungars värkſtälte godtfinnande, kan hännes Kgl. M:ts betagas, utan förmodar man, att deſſe ſå qvalificerade Thropheer, måge ſom hännes M:ts ſärſkilte egendom, vid ſlottet orörde bibehållas och framgent blifva liggande innom bärgen, där de alltid varit, utan att därigenom förvandla den rätta titulen af hännes M:ts därtill hafvande ägendoms-rätt.

kedja af gyllenefkins ordens tecknet, famt ofvan om vapnet deffe bokftåfver:

A. H. Z. M. F. V. S. F. Z. W. G. Z. S. D. L. R. V. S. H. och dårunder åratalet 1629.

Deffe initial bokftåfver behagade hôgft-falig Kongl. Maj:t den 19:de October år 1758, med egen hand, till fitt innehåll, å den ritning jag uppgaf, utteckna, fom ånnu år fôrvarad.

Adolph Hertzog zu Mecklenburg, Furft von Strelitz Furft zu Wenden, Graf zu Schverin, der Landen Roftock und Stargart Herrn.

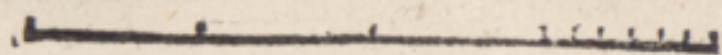
Deffe bågge kanoner blefvo, efter Öfverfte-Marfkalks åmbetets ordres af den 22 Febr. 1763, affôrde till ftyckgjutaregården i Stockholm, i det åndamål, att dåraf fkulle, gjutas mindre kanoner till de andre Kongl. flotten.

På den nårmare landet belågne flotsholmen, nåmnes, fôr antiquiteten fkuld, en Runften fom under jorden, omkring år 1730, blifvit funnen, af $2\frac{1}{2}$ alnars hôgd, och $1\frac{1}{4}$ alns bredd, hvilkens innehåll och utfeende år detta.

Kvikr (eller Kvifr) auk aulfr, their litû Raiifa ftain bada at is modur fin. Kittilmut auk bro iftr Somu modur fina In Iruni - - uk brodir hinas - - th - -

Det år:

Hvikr (eller Kvifr) och Ôlfver, de låto bågge refa ftenen, till fin moder Ifas åminnelfe. Men Kittelmund och Bro efter fin moder Soma, den Arnôfke (ifrån Arnôn) och hennes broder. - - -

Bakom ſlottet, inemot ſtora bryggan, år på en ſlutt bårghåll uppmuradt en ſtenpelare, af ſamma ſlags tegel och murning, ſom i ſlottsmurarne, 1½ aln hôg, hvaruppå en åttakantig ſtenbordsſkifva af Ölands ſten år lagd, 3¾ aln i diameter; men når, eller till hvad ånda detta år gjordt, kan ingen underråttelſe fås. Dårvid ſtod vål det Kongeliga kôket, byggt af tråd på pålar i ſjôn, till deſs det alldeles fôrfôll 1772, men om bordet varit gjordt till kôkets behof, kan vål icke viſst ſlutas, ſaſtån det, i ſednare tider, ibland nyttjades till råtters affvalande, ſåſom nåra vid handen. Hårefter kan icke vara olåmpeligt, att något nåmna om hvad i ſednare tider, ifrån 1740 till 1773, blifvit tillgjordt, i och utomkring ſlottet, ſåſom nôdigt, och i någor måtto prydligit, med ringa medel, utom hvad ſom fôrut, rôrande 3:ne torns ombyggnad, med annat, kan vara anfôrdt.

Hela ſlottet har, utom takens noga vid magt-hållande, innom några år, fått nya fônſterkarmar, med blyfônſter, ſå fort de utgamla alldeles fôrfôllo, ſom hade helt ſmå rutor, af runda och mångkantiga façoner.

Utomkring år ſjelfva ſlottsholmen utfylld på flera ſtållen, till ôfver 20 alnar, och ſtenmurar i ſjôſtranden motlagde. Den ſånkta plats, jåmte en graf, ſom åtſkillde bågge ſlottsholmarne, år igenfylld och planerad, med en ſluttning, efter backens be-

G ſkaf-

ſkaffenher. Af de till fall lutande, år 1750 kulltagne gamla Spannemålsbodar, ſom ſtått på pålar i ſjön, blef en Byggning uppförd af 12 rum, vid den yttre holmen, ſom bebos af en del betjåning. En liten dito af 3 rum för Byggmåſtaren. En tvåtthus byggning i ſjön, af 5 rum, med flere ſmå hus. 1754 började med bårtſprångning af den nårmaſt landet belågne holmens bårgshögd, hvaröfver vågen, nog ojåmn, gick upp till ſlottet, och vidgades vågen, ifrån 10 till 18 alnars bredd, ſom går till ſlottet öfver kårret, ifrån Kongsladugården, eller ſtora landsvågen, hvilken blef å ſidorna ſtenſatt, och en allé dårå af lindar planterad; dårefter gjordes, i ſtållet för körbron, å ſamma våg, af tråd, en med ſten och fyllning imellan, till en faſt våg, 26 famnar lång, åfven den långa, gångbron, imellan ſlottet och ſtaden, 150 famnar lång, öfver kårret, med underſlag och ſtenmurar ſamt fyllning imellan, dår en med tråbrokiſtor, och pålagde plankor förut var, hvilken, ſåſom mycket ſkogsödande, bårttogs, hvarigenom mycken ſkog årligen blef beſpard, och förſtnåmde backe blef lågre, ſamt en beqvåmligare våg dåröfver århöllts, ſedan den myckna ſten bårttogs, och nyttjades till deſſa nödiga arbeten, ſom till 1756 års ſlut voro tillånda bragte.

Med allén fortfors ifrån Kongsladugården, ett godt ſtycke; och ſom inga medel voro att tillgå, till deſs vidare fortſåttande, blef

blef Trågårdsmåſtaren uppmuntrad af då varande Landshöfdingen, ſedermera Riks-Råd och Öfverſte Marſkalk, Préſident i Kongl. Bårgs-Collegio, ſamt Riddare och Commendeur af Kongl. Maj:ts Orden, Herr Grefve Nils Bjelke, med 100 Dal. S:mt, hvarefter med planteringen fortfors till vågſkillnaden vid paſs alltſammans $\frac{1}{4}$ mil, utan att all denna plantering koſtat Kongl. Maj:t och Kronan någon penning.

Denne allé, har vål icke på alla ſtållen velat lyckas, hvarfőre, oanſedt den ock ofta våldfőres, ånnu med iſåttningar hjålpes. Några ſmårre planteringar åro åfven ſednare åren gjorde vid långa bron åt ſtaden, hvilkas fortgång főrmodas.

Så ſnart Hans Kongl. Maj:t, år 1773 om ſommaren, hit till ſlottet anlånde, och det őfver allt noga beſåg, anbefalltes allernådigſt om ett rums apterande, ſom då ej var logabelt, i en nordőſtra rundelens 3dje våning, hvilket har en főrtråffelig utſigt, och blef fårdigt gjordt till ett Cabinett, nu pråktigt meubleradt, och főrſedt med en ſtor Turkiſk Soffa eller Divan, ſtrax dårpå főljde hvarjehanda betydeliga åndringar och főrbåttringar, ſåſom den: att hela ſlottet blef főrſedt med nya főnſterkarmar, ſom dels gå ned till golfven, dels hafva hőgre och lågre brőſtvårn, ſom det ſig kunnat foga, ſamt alla med alns ſtora kittrutor, hvarigenom rum-

men anſenligen upplyſas, dår de gamla tjocka murarne, och ſmå fönſtren förut gjorde rummen ohyggeliga och mörka. Några rum hafva, genom ſkiljemurars bårttagande, blifvit ſtörre gjorde, andre åter afdelte till mindre, allt ſom behofven fordrat; ſå att ſlottet på flera ſått fått ett helt annat utſeende, dåck år i en del rum, dår det låtit ſig göra, de gamla taken bibehållne, ſåſom i förſtnåmde Cabinett, Hans Kongl. Maj:ts Sångkammare, Förmak, Conſeilen och Matſalen, ſom åfven har deſs gamla tråboiſering orubbad, tillförene kallad Riksſal, och beprydd med Konung GUSTAF den förſtes ſamtida Regenter. I Drabant-ſalen år åratalet 1543 i deſs efter gamla ſmaken granna tak; åfven behåller en ſal och ett förmak i nedra våningen, ſine gamla tak. I alla omåndrade rum åro deux battans, nya golf och bröſtpaneler tillgjorde.

I denne nedra våning åro, af förut nåſtan obrukbara rum, 4 rum inråttade för Hans Kongl. Höghet Kron-Prinſen, 6 för Hans Kongl. Höghet Herrtig CARL och Herrtiginnan; i det ſtora, ſom blef afdelt till ſångkamrar, var målat på murarne, och dåröfver flera Bibliſka ſpråk citerade, ſamt målade vaſar, hvaraf man ſlutar, att det brukats till Predikoſal; 2:ne i nordöſtra rundelens 1:ſta Våning, och jåmvål dår ett gammalt bageri varit, 8 halfvåningsrum inråttade.

Alla

Alla rummen i ſlottet, ſom icke hafva af ſina gamla meubler, hvilka äro få, hafva med nya pråktiga och koſtbara meubler blifvit förſedde. Stora runda ſalen är, ſedan bjälklaget blef upphögdt, förſedd med gipstak, och takliſten med förgylda feſtoner, ſamt i rummet, alla i Europa ſedan 1770 regerande Kejſares, Kejſarinnors, och Konungars Portraiter, dels i lifs ſtorlek, dels ock i medailloner uppſatte, öfver hvilka, i hvars och ens pråktiga ram, är hvarje rikes vapn, och kronan med bildthuggerie, och andre ornamenter utzirade, allt förgyldt, hvartill ännu lårer komma alla ſamtida Regerande, af flere Förſteliga Hus, hvilka alla i hosfogade förteckning uppnämnas ſkola, jämte de öfrige, deſſe ſednare åren hitkomne portraiter.

Alla bjälklagen äro öfverſedde, och ſå hulpne, att de äro ſäkre, hvilka efter 250 års ålder, voro till en del inuti murarne, mer och mindre förrutnade. Högſt upp i ſlottet, lika med vindsvåningen, låt Hans Kongl. Maj:t år 1781 bygga en Theater i ſydöſtra rundelen, ofvan öfver ſiſtnämnde runda ſal, där i ſjelfva rundelen är ſpektakel ſalen med loger och bänkar, hvålfd och gipſad, hvarunder är en utzirad corniche, allt förgyldt och måladt, ſamt på ſidorne med ſtora collonner, och ſpegelglas öfver allt imellan dem, ifrån takliſten ned till colonnernas fot, och blef en ſtor del af rundelsmuren bårthuggen, ſom gör en öpp-

ning till ſjelfva Theatern, hvilken igenom påmurning tillkommit, till 3 våningar, å den ſödra flygeln åt trågården, ſom förr hade 3 våningars högd. Denna vackra Theater har 8 rum därvid, till nyttjande vid ſpektaklerne. Således blef denne flygel 40 alnar hög, till ſine murar. Samma år blefvo Hennes Kongl. Maj:ts Drottningens ſångkammare och cabinett omändrade, och bildhuggeri, ſamt andre ornamenter jämte mycken förgyllning och meublering, pråktige gjorde.

Vid yttra bårggården, på norra ſidan, där den gamla ſkansmuren omkulltogs 1770, till det ändamål, att där uppföra ett kjök, är en flygel af ſten uppmurad, ſom är 4 halfvåningar hög, med 7 kamrar på hvar botten, och ſmå domeſtique-rum framför hvar och en kammare, alla väl meublerade, och ſtiga till 28 ſtycken, ſamt lika många för domeſtiquer.

Alla de förra vinds-eller öfverſta vånings-kamrarne, ſom voro boſällige och kalle, äro omgjorde och 6 tillökte, ſamt alleſammans förſedde med gipstak, kakelugnar och vackra våggbonader ſamt meubler, och jämte de måſta ſmå domeſtique-rum, ſom icke tillförene varit; äfven är i klåcktornet 4 rum tillgjorde, där inga förut varit, och därunder, af ett hvalf, 2:ne rum inrättade. I 2:ne andre tornrundlar äro 2 rum förbättrade, för Kongl. Lif-Drabanter och Pager.

Ett kök, tillräckeligen ftort, är äfven inrättadt i gamla ftenhufet, vid yttra bårggården.

En ftörre och beqvåmligare trappa upp i flottet, är ock förfärdigad i ftället för den gamla, fom hade ett ftycke fin början utan på gården, under ett, i ett hörn utbyggdt och förruttnadt cabinett af trå, fom bårttogs; likaledes 3:ne andra ftentrappor omgjorde, hvilke alla hade förut 10 till 12 tums höga fteg.

I Mariæfreds ftad år på en, af Hans Kongl. Maj:t kjöpt tomt, en bagerie-byggning uppfatt, med andra till œconomien nödige rum.

På en annan af Hans Kongl. Maj:t inkjöpt gård, år en 2 vånings trå-byggning med 20 rum, hvarjåmte en år 1785 ny uppbyggd, 2 våningar hög, af 18 rum, alltfammans af Hans Kongl. Maj:ts egne medel.

1776 blef en Ridbana inråttad på den nårmaft landet belågne holmen, 129 alnar bred, då hvad ån återftod af bårget på denne backe, bårtfprångdes, påfylldes dåröfver, famt djupen och allt jåmnades, ftenfattes omkring, och med en barrier, fom med 4 bommar förfeddes, öfver hvilken bana ftora uppkörsvågen nu går, och år norr om en körvåg federmera utfyld, att bruka då banan nyttjas.

Vid Kongs-ladugården år ett ſtall och vagnshus, 251 alnar långt, och 16 alnar bredt af korſsverke, och med bråder beklådt, hvaraf en råcka af 135 alnar hitflyttes 1776, och 116 alnar tillbyggdt 1786, att 100 håſtar och 32 vagnar rymmas, ſamt 2:ne ſmårre timrade, och en byggning fór ſtallbetjåningen, och vårdshus i ſednare åren byggde.

En iskållare år åfven byggd i en backe, dår brånneriet år, till is fórvarande åt conditoriet m. m. hvilken håller is hela året om.

Detta ſlott har ſåledes, innom 12 år, fått ett vackert utſeende, utan till, utaf de ſtora fónſtren, och innantill af deſs vackra inråttning, ljuſare ån fórr, och på ſine ſtållen med prågtige meubler fórſedt, ſamt fór ófrigit nódvåndige och tillråckelige, hvilket allt, åtminſtone det måſta, år fórråttadt och påkoſtadt af Hans Kongl. Maj:ts enſkildte medel, och åro flere deſeiner att ånnu, efter handen utſtråcka både fórbåttringar på de vid yttre bårggården varande huſen, ſom ock nybyggnaden af en ſtor trappa, upp igenom klåck-rundelen, ſamt nya byggnader på nu varande trågårdsplatſen,

Kongl. Slottet beſtår ſåledes nu af fóljande rum:

I ne-

I nedra våningen af ſjelfva ſlottet, Hans Kongl. Höghets Kron-Prinſens, med garderobe och 1 betjänings rum - 4
Hans Kongl. Höghet Herrtig CARLS - 3
Hennes Kongl. Höghets Herrtiginnans - 3
Förmaket för bägge - - - 1
SIGISMUNDI kammare med ett domeſtique-rum - - - - 2
Långa ſalen, där Cavaillers taffeln är 1
Nedra förmaket, kallrum - - 1
Ett rum i förmaket afſtångdt - - 1
Nedre rundelen - - - 1
Öfver ſtora trapp-ingången - - 1
Nedra halfvåningen vid trappan - - 4
Öfra dito med Caffe-kjöket - - 4
I norra rundelen med förmak - - 2
Öfver inkörs-porten - - - 1

Södra flygelen åt trägården nederſt vid marken, Conditoriet och Silfver-kammaren - - - - 5
Dito 2:dra våningen, jämt med ſlottets förſta våning för Damer - - 4

Öfra eller Kongs-våningen:

Hans Kongl. Maj:ts ſäng-kammare och förmak - - - - 2
Conſeillen - - - - 1
Kongl. Lifpagerne, i norra rundelen - 1
Garderoben - - - - 1
Drabant ſalen, där ingången är - - 1
Öfra förmaket - - - - 1

Tranſport - 45

Tranſport - 45
Stora runda ſalen - - - 1

I ſödra flygelens 3:dje våning, ett mindre rum - - - - 1
Lecturen eller arbets-rummet, ſtort - 1
Hennes Maj:ts Drottningens Audience rum, ſtort - - - 1

I ſjelfva Slottet.

Hennes Maj:ts ſång-kammare och cabinett - - - - 2
Södra rundelen, ett rum för Kammar-Fruar och garderobe - - 2
En gång, ifrån Förmaket til matſalen 1
Stora matſalen - - - 1

Hennes Kongl. Höghet Prinſeſſans förmak, ſång-kammare, cabinett och garderobe - - - 4

I en liten flygel med ſlottet, ſammanbunden åt yttra bårggården, för Prinſeſſans Hofmåſterinna och Kammar-Fruar, ſamt betjåning, ſmå - - 5

Öfverſta våningen eller på en ſida i vinden, för Hans Kongl. Höghet Herrtig FREDRICH - - - - 4
För Damer och Cavaillerer, med Cabinette, utom 9 ſt:n domeſtique-rum, ſom ej hafva eldſtåder - - 12
Domeſtique-rum med eldſtad - - 1

Tranſport - 81

Transport -	81
I klåcktornet, før Kongl. Cancelliet -	4
Dårunder, før løpare och tvåtterskor -	2
Fatburen - - -	1
I 2:ne torn, før Kongl. Lif-Drabanter och Pager - - - -	2
Hans Maj:ts cabinette, med 2 rum dårvid - - -	3
Spektakel-salen och Theatern bør råknas før - - - -	2
Jåmte Theatern nødige kamrar - -	8
Dito ett uppe under taket, litet - -	1
Nya flygeln, norr på yttre bårggården, før Damerne 12, och Cavaillerer 16 rum - - - -	28
Som domestique rummen hafva eldståder, fastån rummen åro helt små, uppføras de såsom lika många - -	28
I lilla stenhuset vid yttra bårggården, før Hans Excellence Premier Ministern -	4
I samma hus med 1 køk - -	5
Ett smalt hus på samma råcka, små rum	5
Ytterligare på den sidan, med ett litet vid trappan - - -	5
Norr om porten, i yttre stenhuset - -	6
Åfven i samma hus, stora køket, gjordt af 4 rum, och nu afdelt till - -	3
Rummens antal innom bårggårdarne -	188

Åro således i det nårmaste duplerade innom 12 år. Lågger man hårtill de små utan eld-

eldstäder varande 9 domestique rummen, som äro jämte kamrarne i vindsvåningen, så går antalet öfver dubbelt emot dem, som voro för 1773.

Härtill kommer 20 stycken hvälfde källare, och 2 ohvälfde, som till hvarjehanda behofver nyttjade varda.

Till slottet blef år 1764 en stor spruta, med 40 alnars slang, och vattu-kar, hand-sprutor af metall, samt läder-åmbare anskaffade; jämväl år 1781 en stor anbringare, med sine slangar, ett vattukar, en mindre spruta med pump och slang, till vinds-våningen, hvilken brandredskap, vid påkommande eldsvådor, skall skjötas af Mariæfreds innevånare, efter Hans Kongl. Maj:ts den 30 Julii 1781 utfärdade Brandordning för Gripsholms slott, Regale Bränneriet och Mariæfreds stad.

Den nära intill slottet belägne Kongsladugården, bör såsom en ständig varande tillhörighet under slottet, icke förbigås, hvilken består af 9 mantal, sammanlagd i fordna tider af 3:ne raserade byar, hvars ställen ännu utvisas; därefter ock några rudera finnas, som bibehålla dess gamla tomte-namn af Marsta, Finsta och Betby (a).

Till

(a) När slottet var så i privata händer, som ock i Konung GUSTAF den 1:stes tid, har tvifvelsutan härtill legat många bondhemman, som sedan förvandlats på åtskilliga sätt; således brukas nu

Till detta Kongl. ſlott är ock lydande en utaf ſin vackra belägenhet, ömniga löftrån, ſamt annan ſkog, prydlig djurgård (a).

Likaledes ſtora djurgårds trågården belägen vid djurgården, och en, humlegården kallad, ſtraxt därvid.

Denna Kongsladugård har ſtändigt, ſedan 1719, varit under arrende, och arrenderas nu af herr General Lieutenanten, Riddaren och Commendeuren af Kongl. Maj:ts Orden, Friherre JOHAN DIDRIK DUVALL, jämte hälften af djurgården och ſidſtnämnde trågårdar.

Åfvenvål hörer till Kongl. ſlottet enſkildt en ſkogstrakt, Kongshagen kallad, belägen 1 mil landvägen ifrån ſlottet, och om vintren öfver ſjön, och ſtadsſkogen ½ mil; på denne ſkog har förr uppehållit ſig öfver 20 älgar, ſom gifvit deras Kongl. Majeſtäter en nöjſam älg-jagt, där om höſten 1754, i en dags jagt, och på ett ſtälle, 12 älgar blefvo ſkutne, af hvilka hännes Maj:t Drottningen med egen hand, ſkjöt 3:ne; på ſamma

Kongsladugården genom därtill anſlagne allmogens Ränte eller Mantals dagsvärken, och af de tillhörande Rå och Rörs, ſamt underlagde kronotorp.

(a) Här är ock en allé igenom hela djurgårdsängen nyligen planterad, jämte den genomgäende vägen, ſom ſkall ſträckas vidare efterhanden.

ma ſtälle ſkjöts om höſten 1758, 6 ſtycken, hvarefter inga där uppehållit ſig på flera år, förrän nu, då några börjat viſa ſig tidevis.

Ett kräftfiſke i Hårad ſockn och Enſågs åen, hörer ock hit, där Konung CARL IX och Drottning MARIA ELEONORA låtit plantera kräftor. Såſom ock högbemälte Kongl. Perſoner låtit plantera rudor i en liten träſkſjö, Fatburen kallad, ſom ligger emellan Djurgården och Wippeby hemman i denna ſockn, äfven hithörande.

En ö, vid namn Bråtö, belägen 2½ mil härifrån i Lånna ſocken, hörer ock under Kongl. ſlottet, å hvilken våxer en myckenhet ung lindſkog, hvaraf ſedan planteringen, jämte landsvägen här började 1754, unga trän uppanſats och tagits; ſamt till Kongl. ſlotten Ulriksdahl och Drottningholm, flere gånger ſtora antal aflemnats (a).

För antiquiteten ſkuld nämnes den norr om Kongsladugården, på en hög backe, liggande Kjernbo fordna ſoknekyrka, utaf gråſten, med gammaldags bruk faſtmurad; men ſedan Mariæfreds ſtadskyrka, hvilken Ko-

(a) Oanſedt denne tillgång var, för 1741, här vid ſlottet icke något ſådant träd planteradt, utan allenaſt några pilar och alar här och där. Om denne ön har ingen ſärdeles ſig vårdat, förr än ſidſtnämnde år, hvarefter deſs bättre vård i akttagits.

Konung CARL den IX:des Enke-Drottning CHRISTINA, i egen hög närvaro, låtit grundlägga 1620, och blef vid pass 1624 färdig, inrymdes denne sockens församling till stadskyrkan, och denne ödelades, än likväl till sine murar behållen, fast taket synes snart vara färdigt att infalla.

Denna Kyrka blef likväl nyttjad, efter den år 1682 Mariæfred och dess kyrka öfvergångne totale branden, till dess stadskyrkan, genom Drottning HEDVIG ELEONORÆ försorg och omkostnad, blef åter uppbyggd och färdig 1701.

Predikstol, altartafla, låktare och bänkar äro bärtgifne till en genom åske-eld i orten förbränd kyrka, och STÅLARMska vapnet flyttadt till kyrkan i Mariæfred, som förr nämndt år.

Om de högste styresmän i forntiden öfver detta Kongl. slott, och hvad därtill hördt, är nu icke vidare bekant, sedan Lifgedingshandlingarne äro hädanförde, som därom till äfventyrs kunnat gifva någon upplysning, än att Kongl. Rådet och Présidenten, Grefve CARL GYLLENSTIERNA var den sidste Gouverneur öfver Drottning HEDVIG ELEONORAS hela vidsträckta Lifgeding. Längre tillbaka, och vid pass för 100 år sedan, var tillika Ståthållare, hvaraf den sidste, DANIEL BENGTSSON UTTERMARK, dog 1683, sedan nämndes like-

like befälhafvare för Hauptmän, och Lagman NILS ADELSTIERNA den sidsta, som bodde qvar på stället, efter Enke-Drottningens död, till 1726.

Till och med 1719 njöt hela gamla Lifgedings staten sine löner och förmåner oafkårtade. Dårefter blef öfverbefälet lämnadt och delat, emellan Öfverste Marskalken, samt Landshöfdingen i Södermanland; då åndring i staten befordrades, så till titlar, som någon indragning af betjänter, och lönerne för de tjånande minskades, oaktadt göromålen voro lika som förut, och antalet mindre (a). Håfmåstarinnan, hos hennes Maj:t Drottning ULRICA ELEONORA, hade ock befattning med Fatburen, till högstnåmnde Drottnings död.

År 1781 behagade Hans Kongl. Maj:t allernådigst förordna och med Instruction af den 24 Jan. 1781, förse nu varande Håfmarskalken, General-Adjutanten, Öfversten i Arméen och Öfverste-Lieutenanten af Lif-Gardet, samt Riddaren af Kongl. Svårds-Orden, Högvälborne Herr Baron BROR CEDERSTRÖM, till Ståthållare öfver Gripsholms slott, med dess tillhörigheter, och kårt dårefter öfver Mariæfreds stad, jåmvål till åmbetet hôran-

(a) Till 1763 först på året, förvarades hår alla missdådare ifrån de hårader och ståder i Södermanland, som hördt till Lifgedinget, hvilka nu förvaras i Nyköpings slottshåkte.

rande Secreterare och Kamererare i nåder förordnat.

Kongl. Bränneriet, såsom Hans Kongl. Maj:ts enskildte, blef anlagdt och uppbyggdt 1777, på Kongsladugårdens mark, och den så kallade Tegelhagen (a), som en liten sjövik skiljer ifrån slottet, är förut beskrifvit, tillika med Mariæfreds stad, af Directeuren Abrah. Hylphers, i dess öfver Södermanlands städer, år 1783 utgifne beskrifning; och således här utlemnas.

Sluteligen bör härjämte nämnas de tider Hans Kongl. Maj:t behagat vistas på detta Kongl. slott, dels med hela Kongl. Familien, och en större svite, dels helt kärt, med liten svite.

År 1773 den 3 Augusti anlände Hans Kongl. Maj:t och Hännes Maj:t Drottningen, med Kongl. Häfvet, och afreste d. 30 October.

1774, ankom Hans Kongl. Maj:t d. 9 Aug. och afreste den 29 October.

1775, d. 2 Sept. ankom Hans Kongl. Maj:t, och reste d. 30 October, återkom d. 21 December, och reste d. 11 Jan. 1776.

(a) Där har varit ett Kongsladugården tillhörigt Tegelbruk till 1750; hvilket tillika med ladugården arrenderades, och gafs årligen däraf arrende i tegel, till slottsbyggnaden i Stockholm.

1776, d. 9:de Septemb. ankom Hans Kongl. Maj:t, reste d. 4 Nov., och återkom d. 21 Dec., och reste d. 7 Jan. 1777.

1777, d. 19 Sept., ankom Hans Kongl. Maj:t och reste d. 3 Nov., återkom d. 22 Dec. och reste d. 3 Jan. 1778.

1778, var Hans Kongl. Maj:t icke hår, mer ån öfver en natt.

1779, d. 17 Sept., ankom Hans Kongl. Maj:t, och reste den 7 Jan. 1780, i en sejour, då Hans Kongl. Höghet Kron-Prinsen var hår första gången.

1780, den 18 Octob., anlånde Hans Kongl. Maj:t ifrån Spaa, reste d. 17 Nov. återkom den 23 Dec. och reste d. 12 Jan. 1781.

1781, var Hans Kongl. Maj:t hår, med en liten svite af 3:ne herrar, 7 gånger, allenast en natt öfver, hvarje gång, och ankom nåml. d. 30 Jun. d. 1 Aug. d. 6 Sept. d. 4 Oct. d. 15 dito d. 15 Nov. och den 15 Dec.

1782, d. 25 April ankom Hans Kongl. Maj:t, och hade allenast Herr Baron och Ståthållaren med sig, reste åter till Stockholm efter spisad middag, d. 26 April.

Dito anno, d. 21 Maji ankom Hans Kongl. Maj:t, med Kongl. sviten, och afreste d.

d. 26 Junii. Hennes Maj:ts Drottningen var icke med denne gången.

Den 10 Sept. ankom Hans Kongl. Majt sålededes, klåckan 2 efter middagen, och reste, efter en timmas vistande, åter till Drottningholm. Den 17 September ankom Hans Maj:t landvågen, och reste dagen dårpå.

1782, den 1:sta October, ankom Hans Maj:t och reste dagen dårpå. Den 10 Octob. ankom Hans Kongl. Maj:t med hela K:gl. Familien efter handen, då Hans Kongl. Höghet Herrtigen af Småland var hår försia gången, och afreste hela Kongl. Häfvet d. 27 Jan. 1783.

1783, var Hans Kongl. Maj:t till Italien, och således icke hår det året.

1784, den 2 Sept. ankom Hans Kongl. Maj:t med 3:ne Herrar, och reste dagen dårpå.

Den 8 October ankom Hennes Maj:t Drottningen, med Kongl. sviten, och d. 10 ankom Hans Kongl. Maj:t ifrån Skåne, och afreste med Kongl. håfvet, d. 14 Jan. 1785.

FÖRTECKNING

på de Contrefaits af Kejſare, Konungar, Drottningar, Prinſar och Prinſeſſor, ſamt flere Förſtelige och högtförnåme perſoner af bägge könen, jämte åtſkilliga ſchillerier, ſom finnas uti Gripsholms Slott, efter den påſkrift de haft, ſamt nummer och ordning, ſom de, uti det år 1745 upprättade Inventarium fått, efter deras då innehafvande ſtällen.

N:o I. Herrtig AUGUST FRIEDRICH af Schleſsvig Hollſtein Gottorp, Biſkop af Lybeck, Herrtig FREDICH den 3:djes ſon, år 1703.

Anmärkning.

Född den 7 Maji 1646. Biſkop till Lybeck Eutin 1666, död d. 3 Octob. 1705, 59 år gammal. Deſs Gemål ſe N:o 4. Konung ADOLPH FRIEDRICHS ſader faders broder.

2. Prinſeſſan ANNA DOROTHEA af Schlesvig Hollſtein Gottorp, Herrtig FREDRICH den 3:djes dotter.

An-

Anmärk.

Född d. 18 Febr. 1640, begifvit sig i andeligit stånd, uti stiftet Qvedlingburg i Sachsen, och blef där Abbedissa, död d. 13 Maji 1713, Konung ADOLPH FREDRICHS, moders, och fader faders syster. Se N:o 13, 24, 57, 295.

3. Herrtig CHRISTIAN ALBRECHT af Schlesvig Hollstein Gottop. Herrtig FREDRICH den 3 son.

Anmärk.

Född den 3 Febr. 1641. Biskop till Lybeck 1655, ett år, samt regerande Herrtig till Gottorp samma år, och 1659 efter Fadren, i hela Herrtigdömet, blef 1675 af Konung CHRISTIAN den V:te i Dannemark till fånga tagen, och tvungen uti det Rendsburgska fördraget, att låta besätta ända till dess egen Residence stad. Måste andra gången rymma 1684; förlikning träffad 1689, dödde d. 27:de Dec. 1694.

Hans Kongl. Maj:ts Konung ADOLPH FREDRICHS fader fader. Se N:o 15, 171. Dess Gemål N:ris 172, 274, 288.

4. Prinsessan CHRISTINA af Sachsen Halle, Herrtig AUGUSTS dotter, Biskopinna af Lybeck, Herrtig AUGUST FREDRICHS Gemål.

Anmärk.

Född d. 15:de Aug. 1656, förmäld den 21 Junii 1676, död den 27 April 1698, 42 år gammal. Dess Gemål, se N:o 1.

5. Kongl. Prinsessan HEDVIG SOPHIA af Sverige; Konung CARL den XI:tes äldsta dotter, Herrtig FREDRICH den IV:des Gemål, af Schlesvig Hollstein Gottorp.

Anmärk.

Född den 26 Junii 1681, förmäld den 12 Junii 1698, enka den 9 Julii 1702, död den 11 Dec. 1708. Dess Gemål, se N:o 175.

6. Chur-Prinsessan SOPHIA af Pfalts, Churförsten FREDRICH V:s dotter, som blef Konung i Böhmen 1619. Enkeförstinna af Braunschveig-Lüneburg-Hannover A:o 1705.

Anmärk.

Född den 13 October 1630, förmäld 1658 med ERNESTUS AUGUSTUS, som antog Churförste Titul till Lüneburg-Hannover, den 19 Dec. 1692, blef enka d. 28 Jan. 1698. 1701 den 22 Martii, blef huset Hannover förklaradt till arfvinge af stora Britanien. Död den 8 Junii 1714. Churförsten FREDRICH den V af Pfalts fick till Gemål 1613, Konung

nung JACOB I:ſtes dotter, Prinſeſſan ELISABETH i England, Konung CARL STUARTS ſyſter.

Konung FREDRICH den I:ſte i Preuſſen, hade denna Churförſtinnas dotter, Prinſesſan SOPHIA CHARLOTTA till ſin 2:dra gemål, och med henne förmåld den 23 September 1684, död den 1:ſta Februarii 1701. Är ſåledes denne Churförſtinna SOPHIA af Hannover, Drottning LOVISA ULRICAS fader moders mor.

Konung FREDRIC den I:ſtes i Preuſſen 1:ſta gemål ELISABETH HENRICA, var Landt-Grefve WILLHELM den 6:tes dotter af Heſſen Casſel, Konung FREDRICH den 1:ſtes af Sverige faſter, ſamma Konung FREDRICH af Sverige hade till ſin förſta gemål, förſtnämde Konung FREDRICS af Preuſſens dotter, LOVISA DOROTHEA SOPHIA, ſom var deſs Couſin, och ſiſtnämde ELISABETH HENRICAS enda dotter. Mormodren, ſe N:o 254.

7. JOHANNA CHARLOTTA, Marggrefve PHILIP WILLHELMS af Brandenburg gemål. Furſt JOHAN GEORG den 2:dres till Anhalt Deſſau, yngſta dotter.

Anmärk.

Född den 6 April 1682, förmåld den 15 Jan. 1699, med Marggrefve PHILIP WILHELM, ſom var bror till Konung FREDRICH den

den I:ste i Preussen. Marggrefvinnan död den 19 December 1711. Drottning Lovisa Ulricas fader faders broders gemål.

8. Prinsessan SOPHIA af Dannemark, Konung Christian den V:tes äldsta dotter.

Anmärk.

Född den 28 Augustii 1677, var Konung Carl den XI:tes Drottnings, Ulricæ Eleonoræ brors dotter.

9. Konung CARL XI:te af Sverige.

Anmärk.

Född den 24 Nov. 1655, Konung 1660, tillträdde Regeringen den 18 Dec. 1672, Krönt den 28 Martii 1675, förmäld den 6 Maji 1680 på Skottarp i Halland, med Prinsessan Ulrica Eleonora af Dannemark, förklarad för Souverain d. 15 Nov. 1681. Död den 5 April 1697, regerade 27 år, och 42 år gammal, begrafven d. 24 Nov. 1697.

10. MAGDALENA SIBILLA, Prinsessa af Hessen Darmstadt, Landtgrefve Ludvig den VI:tes dotter.

Anmärk.

Född den 28 April 1652, förmäld med Herrtig Wilhelm Ludvig till Würtemberg Stut-

Stutgard d. 6 Nov. 1673, enka d. 23 Junii 1677, död i Aug. 1712.

Drottning Hedvig Eleonoras syster-dotter; dess gemål, se N:o 275 och dotter 273.

11. Herrtig JOHAN ADOLPH af Schlesvig Hollstein. Stamfadern Herrtig Adolphs son.

Anmärk.

Född den 27 Febr. 1575, Ärkebiskop i Bremen 1585, Biskop i Lybeck 1586, succederade sin bror Philip i regeringen till Gottorp, då bägge Stiften resignerades 1590, död d. 31 Martii 1616, och lemnade regeringen åt sin son Herrtig Fredrich den 3:dje, se N:o 255, och dessgemål 256. Drottning Hedvig Eleonoræ faderfader, och Konung Adolph Fredichs fader faders fader fader.

12. Drottning ULRICA ELEONORA, Konung Carl XI:tes Drottning, och Konung Fredrich den 3:djes dotter af Dannemark.

Anmärk.

Född d. 11 Sept. 1656, förmäld den 6 Maji 1680. Krönt den 25 Nov. dito anno af Ärkebiskopen Joh. Bazius, död den 26 Julii 1693, på Carlberg, och begrafven den 28 Nov. samma år, af Ärkebiskop Svebelius.

13. Prinsessan ANNA DOROTHEA af Schlesvig Hollstein, Herrtig Fredrich den III:djes dotter.

Anmärk.

Drottning Hedvig Eleonoras syster, se N:o 2, 24, 57, 295.

14. MARIA AMALIA, Herrtig Jacobs af Curland 3:dje dotter, och Landtgref Carls till Hessen Cassel gemål.

Anmärk.

Född den 12 Jan. 1653, förmäld den 21 Maji 1673, afled d. 16 Julii 1711, hade fjorton barn. Konung Fredric den I:stes af Sverige moder, se N:o 27 & 156.

15. Herrtig CHRISTIAN ALBRECHT af Schlesvig Hollstein.

Anmärk.

Se N:ris 3. 171.

16. Prins JOHAN GEORG af Schlesvig Hollstein.

Anmärk.

Herrtig Fredrich den III:djes son, född den 8 October 1683. Coadjutor till Lybeck, död

död i Italien den 25 Februarii 1655, 17 år gammal.

17. Landtgref LUDVIG VI. af Hessen Darmstadt.

Anmärk.

Född den 25 Jan. 1630, var 2:ne gånger gift, första gången med MARIA ELISABETH, Herrtig FREDRIH den 3:djes dotter, af Schlesvig Hollstein den 24 Nov. 1650. Andra gången med ELISABETH DOROTHEA, Herrtig ERNST till Sachsen-Gotha dotter, den 5 December 1666: hade 16 barn med bägge Gemälerne, blef död den 24 April 1678, 48 år gammal. Drottning HEDVIG ELEONORAS Svåger. Se N:o 189. Dess första Gemål 191, och Barn 190.

18. Prins FREDRICH af Schlesvig Hollstein.

Anmärk.

Född den 17 Julii 1635, död den 2 Aug. 1654 på resan till Paris, 19 år gammal. Herrtig FREDRICH den III:djes son. Se N:o 55.

19. En Tafla öfver Drottning HEDVIG ELEONORAS Kröning.

20. Drottning ULRICA ELEONORA af Sverige, Konung FREDRICH den I:stes gemål.

Anm.

Anmärk.

Född d. 23 Jan. 1688 förmåld d. 24 Martii 1715. Antog regeringen den 6 Dec. 1718. Utkorad till Drottning den 21 Febr. 1719. Krönt i Upsala den 17 Martii 1719, och hyllad d. 11 April. Lemnade regeringen åt sin gemål Konung FREDRICH, den 29 Febr. 1720, död d. 24 November 1741, och begrafven i Riddarholms Kyrkan den 1 Dec. 1742.

21. Herrtig GUSTAF ADOLPH af Meklenburg Güstrov, med sin gemål Prinsessan MAGDALENA SIBILLA, Herrtig FREDRICH den 3:djes dotter af Schlesvig Hollstein Gottorp.

Anmärk.

Herrtigens fader var Herrtig JOHAN ALBRECHT, som stiftade Güstrovska Linien, och bekom på sin lott, östra delen af Meklenburg. Herrtig GUSTAF ADOLPH föddes d. 26 Febr. 1633, regerande 1636, förmåld 1654, med sin gemål MAGDALENA SIBILLA, som är född den 14 Nov. 1631, och död den 20 Sept. 1719. Herrtigen död den 26 Octob. 1695, och lemnade 8 Prinsessor, men ingen Prins; altså deltes Güstrovske länderne imellan Herrtigarne i Schverin och Strelitz.

22. Herrtig GUSTAF ADOLPHS af Meklenburg Güstrov, 4 barn på en tafla.

23. AUGUSTA MARIA, Prinſeſſa af Schlesvig Hollſtein, Marggrefvinna af Baden Durlach. Herrtig FREDRICH 3:djes dotter.

Anmärk.

Marggrefven af Baden Durlach FREDRICH MAGNI gemål, född d. 6 Febr. 1649, förmåld den 15 Maji 1670, död 1728.

Konung ADOLPH FREDRICHS moder moders och fader faders ſyſter, ſe N:o 60, deſs gemål ſe N:o 302.

24. Prinſeſſan ANNA DOROTHEA af Schlesvig Hollſtein.

Anmärk.

Se N:o 2, 13, 57, 295.

25. Prinſeſſan JOHANNA ELISABETH af Baden Durlach, Herrtiginna af Würtemberg Stutgard. Marggrefve MAGNI 2:dra dotter.

Anmärk.

Född d. 3 Octob. 1680, förmåld d. 16 Maji 1697, med Herrtig EBERHARD LUDVIG till Würtemberg Stutgard. Konung ADOLPH FREDRICHS moſter. Svårfadren ſe N:o 275, och Svårmodren 10, deſs fader 302, modren 23, och bröderne N:o 227, 228 & 300.

26. Drottning HEDVIG ELEONORA Herrtig FREDRICH den 3:djes dotter af Schlesvig Hollstein.

Anmärk.

Född d. 23 Octob. 1636, förmåld med Konung CARL den X:de af Sverige, den 24 Octob. 1654; blef enka den 23 Febr. 1660, död den 24 Nov. 1715, och begrafven tillika med Konung CARL den XII:te d. 26 Febr. 1719. Konung ADOLPH FREDRICHS fader faders och moder moders syster. Se N:o 39, 56, dess gemål, se N:o 41, 45, 134, 139.

27. Landtgrefvinna MARIA AMALIA af Hessen Cassel, Prinsessa af Curland, kopparstycke.

Anmärk.

Se N:o 14, 156.

28. Konung FREDRICH den I:sta af Sverige och Landtgrefve af Hessen Cassel.

Anmärk.

Född d. 17 April 1676, första gången förmåld med Konung FREDRICHS dotter af Preussen, LOVISA DOROTHEA SOPHIA den 11 April 1700, som blef död d. 23 Dec. 1705, 25 år gammal; andra gången förmåld med

Prin-

Prinfeffan ULRICA ELEONORA af Sverige, den 24 Martii 1715, anträdde Regeringen i Sverige 1720, och krönt d. 3 Maji; död d. 25 Martii 1751, och begrafven d. 27:de Sept. famma år.

29. 30. 31. 3:ne Battaille ftycken målade af AEGIDIUS v. FALKEN, hvilka tyckas likna ALEXANDER MAGNI.

32. En tafla, föreftållande Bachi Fåft, med defs fkrålande Preftinnor.

33. Öfver Fredricsborgs flott i Dannemark.

34. Årke-Herrtig LEOPOLDUS WILHELM af Öfterrike.

Anmärk.

Ehuru påfkriften icke gifver tillkånna något vifst om detta portrait, fynes tydligen att det är den famma, fom ftår under N:o 259, hvilken var född d. 6 Jan. 1614, Bifkop i Strasburg och Paffau 1625, till Halberftadt och Olmütz, famt Deutfchmeifter 1626, död d. 20 Nov. 1662, ogift. Kejfar FERDINANDI III:s broder, fom fes N:o 289; var i flägtfkap med Konung SIGISMUNDI af Sverige och Polen, tvånne gemåler.

35. Et Fruntimmers Portrait utan åfkrifvit namn.

36. CAROLUS Prins af Spanien.

Anmärk.

Född 1607, död d. 30 Julii 1632, 25 år gammal. Konung PHILIP III son.

37. Ett Fruntimmers Portrait utan påskrifvit namn.

38. MARIA EUPHROSINA, Pfalts-Grefvinna af Zveybrück Cleburg, JOHAN CASIMIRS enda dotter, och Riks-Rådet, samt Riks-Cancelleren i Sverige Grefve MAGNI GABRIEL de la GARDIES gemål.

Anmärk.

Född den 4 Febr. 1625, förmäld den 17 Martii 1647. Död den 24 Oct. 1687, på Höjentorp i Wästergöthland, begrafven i Riddarholms kyrkan den 19 Febr. 1688. Riks-Rådet död den 26 April 1686.

Konung CARL d. X:des i Sverige syster.

39. Drottning HEDVIG ELEONORA Konung CARL d. X:des Drottning.

Anmärk.

Se N:ris 26, & 56.

40. Konung CARL den XI:te, når han

han var ung, Konung CARL den X:des son.

Anmärk.

Se N:o 9.

41. Konung CARL den X:de i Sverige, Pfalts-Grefve af Sveybrück Cleburg.

Anmärk.

Född den 8 Nov. 1622 på Nyköpings slott, Konung den 6:te Junii 1654, förmäld med Prinsessan HEDVIG ELEONORA af Hollstein, den 24 Octob. 1654. Konungen död d. 19 Febr. 1660 i Götheborg, och begrafven i Stockholm den 4 Nov. samma år.

Se N:o 45, 134, fadren och modren 135 & 142; Konung ADOLPH FREDRICHS moder faders moder broder.

42. Drottning CHRISTINA i Sverige, Konung GUSTAF ADOLPHS dotter.

Anmärk.

Född den 8 Dec. 1626. Drottning 1633. Krönt den 20 Aug. 1650 i Stockholm. Afsade Regeringen d. 6 Junii 1654, och reste till Rom, antog Catholska religionen i Inspruk d. 3 Nov. 1655, och kallade sig CHRISTINA ALEXANDRA. Besökte Sverige 1660, och 1667. Dödde i Rom d. 9 April 1689

63 år gammal, oförmåld; ligger begrafven i St. Petri kyrkas sacristia. Se 114.

43. Konung ERICH XIV i Sverige, Konung GUSTAF den I:stes ende son med första giftet, Drottning CATHARINA, Prinsessa af Saxen Lauenburg, målades och skickades till Hessen Cassel, når han dår friade till Landtgrefve PHILIPS dotter, Prinsessan CHRISTINA, år 1563.

Anmärk.

Född den 13 Dec. 1533, på Stockholms slott. Konung 1560, krönt i Upsala d. 29 Junii 1561, afsatt den 29 Sept. 1568, och fången, så vid Gripsholm, dit han fördes 1571, som andra slott, till 1577 den 26 Febr, då han, genom en årtsoppa, blef förgifven, i fångelset på Örby slott i Upland; begrofs d. 13 Martii dårpå följande, i Våsterås Domkyrka. Se N:o 47, 102.

44. Konung MAGNI LADULÅS dotter, som blef satt i St. Clara Kloster år 1288, på dess 7:de år. Aftagen 1299.

Anmärk.

Prinsessans namn var RICHISSA, ehuru hon orätt blifvit kallad ELINA. Dess fru moder var Gref GERHARDI dotter, HEDVIG af Hollstein,

ſtein, ſom med Konung MAGNUS blef förmåld den 11 Nov. 1277; ſomlige mena, att hon blef med ſtor högtidelighet inſatt i Kloſtret till Nunna 1282, då Kloſtret anlades, och andre 1286, ſedan ſamma Kloſter blef byggdt och invigt, och förſtnämde år för Nunnor af St. Franſiſci eller St. Claræ orden, hvareſt hon blef förſt Proſtinna, och ſedan Abbedisſa. St. CLARA, ſom ſticktade denne orden efter St. Franſiſci reglor, ſkall varit födt 1193.

Konung MAGNUS dödde d. 18 Dec. 1290 på Viſingsö.

45. Konung CARL den X:de i Sverige.

Anmärk.

Se N:o 41, 134.

46. Konung SIGISMUNDUS i Sverige och Polen.

Anmärk.

Konung JOHAN den 3:djes ſon, född på Gripsholms ſlott, under fadrens fångelſe-tid, den 20 Junii 1566. Konung i Polen d. 9 Aug. 1587, och i Sverige 1592, affatt i Sverige den 19 Martii 1600, död i Polen den 30 April 1632, 66 år gammal. Hade till gemåler Årke-Herrtig CARLS af Öſterriket 2:ne döttrar, hvarefter annan, förmåld med den 1:ſta ANNA, d. 21 Maji 1592, ſom blef död

1598; med den 2:dra CONSTANTIA, den 11 Dec. 1605, som dödde 1631.

47. Konung ERIC XIV i Sverige.

Anmärk.

Se N:o 43, 102.

48. Konung JOHAN III. af Sverige.

Anmärk.

Född d. 21 Dec. 1537 på Stegeborgs slott, förmäld d. 4 Oct. 1562 uti Vilna, med Prinsessan CATHARINA. Insatt i fängelse på Gripsholm, med sin första gemäl CATHARINA JAGELLONICA af Polen, d. 29 Aug. 1563, där de suto till d. 22 Oct. 1567, i 4 år, under hvilken tid Konung SIGISMUND och Prinsessan ISABELLA blefvo födde. Konung den 29 Sept. 1568, krönt med sin Drottning i Upsala d. 10 Julii 1569. Drottningen död d. 16 Nov. 1583, och begrafven i Upsala d. 15 Febr. 1584. Konungen död d. 17 Nov. 1592, 55 år gammal. GUNILLA BJELKE var Konung JOHANS 2:dra gemål, hvars bilåger hölts d. 21 Febr. 1585 på Wästerås slott.

Se N:o 247, och Drottning GUNILLA, N:o 120.

49. Konung CARL IX i Sverige.

Anmärk.

Konung GUSTAF den I:stes och Drottning MARGARETA LEYONHUFVUDS 3:dje och yngste son, född på Stockholms slott d. 4 Oct. 1550, Regent den 19 Martii 1600, Konung 1604, krönt i Upsala d. 15 Martii 1607, död d. 30 Oct. 1611 på Nyköpings slott, och begrafven i Strångnås Domkyrka.

Dess I:sta gemål var Churförsten af Pfalts, LUDVIG den VI:tes dotter MARIA, med hvilken förmålningen skedde i Heidelberg den 3 Maji 1579; hon dog den 29 Julii 1589 på Eskilstuna slott. Med den 2:dra gemålen, som var den förras syskonabarn, Herrtig ADOLPHS dotter af Schlesvig Hollstein, CHRISTINA, skedde förmålningen d. 27 Aug. 1592 på Nyköpings slott; hon dog d. 8 Dec. 1625. i Nyköping, och den 12 Martii 1626 begrafven af Biskop LAURENTIUS PAULINUS Gothus i Strångnås. Med I:sta Drottningen hade Konungen Prinsessan CATHARINA, som blef Pfaltsgrefve JAN CASIMIRS gemål, och med den sednare Kon. GUSTAF ADOLPH, Prinsess. MARIA ELISABETH, och Prins CARL PHILIP. Konungen Se N:o 103, 248. Konung ADOLPH FREDICHS moder faders moder moders fader.

50. Konung GUSTAF ADOLPH, Konung CARL den IX:des äldste son, med sin 2:dra gemål, CHRISTINA af Hollstein.

Anmärk.

Född den 9 Dec. 1594 på Stockholms slott, 1610 den 12 Julii förklarad för Storförste i Finland, samt Herrtig till Estland och Westmanland, då Herrtig CARL PHILIP fick förstendömet Södermanland, med Nerike och Wermeland. Konung den 31 Dec. 1611, krönt i Upsala d. 12 Oct. 1617, förmäld med Churförsten JOHAN SIGISMUNDI dotter af Brandenburg, Prinsessan MARIA ELEONORA den 25 Nov. 1620. Konungen dödskuten vid Lützen i Tyskland den 6 Nov. 1632, och begrafven i Riddarholms Kyrkan d. 22 Jan. 1634, 38 år gammal.

Dess enda dotter var Drottning CHRISTINA. Se N:o 145, dess Gemål.

51. FREDRICUS II. Rex Daniæ nat. den 1 Julii 1534, Electus Princeps 1542. Coronatus d. 20 Aprilis 1559. Mortuus d. 4:de Aprilis 1588. Basrelief af alabaster.

Anmärk.

Se N:o 105, 116, 122, 266.

52. Konung GUSTAF den I:ste i Sverige.

Anmärk.

Född på Lindholm i Roslagen, 3 mil ifrån Stockholm, den 12 Maji 1490; fadren var Riks-

Riks-Rådet och Ståthållaren öfver Åland, Eric Johansson Wase af Gripsholm och Rydboholm m. m. Modren Cæcilia, Riks-Rådet och Våpnaren Måns Carlssons af Eka dotter, en half-fyster till Sten Sture den yngres gemål. Fången till Dannemark afförd 1518, genom Konung Christian den 2:dras trolöshet. Riksföreståndare 1521 d. 24 Aug. Vald till Konung, på Riksdagen i Strångnås, den 6:te Junii 1523. Krönt i Upsala den 12 Jan. 1528.

Förmäld första gången med Prinsessan Catharina af Saxen Lauenburg, den 23 Sept. 1531, som afled den 25 Sept. 1535.

2:dra gången med Margaretha Leyonhufvud, den 1:sta Octob. 1536, och 3:dje gången, med Drottning Margarethas syster dotter, Catharina Stenbock, den 22 Augusti 1552, hade inga barn med den sista Drottningen. Konungen död d. 29 Sept. 1560, 70 år 4 månader gammal, sedan han regerat 39 år; begrafven i Upsala med 2:ne sine Drottningar d. 21 Dec. samma år, af Ärkebiskop Laurentius Petri, då Biskop Svart i Västerås höll Likpredikan. Se N:o 101.

53. Prinsessan MAGDALENA SIBILLA, Herrtiginna af Schlesvig Hollstein.

Anmärk.

Se N:o 21.

54. Prinſeſſan MARIA ELISABETH af Schlesvig Hollſtein.

Anmärk.

Se N:o 191.

55. Herrtig FREDRICH af Schlesvig Hollſtein, död i Paris.

Anmärk.

Se N:o 18.

56. Prinſeſſan HEDVIG ELEONORA af Schlesvig Hollſtein, Konung CARL den X:des Drottning.

Anmärk.

Se N:o 26, 39.

57. Prinſeſſan ANNA DOROTHEA af Schlesvig Hollſtein.

Anmärk.

Se N:o 2, 13, 24, 295.

58. Herrtig CHRISTIAN ALBRECHT af Schlesvig Hollſtein.

Anmärk.

Se N:o 3, 15, 171.

59. Herrtig AUGUST FREDRICH af Schlesvig Hollſtein.

Anmärk.

Se N:o 1.

60. Prinſeſſan AUGUSTA MARIA af Schlesvig Hollſtein.

Anmärk.

Se N:o 23.

Deſſe förenämnde 8 Prinſar och Prinſesſor äro alla Herrtig FREDRICH den 3:djes barn, af Schlesvig Hollſtein Gottorp.

61. Prinſeſſan MARIA ELISABETH af Schlesvig Hollſtein Gottorp, ſedermera Abbediſſa till Qvedlingburg i Sachſen, Herrtig CHRISTIAN ALBRECHTS yngſta dotter.

Anmärk.

Född d. 21 Martii 1678, blef Abbedisſa den 26 Sept. 1710; Herrtig CHRISTIAN AUGUSTS ſyſter, och ſåledes Konung ADOLPH FREDRICHS faſter; död d. 16 Julii 1755, 77 år gammal. Deſs fader, ſe N:o 3, 15, 58, 171, 202. Deſs bröder, ſe N:o 175, 288.

62. Prinſeſſan SOPHIA AUGUSTA af Schlesvig Hollſtein Gottorp. Herr-

tig FREDRICH den 3:djes dotter. Furstinna af Anhalt Zerbst.

Anmärk.

Född den 15 Sept. 1630, förmäld d. 18 Sept. 1649 med nästnämde dess gemäl, död d. 12 Dec. 1680. Se N:o 199.

63. Herrtig JOHAN af Anhalt Zerbst, Herrtig RUDOLPHS son.

Anmärk.

Född d. 24 Martii 1621, var Evangelisk, förmäld med Prinsessan SOPHIA AUGUSTA af Hollstein den 16 Sept. 1649, hade 13 barn, död den 4 Julii 1667, 46 år gammal. Se N:o 198.

64. MARIA ELISABETH, Enke-Herrtiginna af Schlesvig Hollstein Gottorp; Churförsten af Saxen JOHAN GEORG den I:stes dotter, Drottning HEDVIG ELEONORAS moder.

Anmärk.

Född den 22 Nov. 1610, förmåld d. 21 Febr. 1630 med Herrtig FREDRIC den 3:dje af Schlesvig Hollstein Gottorp, hade tillsammans 16 barn, död d. 24 Jan. 1684, 74 år gammal. Se 208, 292. Dess gemål 152, 291.

65. JOHAN CASIMIR Princeps Poloniæ & Sveciæ.

Anmärk.

Konung SIGISMUNDI III, af Sverige och Polen son med sin andra gemål, Drottning CONSTANTIA; född d. 22 Maji 1609, Konung i Polen 1648. Krönt d. 17 Jan. 1649, aflämnade regeringen i Polen 1668, tillbragte sin öfrige lefnad i Frankrike och St. Germains Kloster, blef död i Nevert på en resa den 14 Dec. 1672, 63 år gammal; hade varit gift med sin äldre broders enka, MARIA GONZAGA, den 29 Maji 1649, som dog 4 år före Konungen 1667. Konungen blef af Konung CARL den X:de, hvilken han icke för rättmätig Svensk Konung ärkänna ville, slagen och måste begifva sig utur riket; men uti Olivisfirka freden den 4 Maji 1660, restituerad.

66. ANNA Landtgrefvinna af Hessen Cassel A:o 1587, Landtgrefven PHILIPS dotter.

Anmärk.

Det påskrefne åretalet och åldren af Portraitets ansigte tyckes neka, att denna är PHILIPPI MAGNANIMI dotter; men som ingen annan med det namnet finnes i Cassel-ska Familjen, så slutes däraf, att åratalet blifvit orätt påskrifvit af Målaren, som med flere skedt, och att det är Prinsessan ANNA,

Landt-

Landtgrefven PHILIPPI MAGNANIMI dotter, fom blef fødd d. 26 Oct. 1526; førmåld med Pfaltsgrefven af Zveibrücken WOLFGANG, d. 6 Sept. 1544; hon dog den 16 Julii 1591; defs gemål, fe N:o 92.

67. Portrait af en Cavailer utan åfkrift.

Anmärk.

Att detta är af en franfk herre, kan med vifshet flutas, och efter før flere år tillbaka århållen underråttelfe, famt den likhet denne har med det portrait, fom finnes i en franfk hiftoria i octav, är tagen før Konung HINDRICH den 4:de i Frankriket, af Hufet Bourbon, fom är fødd den 13 Dec. 1553, Konung i Navarra 1572, och i Frankriket 1589; var reformert; men antog Catholfka religion d. 25 Julii 1593, mørdad af Frans Ravaillac den 14 Maji 1610.

Det hålles ock føre, att det fkulle vara en Duc de BELLGARD, fom vid den tiden lefvat, hålft drågt och Coëffur är med den tidens enlig.

68. Portrait af ett Fruntimmer, utan påfkrifvit namn.

Anmärk.

Kan icke med någon vifshet giffas hvilken det är; men af drågten tyckes det vara ett franfkt Fruntimmer, och torde hända åtfølgdt

följdt förenämde, som de ock förr suttit tilsammans.

I Matsalen 34 följande af Konung GUSTAF den I:stes samtida Regenter.

69. FRANCISCUS I:mus D. G. Francorum Rex A:o 1542.

Anmärk.

Född 1494; Konung 1515; arbetade 1519 att blifva Kejsare efter MAXIMILIAN den 1:sta, då Kejser CARL den V:te blef vald; 1520 intog han Navarra, och förlorade det 1521; blef till fånga tagen 1525, och om ett år lösgifven; började å nyo krig med Kejsar CARL den V:te 1542, samt slöt fred d. 24 Dec. 1544; död d. 31:sta Martii 1547, 53 år gammal. Dess 1:sta gemål var CLAUDIA, Konung LUDVIG den 12:tes dotter; den andra ELEONORA, Kejser CARL d. V:tes syster.

70. SIGISMUNDUS I. D. G. Rex Poloniæ, Magnus Dux Lithauæ, Russiæ, Prussiæ D:nus.

Anmärk.

Född 1467; Konung 1506; död d. 1 April 1548, 81 år gammal; år för sine 3:ne med Ryssland,

lånd, och ett med Korsherrarne förde blodiga krig, ganſka berömlig. Konung JOHAN den III:dje i Sverige hade dottren, Prinſeſſan CATHARINA till gemål. Brodren Konung ULADISLAUS i Ungern och Bömen, ſe N:o 231.

71. MAXIMILIAN I. D. G. Romanorum Imperator ſemper Auguſtus, ætatis 59. A:o 1519.

Anmärk.

Född 1459; Romerſk Konung 1486; Kejſare 1493; Kejſer FREDRICH d.III:djes ſon; ſkall varit mållös till ſitt 9:de år; bekom 1477 med ſin gemål MARIA af Bourgund, Nederländſka provinſerna med grefſkapet Bourgund eller Franche-Comté; han afſkaffade nåfrätten i Tyſkland, och låt utlyſa den ſå kallade landsfreden, ſamt anlade Cammar-Rätten 1495; fördelte Tyſkland i 10 Kretſar, och gjorde en begynnelſe till det ſtora reformations-verket 1517, ſedan förut 1512 ett Conſilium därom hållits i Piſa, ſom genom Påfvens liſt och magt blef upphäfvit. Död d. 12 Jan. 1519, 59 år 5 månader gammal. Deſs enda ſon var PHILIP AUSTRIACUS, arfvinge till Öſterrike, ſom med ſin gemål JOHANNA, Konung FERDINANDI Catholici i Spanien dotter, bekom arfsrätt till Spanſka Monarchien, han blef död 1506, och ſåledes 13 år för fadren. Hans ſon var Kejſer CARL den V:te.

72. CAROLUS V:te, D. G. Romanorum

rum Imperator ſemper Auguſtus, A:o 1530 ætatis 30.

Anmärk.

Född d. 24 Febr. 1500, Konung i Spanien, efter morfadren Konung FERDINANDUS Catholicus 1516, Kejſare d. 28 Junii 1519, han var Årke-Herrtigens af Öſterrike och Konungens i Caſtilien PHILIPPI ſon; förknippade efter farfadrens, Kejſar MAXIMILIAN d. 1:ſtes död, de Öſterrikiſke länderne med de Spanſka. Förmåld med Konung EMANUELS dotter af Portugal, ISABELLA, d. 10 Jan. 1526. År 1524 uppväcktes af TOMAS MÜNTZER det grufveliga Bondekriget i Tyſkland. Religions eller Smalkaldiſka kriget för Doctor Luthers Reformation, uppkom i Tyſkland under deſs Regering, uti hvilket Kejſaren år 1547 fick till fånga Reformations eller Proteſtantiſka hufvudmännerne, Churförſten af Saxen JOHAN FREDRICH, och Landtgrefven af Heſſen, PHILIP den ädelmodige. Afträdde Kejſare värdigheten åt ſin bror Konung FERDINAND 1:ſte 1556 d. 2 Julii, tillika med Öſterrikiſke länderne, och bekom ſonen PHILIP 2:dra, Spanien, Nederland, Bourgund, Meiland, Neapel, Sicilien, America, m. m., ſom då lydde under Spanien. Kejſaren dog, ſom förmenes, Lutherſk, den 21 September 1558, uti Kloſtret St. Juſtii i Extremadura. Regerade 38 år och 7 månader, 58 år gammal.

73.

73. FERDINANDUS I. D. G. Hungariæ, & Bohemiæ Rex A:o 1531, ætat. 29.

Anmärk.

Född d. 10 Martii 1503. Konung i Ungern och Böhmen 1527, efter sin svåger; Romersk Konung 1531; Kejsare 1556, efter brodren Kejser Carl den V:te; var sorgfällig därom, att Religions friheten observerades i Tyskland. Efter slagtningen vid Mohachs 1526, där Konung Ludvig den 2:dre i Ungern och Böhmen stupade, bekom han med sin gemål, den sidstnämdes syster, Prinsessan Anna, Ungern och Böhmen, med hvilken han förmåldes den 5 Maji 1521, och hade med henne 15 barn. Kejsaren död den 25 Julii 1564, 61 år gammal; dess gemål död d. 27:de Jan. 1547 i en barnsång.

Af deras son Årke-Herrtig i Österrike härstammar Kejserliga huset, och af dottren Johanna Konungahuset i Frankriket. Äldre dottren Maria blef gift med Herrtig Wilhelm till Julic, Cleve och Bergen, som ses N:o 212.

74. LUDOVICUS II. Rex Hungariæ & Bohemiæ, ætatis 20. A:o 1525.

Anmärk.

Född d. 1 Julii 1506, förmåld 1521 med Konung Philip den 1:stes dotter i Spanien, Kej-

Kejſer Carl den V:tes ſyſter Maria, ſom blef död 1558, hade inga barn. Deſs ſyſter var gift med Kejſer Ferdinandus 1:ſte. Blef d. 30 Auguſt. 1526 ſlagen af Turken vid Mohacz, och föll ſjelf dårſammaſtådes; regerade 10 år, och 20 år gammal. Kallades den otidige, af orſak, att han för bittida blef födt utan hud, blef Konung når han var 10 år, gift 15 år gammal; fick ſkägg ſamma år, och ſlagen eller död, då han var litet öfver 20 år. 15000 man ſkola tillika blifvit på platſen.

Fadren, ſe N:o 231.
Farbrodren, ſe N:o 70.

75. FREDERICUS D. G. Dux Saxoniæ, Sacri Romani Imperii Archi-Marchallus ac Princeps Elector, ætatis 64 (*). A:o 1525.

Anmårk.

Född d. 17 Jan. 1463. Churförſte 1486, kallades den 3 *Sapiens* eller den *Viſe*, blef efter Kejſaren Maximilian den 1:ſtes död, utvald till Romerſk Kejſare; men afſlog icke allenaſt den hedren, utan förhalp jåmvål Kejſer Carl den V:te dårtill. Var Doctor Luthers beſkyddare, ſom han ock ſtiftat univerſitetet i Wittenberg 1502; död ogift d.

(*) Ålders året år orått uträknadt af den, ſom påſkrifvit portraiten, och bör vara 62.

5 Maji 1525, 62 år gammal. Begrafven i Wittenberg af Doctor LUTHER, fom höll Likpredikan, och MELANCHTON en Latinfk Oration.

76. JOHANNES Herrtzog zu Sachfen, und Churfurft, und Landtgraf in Tyringen, und Marggraf in Meifen.

Anmärk.

Född d. 30 Junii 1469. Kallades *Conftans* eller den beftåndige, blef Churförfte efter fin bror FREDRICH 1525, underfkref och öfverlemnade den Augsburgifka bekånnelfen, på Riksdagen i Augsburg 1530, dår han fom Archi-Marfchalk bar fvårdet framför Kejfaren, han ingick famma år, till Proteftanternes fåkerhet, det Smalcaldifka förbundet, blef död den 12 Aug. 1532. Defs fon, fe N:o 99.

77. JOACHIMUS von G. G. Marggaf zu Brandenburg, defs Heiligen Römifchen Reichs Erts-Camerer und Churfurft, zu Stetin Pommern Hertzog, A:o 1547.

Anmärk.

Född d. 9 Jan. 1505, Churförfte 1535, den 2:dre med det namnet. Bekånde fig till Lu-

Lutherſka religion 1539, och blef under hans regering, den Lutherſka låran uti hela Mark-Brandenburg predikad och vedertagen. År 1542 fårordnad att anfåra hela krigshåren emot Turken. Uti Smalcaldiſka kriget ſtod han på den Kejſerliga ſidan och vinlade ſig om, att alltid vara Kejſaren till behag, ſå att han icke heller emotſtod Religions eller Interims boken, ſom fårehades 1548 på Riksdagen i Augsburg; men håll ſig likvål faſt vid den Augsburgiſka Bekånnelſen, dåd d. 3 Jan. 1571, 66 år gammal. Han hade till ſin 2:dra gemål Konung SIGISMUNDI d. 1:ſtes i Polen dotter, Prinſeſſan HEDVIG, och ſåledes ſvåger med Konung JOHAN den III:dje i Sverige, ſamt HINDRICH Junior af Braunſchveig-Wolfenbyttel. Fadren, ſe N:o 98.

78. HINDRICH Herrtzog zu Braunſchveig und Lyneburg.

Anmärk.

Kallades Junior, Herrtig HENDRICH Seniors ſon, fådd den 10 Nov. 1489; var de Lutherſkas fiende, och blef fårjagad 1542 af Proteſtanterne, ſamt med ſin ſon CARL fången 1545, af Churfårſten af Saxen och Landtgrefven i Heſſen. Låsgifven 1547. Dåd d. 11 Junii 1568, 79 år gammal. Deſs gemåler voro, 1:a Herrtig ULRICHS af Würtemberg ſyſter, MARIA. 2:a Konung SIGISMUNDI den 1:ſtes af Polen dotter, SOPHIA, och ſåledes

ſvåger med Konung Johan d. III i Sverige och föregående Churförſte Joachim.

79. WILHELM Pfaltsgraf bey Rein, Herrtzog in Ober-und Nieder-Beyern.

Anmärk.

Den 4 med det namnet; Alberti den 4:des ſon, ſom bekom hela Beyern; född 1493, regerande 1508; biviſtade på Kejſarens vågnar, Riksdagen i Speyèr 1529, ſtod efter Churvårdigheten, ſom tilldeltes Pfaltz förſt år 1648, å nyo, ſedan den blifvit dårifrån tranſporterad 1523, på Herrtig Maximilian af Beyern, och extenderad till den Gvilhelmianſka linien, dåck blef tituln, icke långt efter, familien tillagd; död d. 6 Martii 1550. 57 år gammal.

80. GEORGIUS D. G. Dux Saxonæ, Landtgravius Thuringiæ & Marchio-Miſniæ A:o 1530, ætatis 63. (*)

Anmärk.

Född d. 27 Aug. 1471, regerande 1500; kallades Dives eller Barbatus; ſålde 1515 all ſin rått på Frisland, åt Huſet Öſterrike, och var eljeſt Doctor Luthers och de Evangeliſkas ſtarka fiende; död d. 17 April 1539, 68 år gammal. Se N:o 230.

Bro-

(*) orätt uträknadt, bör vara 59.

Brodren, ſe N:o 82.
Deſs måg, N:o 96.

81. ERIC von G. G. der ålter, Hertzog zu Braunſchveig und Lüneburg, den Kejſerlicher Maj:ts S. A. D. ætatis 64. A:o 1533.

Anmårk.

Eller Eric den förſte ſenior, till Braunſchveig Calenberg, född d. 14 Febr. 1470, var på Kejſarens vågnar med på Riksdagen i Speyer. Deſs andra gemål Elisabeth, Churförſten af Brandenburg Joachim den 1:ſtes dotter, bekånde ſig till Lutherſka låran 1538, och blef död 1558. Herrtigen död den 26 Julii 1540, 70 år gammal. S. A. D. måtte betyda Archi Dapifer eller Arki drotſet, ſom eljeſt tillkommer Herrtigarne af Beyern ſåſom Churförſte.

82. HINDRICUS Dux Saxoniæ, Landtgravius Tyringiæ & Marchio-Miſsniæ A:o 1531, ætatis 58.

Anmårk.

Född d. 17 Martii 1473, Herrtig efter ſin broder Georg Dives 1539. Låt införa den Lutherſka Religion i hela Meiſen och Förſtendömet; kallades Pius och den Fromme. Död d. 18 Aug. 1541, 68 år gammal.

 Deſs

Dess son MAURITZ, som blef Churförste efter JOHAN FREDRICH, hade till gemål Landtgrefve PHILIPPI dotter AGNES; hvilken Churförste MAURITZ dog 1553, af en blessure, i en slagtning, icke långt ifrån Hannover, 32 år gammal.

83. HEINRICH von G. G. Hertzog zu Mecklenburg, Furst zu Wenden, Graf zu Schverin, Rostock und Stargarden der Landtherrn, A:o 1534.

Anmärk.

Herrtig MAGNI d. 2:dras son, född 1479, regerande 1503, kallades PACIFICUS, eller PATER PATRIÆ, låt den Evangeliska låran hafva fritt lopp. Måklade fred imellan Herrtig CHRISTIAN i Hollstein sedermera Konung CHRISTIAN d. 3 i Dannemark och Lybeckarne, som blef afslutad d. 18 Nov. 1534. Död den 6 Febr. 1572, 73 år gammal.

Sonen, se N:o 88.

84. Hertzog ALBRECHT von Mecklenburg.

Anmärk.

Herrtig HINDRICI PACIFICI broder, född d. 3 Maji 1487; kallades den 6:te och PULCHER; dess gemål var Churförst JOACHIM den 1:stes af Brandenburg dotter, ANNA; 1535 begaf Herrtigen sig till Dannemark på de

Lyb-

Lybſkas inrådande, att på Konung CHRISTIAN den 2:dras vågnar emottaga Riket, hvars ſyſterdotter var Herrtigens Gemål; 1543 årnade Herrtigen angripa Dannemark och Sverige, i tanka att intaga deſſe Riken, och hade hos ſig Sveriges Rikes afvekne förrådare, ſom foro hemligen till Sverige med bref till NILS DACKE, och deſs förrådarehop; året förut hade ock Herrtigen ſåndt till DACKEN, med anbud att blifva Sveriges Konung, genom DACKENS hjälp. Herrtigen dog den 10 Jan. 1547, 60 år gammal.

85. ANDREAS de GRETI, Dux Venetiæ, A:o 1533.

Anmärk.

ANDREAS GRITTUS, Förſte och Regent uti Venedig, förſt i 16:de ſeculo, var mycket förfaren uti Politien och regements ſaker; blef af Turkiſke Kejſaren ſatt till Gouverneur öfver en del af Vindiſka landet, hvilket år nåſt belåget till Venetianerne. Han hade en naturlig ſon, LUDVIG, ſom bragte ſig i högt vårde, och blef Gouverneur i Vindiſka landet; men blef 1534 halshuggen.

86. STEPHAN SCHLICH, Graf zu Baſſan, Herr zu Weiskirck, Ellenbogen und Schlackenverder.

87. GEORGIUS, af Fronsberg, Eques auratus.

 An-

Anmärk.

Var Kejſerlig General, och tågade 1527 med en Armé till Rom, ſamt förde till fälttecken ett rep, hvarmed han hotade, att låta hänga Påſven CLEMENS den 7:de; dåck måtte han låta ſig nöja därmed, att han intog och plundrade Rom, ſamt belägrade Påfven i Ängelsborgen, och ſpelade gäck med honom, i det han utklädde en, ſom ſkulle vara Doctor LUTHER, i Påſvelig drägt, och helſade honom för Påfve i hans åſyn.

88. PHILIP, G. G. Hertzog zu Mecklenburg, Furſt zu Wenden, Graf zu Schverin, Roſtock und Stargarden der Landtherrn, A:o 1534.

Anmärk.

HENRICI PACIFICI ſon, född den 12 Sept. 1514, död 1557, 43 år gammal.
Fadren, ſe N:o 83.

89. CHRISTOPHORUS D. G. Dux Würtenbergenſis, ætatis ſuæ 18, A:o 1533.

Anmärk.

Herrtig ULRICHS ſon, född den 12 Maji 1515; regerande 1550; var Evangeliſk; död d. 28 Dec. 1568, 63 år gammal.
Fadren, ſe N:o 97.

90. Pfaltsgrefve JOHAN den 2:dre junior, vid Rein till Zveibrücken, JOHAN feniors fon, A:o 1576 (a).

Anmärk.

Född d. 26 Martii 1584; regerande 1604; död d. 30 Julii 1635, 51 år gammal; broder till JAN CASIMIR af Cleburg, fom fes N:o 135, och fjelf N:o 221.

91. JOHAN, Senior, Pfalts-Grefve vid Rein till Zveibrücken, ætatis 33, A:o 1559 (b).

Anmärk.

Pfalts-Grefve WOLFGANGS fon; född d. 18 Maji 1550; regerande 1569; död d. 12 Aug. 1604, 54 år gammal; hade till gemål Herrtig WILHELMS dotter till Jülich, Cleve och Bergen, MAGDALENA, fom fes N:o 240.

Pfaltsgrefve JAN CASIMIRS fader, och Konung ADOLH FREDRICHS moderfaders moderfaders fader.

92. WOLFGANG, Pfaltsgrefve vid Rein till Zveibrücken.

(a) Åratalet orätt påfkrifvit af målaren.

(b) Misfkrifning, af målaren på åratalet, fom borde vara 1583.

Anmårk.

Pfaltsgrefve LUDVIGS ſon; fődd d. 26 Sept. 1526; regerande 1532; var Evangeliſk; fogade ſig likvål 1548 i Augsburg, efter Kejſarens behag, och var icke emot interims boken, emedan Kejſaren då icke var honom ſårdeles gunſtig. Deſs gemål var Landtgrefven PHILIPPI MAGNANIMI af Heſſen Caſſel dotter ANNA.

Af honom hårſtamma nu alla regerande Pfaltsgrefvar. Dőd i Frankriket den 11:te Junii 1569, 43 år gammal.

Deſs gemål, ſe N:o 66.

93. JOHANNES Marggraf zu Brandenburg, zu Stetin, Pommern &c. Hertzog, ætatis 18. A:o 1532.

Anmärk.

Churfőrſten JOACHIM den 1:ſtes ſon; fődd d. 3 Aug. 1513; kallades PRUDENS eller SEVERUS; reſiderade i Cuſtrin; ogillade Interims boken 1548, och underſkref den icke; var med Kejſer CARL den V:te i kriget emot Churfőrſten MORITZ af Saxen och Herrtig ALBRECHT af Brandenburg, med hvilka ſlőts fred i Paſſau 1552. Dőd d. 13 Jan. 1571, 58 år gammal.

Deſs broder, ſe N:o 77.

94. RENATUS, Comes de Naſſau, Princeps Uraniæ, ætatis ſuæ 13.

An-

Anmärk.

Gref HINDRICHS ſon till Naſſau i Nederland; årfde Förſtendömet Oranien, efter ſin morbroder PHILIBERTUS, år 1530; men blef död barnlös d. 17 Jun. 1544, ſedan han dagen förut, vid belägringen för Sanderſie, då han var på Kejſarens ſida, af en ſtyckekula blef dödeligen bleſſerad.

95. ERNST, Hertzog zu Lüneburg und Braunsvig.

Anmärk.

Herrtig HINDRICHS ſon till Lüneburg, född d. 26 Junii 1497; Herrtig till Zelle, och ſtamfader till bägge nya huſen af Braunsvig-Lüneburg; underſkref Augsburgiſka bekånnelſen 1530. Död d. 11 Jan. 1546, 49 år gammal.

96. PHILIPPUS von G. G. Landtgraf zu Heſſen. A:o 1534.

Anmärk.

Den förſte kallad, MAGNANIMUS, född d. 13 Nov. 1504; Landtgref WILHELM medius eller den 2:dras ſon; ſuccederade ſin fader 1509; tillträdde regeringen öfver hela Heſſen 1518; införde Evangeliſka Religion 1527; underſkref Augsburgiſka Bekånnelſen 1530; ſtiftade Marpurgs Univerſitet 1531; blef af Kejſer CARL den V:te, emot tro och

lof-

lofven, i fångelſe ſatt 1547; lösgifven 1552, efter fredsfördraget i Paſſau, ſedan deſs måg, Churförſten MAURITZ af Saxen bekrigat Kejſaren; dödde den 31 Martii 1567, 63 år gammal.

Deſs 1:ſta gemål var Herrtig GEORGII DIVITIS dotter af Saxen, CHRISTINA, förmåld den 11 Dec. 1523, ſom dödde af ſorg och bekymmer öfver ſin Herres fångelſe, den 15 April 1549.

Deſs ſvårfader, ſe N:o 80.

97. ULRICH Hertzog zu Würtemberg, Graf zu Mumpelgard, A:o 1533.

Anmärk.

Herrtig HINDRICHS ſon, kallades den oförſtåndige; men var en ſlug herre; född d. 5 Febr. 1487; regerande 1503; råkade 1519 i krig med det Svabiſka förbundet, ſom förjagade honom till Mumpelgard, och förſålde Herrtigdömet Würtemberg åt Kejſer CARL den V:te år 1534; återfeck ſina lånder, genom Franſyſk och Landtgrefven PHILIPS af Heſſen tillhjälp, ſåſom Lån af Öſterrike. Uti det Smalkaldiſka kriget 1546, höll han det Proteſtantiſka partiet, ſom han ock var Evangeliſk; men förlorade därigenom nåſtan hela Würtemberg, och fick det ej tillbaka, förrån efter en med Kejſaren ingången mindre fördelagtig förlikning. Han afled ſtraxt där-

dårpå den 6 Nov. 1550, 63 år gammal. Sonen, se N:o 89.

98. JOACHIM von G. G. Marggraf zu Brandenburg, des Heiligen Römischen Reichs Erts-Cammerer und Churfurst, zu Stetin Pommern Hertzog.

Anmårk.

Kallades NESTOR, var Churförst JOHANS son, som kallades *Cicero Germaniæ;* född d. 21 Febr. 1484; Churförste 1499; var en ganska ifrig Catholik, och stod på allt sått emot den Lutherska Religion; blef död den 11 Julii 1535, 51 år gammal.

Dess gemål var Konung JOHANS dotter, och Konung CHRISTIAN den II:dres syster i Dannemak, Prinsessan ELISABETH, förmåld 1501; blef 1528 för Evangeliska Religon förföljgd af sin Herre, att hon nödgades fly till sin morbroder, Churförsten JOHAN af Saxen; död d. 9 Junii 1555.

Dess son, se N:o 77.

99. JOHAN FREDRICH Hertzog zu Saxen und Churfurst, Landtgraf in Thüringen, und Marggraf zu Meissen.

Anmårk.

Kallades den ädelmodige, född d. 30 Junii 1503 i Torgau, af sin faders, Churförsten Jo-

Johans den beståndiges, första gemål Sophia ifrån Mecklenburg; Churförste 1532. Han nekade, för Religions skuld, att gifta sig med Kejser Carls syster Catharina, som sedan blef Drottning i Portugal, utan gifte sig den 2 Junii 1527, med Sibilla af Cleve, som blef född d. 21 Febr. 1554, 11 dagar förr än Churförsten. Han blef af Kejser Carl V:te till fånga tagen den 24 April 1547 vid Mühlberg, och dömd till döden den 10 Maji därpå följande, hvilket blef så ändrat, genom Churförsten Joachim d. 2:dres af Brandenburg, med flere Churförstars föreställningar, att han behöll lifvet: men måste lemna Chursaxen åt Herrtig Moritz, blef lösgifven utur fängelset 1552, genom Churförsten Moritz tillhjälp, som med en Armée tvingade Kejsaren därtill, stadfästade sitt afstående på Chur-Saxen kårt för sin död d. 3 Martii 1554 i Weimar, 51 år gammal. Fadren, se N:o 76, och farbrodren N:o 75.

100. HINDRICUS VIII. D. G. Rex Angliæ, A:o 1542.

Anmärk.

Född 1491; Konung 1509; hade 6 gemåler efter hvarandra, af hvilka 2:ne ifrån Konungen blefve skilde, 2:ne halshuggne, och 2:ne vid hans nåd intill slutet bibehållne. Afskaffade Påfvens magt i England 1534, ville likvål hvarken antaga Lutheri eller Svin-

glii

glii Religion, utan ſkref emot Luther en bok, och blef dårfőre af Påfven kallad *Defenſor Fidei*, eller trons főrſvarare. Når han hade főrkaſtadt Påfvens vålde i England, ſom ſkedde dårfőre, att han blef bannlyſt főr ſitt giftermål med Anna Boulen, ſom Påfven főrmente vara Lutherſk, hvilken 1536 i Junii blef főr otrohet halshuggen, 29 år gammal; han låt utropa ſig, nåſt Chriſtum, főr főrſamlingens hufvud; blef dőd d. 28 Jan. 1547, efter en 38 årig beſynnerlig regering, 56 år gammal.

Dottren, ſe N:o 253.

101. GUSTAVUS D. G. Svec. Gothorum & Vandorum Rex, A:o 1542.

Anmårk.

Se N:o 52.

102. Konung ERIC den XIV af Sverige.

Anmårk.

Se N:o 43 & 47.

Hår ſlutas ſamlingen i Matſalen.

---

103. Konung CARL den IX af Sverige.

Anmårk.

Se N:o 49 & 248.

104.

104. Drottning Christinas portrait, som af misstag i 1745 års Inventarium, blifvit en gång för mycket uppfördt, finnes rätteligen N:o 114.

105. FREDRICH II. Christian den III:djes son, regerade 29 år, dödde på Anderskou 1588, den 4 April, 54 år gammal, ligger begrafven i Roschild.

Anmärk.

Född den 1 Julii 1534; Konung i Dannemark 1559; krönt d. 20 Aug. samma år; han underkufvade det mägtiga folkslaget Ditmarscherne, som ifrån långliga tider hade gjordt Dannemark stor olägenhet. För 3 Kronors skuld i vapnet, uppkom ett 7 års krig med Sverige, och Konung Eric d. XIV, som slöts 1570; Förmäld med Herrtig Ulriks dotter af Meklenburg, Prinsessan Sophia, d. 20 Junii 1572, som blef död d. 4 Oct. 1631. Konungen, se N:o 51, 116, 122, 266. Konung Adolph Fredrichs faderfaders fadermoders fader och fadermoders faderfaders fader.

106. CHRISTIAN III. Fredrich den I:stes son, regerade i 24 år; dödde på Koldingshus den 1 Januarii 1559, 56 år gammal; begrafven i Roschild.

An-

Anmärk.

Född d. 13 Aug. 1503; Konung i Dannemark och Norrige 1533; underkufvade Christian d. 2:dras anhångare, med de Svenſkas ſtora hjälp, hvarföre han perſonligen betackade ſin ſvåger, Konung Gustaf d. I:ſte, når han i Sept. 1535 var i Stockholm, och fick ytterligare undſättning med penningar och folk, då många förſäkringar af Konung Christian gjordes; men i långden icke hällne blefvo, ſom hiſtorien viſar. Förmåld med Herrtig Magni den 2:dras dotter af Saxen-Lauenburg, Dorothea, 1525; hon dog 1571.

107. FREDRICH den I:ſte, Christian den I:ſtes ſon, regerade 10 år, dödde på Gottorp 1533, 63 (a) år gammal; begrafven i Schlesvig.

Anmärk.

Född 1477; Herrtig till Schlesvig Hollſtein 1481; var Konung Christian den 2:dras farbror, och Konung Johans broder, efter hvilken han blef Konung i Dannemark och Norrige 1523, och krönt d. 7:de Aug. 1524 af den från Sverige afvekne Årkebiſkopen Gustaf Trolle. Till mera ſäkerhet ingick han, emot Christan d. 2:dra förbund, med Konung Gustaf den I:ſte i Sverige, och Hanſeſtåderne. År 1524 början den Luther-

(a) Orätt påſkrifvit af målaren, bör vara 56.

therſka Religion att allmänt predikas i Dannemark; död d. 3 April 1533, 56 år gammal. Se N:o 151, 293.

108. Kon. HANS eller JOHAN, Christian den I:ſtes ſon, regerade 32 år; dödde i Ahlburg A:o 1513, 58 år gammal; ligger begrafven i Odenſee på Fyen.

Anmärk.

Född 1455; Konung i Dannemark och Norrige 1481; utvald i Sverige 1483, ſom ſtadfäſtades 1484, och ytterligare 1494 ſamt 1497, hvarefter Kröningen ſkedde i Stockholm, den 26 Nov. ſamma år, då Seraphimer Riddare blefvo dubbade. Till ſiſtnämde år föreſtod Riksföreſtåndaren Sten Sture den äldre ſtyrelſen, och förſvarade Rikets frihet, i ſynnerhet emot de våldſamme Prælaterne, äfven ſom han ock till Riksföreſtåndare å nyo blef utvald d. 11 Nov. 1501, hvarefter Konungen icke mer kom på thronen, utan dog d: 20 Febr. 1513, Konungen förde i ſin tid åtſkillige blodige, men ej ſärdeles lyckliga krig. Se N:o 150. Sonen Konung Christian d. 2:dre, ſe N:o 148.

109. Konung CHRISTIAN IV. af Dannemark, Konung Fredrich d. II:dras äldſte ſon.

Anmärk.

Född d. 12 April 1577; Konung 1588; först uppkom krig med Sverige 1611, som 3 år därefter åndades; blandade sig sedan uti Tyska kriget; men blef 1629 tvungen, att med Kejsaren sluta en enskildt fred uti Lybeck; började med Sverige ett olyckligt krig 1643, som genom Brömsebroiska freden slöts 1645, med ansenlig förlust; död d. 28 Febr. 1648; regerade 60 år, emot 71 år gammal, se N:o 117, 123, 264.

110. CHRISTIAN den I:ste, Gref DIDRICHS till Oldenburg son, som blef Konung i Dannemark 1448; dödde på Köpenhamns slott 1481, 56 år gammal; ligger begrafven i Roskild.

Anmärk.

Född 1426; Konung i Dannemark 1448; i Norrige 1450; bragte Sverige under sitt välde 1457, genom listige stämplingar och Ärkebiskop JÖNS BENGTSSONS tillhjälp; ärfde Schlesvig Hollstein 1459; måste efter någre år lemna Sverige, åt dess redan förut utkårade råttmätige Konung CARL d. VIII:de.
Se N:o 149.

111. CHRISTOPHER d. III:dje, Herrtig i Bejern; Konung ERICS systerstersson; regerade 10 år; dödde på

Helsingborgs slott 1443; ligger begrafven i Sohr.

Anmärk.

För sin nära förvandtskap med Konung Eric d. 13:de, utvald till Konung af de Danske 1439, och Norrske 1440, samt 1441 af de Svenske antagen och hyllad, hvilka sednare blefvo missnöjde med hans regering, och voro i begrep att afskudda sig dess ok; men Konungens död d. 5 Jan. 1448 förekom det. Han kallades *Barke-Konung*, för den dyra tiden, som under hans regering var i Sverige; hade inga arfvingar, och slöt altså den gamla Konunga stammen; men dess efterlemnade Drottning Dorothea af Brandenburg, blef sedan förmåld med Konung Christian den 1:ste af Oldenburgska huset.

112. Konung ERICH af Pommern, Drottning Margarethas systerdotters son; regerade 26 år, förestod regementet 1438; dödde i Ringenvoldt, i sitt Fådernesland, år 1458.

Anmärk.

Antogs uti Calmare möte 1397, till Konung, och Drottning Margarethas medregent i Dannemark och Norige, samt åfven i Sverige, då han ock vid samma tillfälle blef krönt af Biskop Torstanus i Skara och

och 2:ne andre Biſkopar; tillträdde Regeringen enſam 1412; men blef efter 23 års olyckliga krig med Herrtigen af Hollſtein, och hård medfart genom deſs Danſka Åmbetsmån, emot gifne förſåkringar, uti alla 3 Riken affatt offentenligen 1439; han kallades i Sverige Eric d. 13:de, och namnkunnig för ſin illaka regering i Sverige. Efter affåttningen viſtades han 10 år på Gottland, och ſedan 10 år i Pommern, på ſine fränders nåder till döden. Hans gemål var en Prinſeſſa af England, och hette Philippa, förmåld d. 25 Oct. 1406 i Lund, hvilken måſte för Konungens hårdhet gå i Wadſtena Kloſter 1429, dår hon dog och begrofs 1430, efter en dygdig förd vandel; hade inga barn.

113. Drottning MARGARETHA, Konung Valdemar den 3:djes dotter, Konung Håkans i Norrige gemål, regerade 37 år; årfde Norrige till Dannemark, genom ſin ſon Olof d. 6:te; antagen i Sverige 1388; förer de tre Rikes kronor; dödde för Flensburg, på ett ſkepp, af påſt 1412; ligger begrafven i Roſkild.

Anmärk.

Född 1353; förmåld 1363 på 11:te året gammal, med Konung Håkan, ſom var Konung Magni Smeks ſon; Drottning i Danne-

 mark

mark och Norrige 1387. Hon var en ganſka ſtormodig, tapper och ſlug Drottning, och blef efter Konung Albrechts affägelſe, utvald af de Svenſke 1389. Att deſto båttre ſtadfäſta ſig på Thronen, låt hon, vid Mora ſtenar år 1396 hylla Prinſen af Pommern, Eric, ſom ock år kallad Hindrich, och tog honom till ſin medregent; århöll 1397 den 20 Julii alla 3 Rikens ſamtycke, att de ſtåndigt under ett hufvud förblifva ſkulle, genom Calmare-Union. Dog 1412, 59 år gammal.

Se N:o 251.

114. Drottning CHRISTINA af Sverige, Konung Gustaf Adolphs enda Dotter.

Anmärk.

Se N:o 42.

115. CHRISTIANUS den 3:dje, Fredrich den I:ſtas ſon; vald till Konung 1534; regerade i 25 år, 56 år gammal. Dödde 1559; ligger begrafven i Roſchild; hans gemål var Dorothea, Herrtig Magni dotter till Neder Saxen.

Anmärk.

Se N:o 106, 147.

116. FREDRICUS den 2:dre, CHRISTIAN den 3:djes ſon; föddes 1534; en rätt Chriſtelig Konung; regerade ifrån 1559 till 1588, i 29 år; ligger begrafven i Roſchild; hans gemål var SOPHIA, Herrtig ULRICS dotter till Mechlenburg.

Anmärk.

Se N:o 51, 105, 122, 266.

117. CHRISTIAN den IV:de till Dannemark, Norrige, Venden, och Götha Konung, Herrtig till Schlesvig Hollſtein, Stormarn, Dittmarſchen, Grefve till Oldenburg och Delmenhorſt.

Anmärk.

Se N:o 109, 123, 264.

118. Drottning MARGARETHA LEJONHUFVUD.

Anmärk.

Konung GUSTAF den I:ſtes andra gemål, förmåld i Upſala d. 1 Oct. 1536; hade 10 barn, hvaribland Konung JOHAN den 3:dje var den äldſte, och Konung CARL den 9:de den yngſte ſonen. Herr ERIC ABRAHAMS-

son Lejonhufvuds, och Fru Ebba Wases dotter. Drottningen blef dőd den 26 Aug. 1551, på Tynnelsö flott, och begrafven i Upfala med Konungen den 21 December 1560 (a).

119. Drottning CATHARINA STENBOCK.

Anmärk.

Konung Gustaf den I:stes 3:dje gemål, Riddaren och Gouverneuren i Wäster-Göthland, Herr Gustaf Olofsson Stenbocks, och Fru Brita Lejonhufvuds dotter, till Torpa, Drottning Margarethas fysterdotter, förmäld i Wadstena den 22 Aug. 1552; hade inga barn; afled på Strömsholm d. 14 Nov. 1621, 88 år gammal; begrafven den 1 April 1622. Se N:o 250.

120. Drottning GUNILA Bjelke.

Anmärk.

Konung Johan den 3:djes andra gemål; förmäld i Wästerås d. 21:sta Febr. 1585; hennes ende son var Herrtig Johan af Östergöthland, som föddes d. 18 April 1589 i Upsala.

(a) Konung Gustaf och Drottning Margaretha härstamma bägge ifrån Riksdrotsen Herr Christer Nilsson, som dog 1442, hvilken var Konungens farfars far och Drottningens morfars farfar.

la. Drottningen dőd på Bråborgs flott i Öftergőthland, d. 19 Julii 1597, och begrofs i Upfala d. 21 Junii 1598.

Defs főråldrar voro Riks-Rådet herr Johan Axelsson Bjelke till Håredfåter, och Fru Margaretha Posse.

121. CATHARINA Månsdotter, Konung Eric den XIV:des gemål i Sverige.

Anmärk.

Fadren fkall varit Stånddrabant och modren Mångelfka; hon var tillfőrene Konungens frilla några år; Konungen főrmålte fig offenteligen med henne d. 4 Julii 1568, och hon krőntes dagen dårpå till Drottning, dã hon af Konungen feck en halfmåne till vapen; hon hade famma år den 28 Febr. fődt Konungen en fon, Gustaf, fom af Konung Johan den 3:dje lemnades år 1570 åt en tjånare att mőrdas, men af en Sparre conferverades; hon fjelf dog i Nov. 1612, på Liuxala i Finland och begrofs i Åbo.

122. Konung FREDRICH den II:dra i Dannemark, med defs gemål Prinfeffan SOPHIA af Mecklenburg, Konung Christian den 3:djes fon, få ock Herrtig Ulrich Estrichs dotter.

Anmärk.

Se N:o 51, 105, 116, 266.

Drottningen född 1557, förmåld den 20 Junii 1572, död den 4 Oct. 1631. Konung CHRISTIAN den 4:des moder.

123. CHRISTIAN den IV:de, Konung FREDRICH den 2:dras son, med dess gemål ANNA CATHARINA, Churförste JOACHIM FREDRICS dotter af Brandenburg.

Anmärk.

Se N:o 109, 117, 264.

Drottningen född den 26 Junii 1575; förmåld den 27 Nov. 1597; död den 29 Martii 1612; Konung FREDRICH den 3:djes moder. Se N:o 265.

124 & 125. ANNA, Drottning af England och Skottland, 2:ne taflor i små kopparstycken, den ena för, och den andra efter kröningen.

Bågge blefvo bortstulne under en stor reparation, 1775.

126. Ett Landtstycke eller Eremitage.

127. Simsons och Delilæ Historia.
Se Dom. B. XVI Cap.

128. En tafla om Rika Mannen och Lazarus.

Se Luc. XVI Cap.

129. Ett Landſkaps afmålning, med en Jagt.

Anmärk.

Förmenes vara Fredrichsborgs ſlott i Dannemark, innan det blef ombyggt af Konung Fredrich den 2:dra.

130. Ett Hiſtorie ſtycke, ſom viſar ett knåfall.

Anmärk.

Synes vara Abigaëls förödmjukande för Konung David.

Se 1 Sam. XXV Cap:s 23 vers.

131. Chriſti Apoſtlar vid ett tillfälle tillſammans.

Anmärk.

Denne är målad af den bekante Sachſiſke målaren Lucas Kranick, ſom lefvat vid Lutheri tid, och målat Lutheri ſamt Melanchtons Portraiter, jämte många andra vackra arbeten, ſåſom en ſtor och vida namnkunnig måſtare.

132. ALEXIUS MICHAELOVITS Czar af Ryſsland.

Anmärk.

Czar 1645, regerade vid ſamma tid, ſom Drottning CHRISTINA i Sverige; förde krig med Sverige och Polen, och hade med en upprorsman RATZIN mycket att göra; död den 8 Febr. 1676; var Czar PETTER ALEXIOVITS fader, ſom ſedan kallades den ſtore, ſom blef född 1672, Czar 1682 och död 1725.

133. Ett Polſkt Kongl. Portratit.

Anmärk.

År utrönt, att denne är Konung SIGISMUNDI ſon, ULADISLAUS IV SIGISMUNDUS, född 1595 den 5 Jan. krönt 1633 den 6 Febr. i Varſchaw; död d. 20 Maji 1648.

Deſs gemål, ſe N:o 268.

134. Konung CARL d. X:de i Sverige.

Anmärk.

Se N:o 41 & 45, 139.

135. JOHAN CASIMIR, Pfaltsgrefve af Sveibück-Kleburg, JOHAN ſeniors ſon, och Konung CARL den X:des fader.

An-

Anmärk.

Född d. 12 April 1589; regerade i Kleburg 1604; död i Nyköping den 8 Junii 1652, 63 år gammal, och begrafven i Strånnås Domkyrka.

Konung ADOLPH FREDRICHS moderfaders moderfader; dess gemål, se N:o 142. Dess Fader N:o 91. Moder 240. Bröder, FREDICH 140, och JOHAN 90, 221.

136. Pfaltsgrefven CARL JOHAN af Birkenfeldt.

Anmärk.

Pfaltsgrefve CHRISTIAN den I:stes son; född d. 16:de Oct. 1637; död d. 21 Febr. 1704, 67 år gammal; förmäldes 1685, med sin Cousin, SOPHIA AMALIA, Pfaltsgrefve FREDRICHS dotter af Zveibrücken, hvilken FREDRICH, var JOHAN den 2:dras, eller junioris son. Brodren, se N:o 217.

137. Marggrefven af Baden.

138. Marggrefvens af Baden, gemål.

Anmärk.

Ehuru namnen icke äro påskrefne, kan icke tvislas, att det ju är Marggref FREDRICH den 6:te, som blef född d. 6 Nov 1617, och död d. 31 Jan. 1677, 60 år gammal.

Dess

Defs gemål, Pfaltsgrefve JAN CASIMIRS dotter och Konung CARL den X:des fyster, CHRISTINA MAGDALENA, född 1616, förmäld 1642, och död d. 4 Aug. 1660, Herrtig FREDRICH MAGNI föräldrar, fom fes N:o 302. Marggrefvinnans fyster, fe N:o 38.

Konung ADOLPH FREDRICHS moderfaders fader och moderfaders moder.

139. Konung CARL den X:de i miniatur.

Anmärk.

Se N:o 41, 45, 134.

140. FREDRICH CASIMIR, JOHAN feniors 2:dre fon, till Zveibrüch-Landsberg. Pfaltsgrefve A:o 1624.

Anmärk.

Född den 10 Junii 1585; förmäld med Prins WILHELMS af Oranien dotter AMALIA, den 24 Junii 1616; död d. 20 Sept. 1645, och Pfaltsgrefvinnan död famma år.

Defs fader, fe N:o 91; broder JOHAN junior N:o 90, 221; dito JAN CASIMIR, N:o 135; defs fon, N:o 216.

141. Prinfeffan AMALIA till Oranien, Pfaltsgrefve FREDRICH CASIMIRS gemål till Zveibrücken, och Gref WILHELMS till Naffau 9:de, men 5:te

dot-

dotter med 3:dje giftet utur Frankrike, som var Herrtig LUDVIG till Momplaisir (a) af Bourbon dotter CHARLOTTA.

Anmärk.

Dess gemål, se nåst förut N:o 140.

142. Prinsessan CATHARINA af Sverige, Pfaltsgrefvinna till Zveibrück-Kleburg.

Anmärk.

Konung CARL den IX:des, samt dess första gemåls Prinsessan MARIAS af Chur-Pfalts dotter; född i Nyköping den 10 Nov. 1584, förmäld den 11 Junii 1615, med Pfaltsgrefve JOHAN CASIMIR af Zveibrück-Kleburg; död på Wästerås slott d. 13 Dec. 1638, och begrafven i Strångnås Domkyrka den 2 Febr. 1639; Konung CARL den X:des moder, Konung ADOLPH FREDRICHS moderfaders modermoder.

Dess gemål, se N:o 135.
Fader N:o 49, och Moder 144.

143. Konung CARL den XII:te i Sverige. A:o 1700.

An-

(a) Lärer rätteligen heta montpensier; men påskriften är följd.

Anmärk.

Född d. 17 Junii 1682. Konung 1697, och krönt den 4 Dec. samma år. Efter 18 års dels lyckliga, dels olyckliga fälttog, dödskuten vid Fredrichshalls belägring den 30 Nov. 1718 klåckan 8:ta om aftonen, oförmåld, och begrafven i Riddarholms kyrkan i Stockholm, d. 26 Febr. 1719, tillika med farmodren, Drottning HEDVIG ELEONORA, som afled 1715.

144. ANNA MARIA af Chur-Pfalts, Konung CARL d. IX:des gemål.

Anmärk.

Churförsten LUDVIG den 6:tes af Pfalts-Simern och Prinsessan af Hessen ELISABETHS dotter, född 1561; förmåld den 11 Maji 1579; död d. 29 Julii 1589, på Eskilstuna slott, och begrafven i Strångnäs d. 17 Aug. samma år. Hennes barn dogo alla spåda, förutan Prinsessan CATHARINA, som Pfaltsgref JAN CASIMIR fick till gemål. Stamfadren för Hollsteinska huset, Herrtig ADOLPH, hade lika som Churförsten LUDVIG den 6:te, en af Landtgrefve PHILIPPI MAGNANIMI döttrar, CHRISTINA, så att Konung ADOLPH FREDRICH härstammar ifrån bägge desse husen.

Dottren, se N:o 142.

145. Drottning MARIA ELEONORA.

An-

Anmärk.

Churförsten JOHAN SIGISMUNDI dotter af Brandenburg; född den 11 Nov. 1599; förmäld med Konung GUSTAF ADOLPH i Sverige d. 25 Nov. 1620; och krönt den 28 i samma månad; hennes enda dotter med Konungen, var Prinsessan CHRISTINA, som sedan blef regerande Drottning. Drottning MARIA ELEONORA blef enka d. 6 Nov. 1632; dödde d. 18:de Martii 1655 på Stockholms slott, och begrafven i Riddarholms kyrkan den 13 Maji samma år.

Dess gemål, se N:o 50.

146. FREDRICH den 2:dre, Konung af Dannemark. Detta Portrait förkom, når taflorne renoverades och med nya ramar försеddes år 1784, men ses N:o 51, 105, 116, 122, 266.

147. CHRISTIANUS den 3:dje, Konung i Dannemark.

Anmärk.

Se N:o 106, 115.

148. CHRISTIANUS den 2:dre, Konung af Dannemark.

Anmärk.

Konung JOHANS son, född d. 2 Julii 1481; ärfde Dannemark och Norrige 1513, efter

ſin fader, ſamt intog Sverige med liſt. Efter åtſkilligt tyrannie emot ſine underſåtare, och blodbadet i Stockholm, d. 8 Nov. 1520, blef han affatt i Sverige, på Riksdagen i Wadſtena, d. 29 Aug. 1521, och i de andra 2:ne Riken d. 20 Jan. 1523. I fångelſe inſatt på Sunderburg, beläget på ön Alſen i Hollſtein d. 26 Julii 1532, där han måſte tillbringa 16 år och 7 månader, ſamt ſedan den öfriga tiden på Kallundborg, där han, efter in alles 27 års fångenſkap, blef död d. 22 Jan. 1559, 78 år gammal.

Deſs gemål var Kejſer Carl den V:tes ſyſter Isabella, med hvilken förmålningen ſkedde d. 12 Aug. 1515 i Köpenhamn.

Fadren, ſe N:o 108, 150: Farbrodren, N:o 107, 151, 293.

149. CHRISTIANUS den I:ſte, Konung i Dannemark och Norige.

Anmärk.

Se N:o 110.

150. JOHANNES den I:ſte, Konung i Dannemark, Sverige och Norrige.

Anmärk.

Se N:o 108.

151. FREDERICUS den förſte, Konung i Dannemark och Norrige.

An-

Anmärk.

Se N:o 107, 293.

152. Herrtig FREDRICH den 3:dje af Schlesvig Hollstein Gottorp, JOHAN ADOLPHS son.

Anmärk.

Född d. 28 Dec. 1597; anträdde regeringen 1616; höll Konung CARL den X:des partie i Danska kriget, och skaffade sig uti Roskildska freden 1658 Souverainiteten öfver Schlesvig; dödde d. 10.de Aug. 1659, 62 år gammal.

Drottning HEDVIG ELEONORAS fader, Konung ADOLPH FREDRICHS faderfaders fader.

Se N:o 291.

Dess gemål, se N:o 64, 208 & 292.

153. Prinsessan ANNA SOPHIA af Dannemark, Konung FREDRICH d. III:djes äldsta dotter, Churförstinna af Saxen, med sine 2:ne Söner. Den som bjuder henne blomman är den äldste, Prins JOHAN GEORG, och som står närmast, Prins FREDRICH AUGUST, sedan Konung i Polen.

Anmärk.

Född d. 1 Sept. 1647; förmäld med Churförsten JOHAN GEORG d. 3:dje af Saxen, den

9:de Octob. 1666; blef enka den 12 Sept. 1691.

Prins JOHAN GEORG, fødd den 18 Octob. 1668; Churførste 1691; død den 17 April 1694; hade inga barn, utan till efterträdare sin broder Prins FREDRICH AUGUST, som blef fødd den 12 Maji 1670; Churførste 1694; Konung i Polen den 17 Junii 1697; død år 1733.

Systrar till Churførstinnan ANNA SOPHIA, voro, Konung CARL d. XI:tes Drottning, se N:o 12, och Herrtig CHRISTIAN ALBRECHTS gemål af Schlesvig Hollstein Gottorp.

Se N:o 172.

154. LOVISA CHARLOTTA, Churførsten GEORG WILHELMS af Brandenburg dotter, Herrtiginna till Curland.

Anmärk.

Fødd den 3 Sept. 1617; førmäld med Herrtig JACOB till Curland den 7 Oct. 1645; død den 29 Aug. 1676; Drottning MARIA ELEONORAS broders dotter, och Konung FREDRICH den 1:stes modermoder, och syster till farmodren Prinsessan HEDVIG SOPHIA, som står under N:o 223.

Dess gemål N:o 155.

155. Herrtig WILHELMS äldste son af Curland, Herrtig JACOB.

Anm.

Anmärk.

Den förste Herrtigens GOTTHARD KETTLERS sonešon; född d. 28 Oct. 1610; Herrtig i Curland 1639; förmåld med Prinsessan LOVISA CHARLOTTA af Brandenburg, den 7 Oct. 1645; blef af de Svenske, som Fåltmarskalken DOUGLAS anförde, 1658 till fånga tagen; men år 1660 restituerad, och regerade med beröm; död den 31 Dec. 1682, 72 år gammal. Konung FREDRICH den I:stes moderfader.

156. MARIA AMALIA, Herrtig JACOBS i Curland 3:dje dotter, Landtgrefve CARLS till Hessen-Cassel gemål.

Anmärk.

Se N:o 14 & 27.

157. SOPHIA AMALIA, Herrtig FREDRICH CASIMIRS till Curland första gemål, Gref HINDRICHS dotter af Nassau Siegen.

Anmärk.

Förmåld d. 5 Oct. 1675; död d. 25 December 1688.

Dess gemål N:o 158.

158. FREDRICH CASIMIR, Herrtig JACOBS till Curland äldste son.

Anmärk.

Födda den 6:te Julii 1650; trädde till regeringen den 31 Dec. 1682; död den 28 Jan. 1698.

Konung Fredrich d. 1:stes moderbroder. Dess gemål, se näst förut.

159. CAROLUS JACOBUS, Herrtig Jacobs till Curland 2:dre son.

Anmärk.

Född den 20 Octob. 1654, död den 29 Dec. 1677.

160. FERDINANDUS, Herrtig Jacobs till Curland 3:dje son.

Anmärk.

Född den 2 Nov. 1655, hade bort blifva Herrtig efter sin brodersson Fredrich Casimirs son, Fredrich Wilhelm, hvilken hade Czar Petters af Ryssland broders, eller Czar Johans dotter till gemål, benämnd Anna; förmäld 1710, hvilken blef Czarinna 1730, och dog 1740; men Herrtig Ferdinand måste lefva så godt som landsflygtig, och allenast åtnöja sig med en viss årlig pension, till år 1730. 1726 blef Konung August den 2:dres af Polen naturlige son, Gref Moritz af Saxen utvald till eftertrådare i Herrtigdömet, som ock sedan blef ändrat. Denne

ne Herrtig FERDINAND var med-commenderande vid Saxiſka Arméen, då den af Konung CARL den XII:te blef ſlagen vid Dunaſtrômmen, den 9 Julii 1701.

161. CHARLOTTA SOPHIA Abbediſſa till Herrfort i Weſtphalen, Herrtig JACOBS till Curland 2:dra dotter.

Anmärk.

Fødd d. 1 Sept. 1651, blef Abbediſſa d. 20 Junii 1688.

162. ALEXANDER, Herrtig JACOBS till Curland 4:de ſon. A:o 1678.

Anmärk.

Fødd d. 26 Oct. 1658, død 1686, før Ofen i Ungern af en bleſſure.

163. Landtgrefve FREDRICH af Heſſen Homburg.

Anmärk.

Fødd den 30 Maji 1633; førmåld førſta gången med MARGARETHA, Riksdrotſen Gref ABRAHAM BRAHES dotter, och R. R. Gref JOHAN OXENSTIERNAS enka, d. 12 Maji 1661.

2:dra gången med Prinſeſſan LOVISA ELISABETH, Herrtig JACOBS dotter till Curland, 1671.

3:dje gången med SOPHIA SIBILLA, Gref JOHAN LUDVIGS till Leiningen Neſterburg dot-

ter 1692. Landtgrefven tjänte Sveriges Krona i krig och miste, vid belägringen för Köpenhamn, det ena benet; hade 15 barn, död d. 24 Jan. 1708, 75 år gammal.

Sonen, Se N:o 102.

164. Prinsessan LOVISA ELISABETH, Herrtig JACOBS till Curland äldsta dotter.

Anmärk.

Född 1646; förmäld med Landtgrefve FREDRICH af Hessen Homburg 1671; död d. 16 Dec. 1690; dess gemål näst förut.

165. CATHARINA AMALIA, Landtgrefvinna till Hessen Philipsthal, född Grefvinna till Solms Lauback.

Anmärk.

Grefve CAROLI OTTONIS till Solms dotter; född d. 26 Sept. 1654; förmäld med Landtgrefve PHILIP i Philipstahl till Creutsberg 1680.

166. PHILIPPUS, Landtgrefve till Philipsthal.

Anmärk.

Landtgrefve WILHELM den 6:tes son, till Cassel; född d. 14 Dec. 1655, död d. 18 Jul. 1721.

Dess

Dess gemål, se näst förut.
Konung FREDRICH d. I:stes farbroder.

167. Landtgrefvinna af Hessen, född Prinsessa af Brandenburg. A:o 1649.

Anmärk.

Åratalet och födelse orten utmärka, att det är Churförsten GEORG WILHELMS dotter af Brandenburg, och Landtgrefve WILHELM den 6:tes af Hessen Cassel gemål, HEDVIG SOPHIA, som är född d. 24 Julii 1623; förmåld den 9 Julii 1649; död den 16 Junii 1683. Se N:o 223.

Konung FREDRICH den I:stes af Sverige fadermoder; första Konungens i Preusen FREDRICHS faster; Konung GUSTAF ADOLPHS i Sverige Drottnings MARIA ELEONORAS broders dotter.

168. CAROLINA CHRISTINA, Landtgrefvinna till Hessen Philipsthal, och Herrtiginna till Sachsen Eisenach, 1726.

Anmärk.

Herrtig JOHAN WILHELMS dotter till Sachsen Eisenach, född den 15 April 1699, död 1743.

Dess gemål, se N:o 170.

169. Landtgrefve LUDVIG till Hessen Homburg.

Anmårk.

År antingen Landtgrefve FREDRICHS broder, fom år fődd d. 20 Aug. 1623, och dőd d. 16 Martii 1643, eller defs fon, fom főddes d. 10 Jan. 1693, fom af påfkriften icke vifst kan flutas.

170. CAROLUS Landtgrefve af Heffen Philipstahl, 1726.

Anmårk.

Landtgrefve PHILIPPI fon, fődd den 23 Sept. 1682, fórmåld 1725, med Prinfeffan CAROLINA CHRISTINA af Sachfen Eifenach; defs gemål fe N:o 168. Denne Landtgrefve lårer vara den famme, fom anfőrde de Danfkas vånftra flygel vid Helfingborgs flag 1710; dőd 1770.

172. Herrt. CHRISTIAN ALBRECHT af Schlesvig Hollftein Gottorp, Herrtig FREDRICH den 3:djes fon.

Anmårk.

Se N:o 3, 15, 58, 202, 274, 288.

172. Defs gemål FREDRICA AMALIA, Konung FREDRICH den 3:djes dotter i Dannemark.

An-

Anmärk.

Född den 11 April 1649; förmäld med Herrtig CHRISTIAN ALBRECHT, den 24 Oct. 1667; död d. 30 Oct. 1704. Se N:o 274. 288. Konung ADOLPH FREDRICHS fadermoder. Herrtiginnan har en gång varit i Sverige, och kom till Stockholm den 17 Dec. 1691, samt reste den 26 April 1692, åtföljd af Konung CARL XI:te, till Gellersta kyrka i Nerrike, dår Konungen tog afsked af sin svägerska d. 3 Maji.

173. Herrtig MORITZ ERNST af Sachsen.

174. DOROTHEA MARIA, dess gemål af Huset Weimar.

Anmärk.

Churförsten JOHAN GEORG den 1:stes 4:de son, född d. 28 Martii 1619; vardt Administrator öfver stiftet Naumburg, samt århöll lånder uti Meisen och Henneberg 1650; förmåld med sin 2:dra gemål DOROTHEA MARIA, d. 3 Julii 1656; var stiftare till den Zeitziske Linien; död d. 4 Dec. 1681, och Herrtiginnan död den 11 Junii 1675. Drottning HEDVIG ELEONORAS moderbroder. Hertigens fader, se N:o 176.

175. Herrtig FREDRICH den 4:de af Schles-

Schlesvig Hollſtein Gottorp, Herrtig CHRISTIAN ALBRECHTS åldſte ſon, 1690.

Anmärk.

Född d. 18 Oct. 1671; Succederade ſin fader i regeringen 1694; förmåld med Konung CARL d. XI:s dotter, Prinſeſſan HEDVIG SOPHIA, den 12 Junii 1698; var med ſin ſvåger, Konung CARL den XII:te på fälttoget i Polen, och blef dödsſkuten i ſlagtningen vid Cliſſau den 9 Julii 1702. Deſs gemål, ſe N:o 5.

Konung ADOLPH FREDRICHS faderbroder.

176. Herrtig JOHAN GEORG den I:ſte, Churförſte i Sachſen.

177. Herrtiginnan MAGDALENA SIBILLA, deſs gemål.

Anmärk.

Herrtigen född den 5 Martii 1585; blef Churförſte efter deſs broder CHRISTIAN den 2:dra 1611; förmåld med ſin andra gemål, Marggrefve ALBRECHT FREDRICHS till Brandenburg dotter, MAGDALENA SIBILLA, den 19 Julii 1607, ſom blef död på ſitt 72 ålders år, d. 12 Febr. 1659.

Churförſten öfverlefde hela Tyſka Kriget, och höll förſt med Kejſaren, och åter med de Svenſke; men vånde ſedan ſina vapen emot dem; dödde d. 8 Oct. 1656.

Döt-

Döttrarne, se N:o 208 och 263.

Drottning HEDVIG ELEONORAS moderfader och modermoder.

178. Herrtig AUGUSTUS af Sultsbach.

179. HEDVIG, född Prinsessa af Hollstein; Herrtig Augusts gemål.

Anmärk.

Född d. 2 Oct. 1582; bekom Förstendömet Sultsbach i Öfra Pfalts 1614; förmäld med Herrtig JOHAN ADOLPHS af Hollstein dotter HEDVIG, d. 20 Julii 1620, som blef född d. 13 Dec. 1603, och död d. 12 Martii 1657. Pfaltsgrefven var af den Evangeliska Religion; död d. 4 Aug. 1632, 50 år gammal. Prinsessan var Drottning HEDVIG ELEONORAS faster.

180. Herrtig CARL FREDRICH af Schlesvig Hollstein Gottorp.

Anmärk.

Herrtig FREDRICH d. 4:des och Svenska Prinsessan HEDVIG SOPHIAS son; född i Stockholm d. 19 April 1700; förmålte sig 1725, med Kejser PETTERS i Ryssland äldsta Prinsessa ANNA, som blef död 1728, och Herrtigen sjelf 1739; blef förklarad för Kongl. Höghet i Sverige den 4 Julii 1723.

Sonen Prins CARL PETTER ULRIC, blef Kejsare i Ryssland, under namn af PETTER FEDOROVITZ, efter Kejsarinnan ELISABETH dess moster, och död 1762.

181. Pfaltsgrefve PHILIP af Sultsbach.

Anmärk.

Pfaltsgrefve Augustus och Prinsessan Hedvig af Hollstein son; född d. 19 Jan. 1630; var en Krigshjelte, död ogift d. 4 April 1703, 73 år gammal.

Fadren, se N:o 178. Sjelf N:o 192. Drottning Hedvig Eleonoræ fasters son.

182. Landtgrefve FREDRICH till Homburg.

Anmärk.

Förmenes vara den samme, som N:o 163, eller dess son, som hette Fredrich Jacob; däck det förra troligast.

183. Landtgrefve GEORG af Darmstadt.

Anmärk.

Landtgrefve Georg d. 3:dje till Lauterbach in Itter, Landtgrefve Georg d. 2:dres son; född den 23 September 1632; död den 19 Julii 1676; har tjänt Sveriges Krona i det Polska och Danska kriget, under Konung Carl den X:de. Dess första gemål var Dorothea Augusta, Herrtig Jan Christians dotter af Hollstein Sunderburg; förmåld 1661, och död 1662 d. 28 Sept.

Fadren, se N:o 195. Brodren N:o 17, 189.

184.

184. Marggrefve CARL MAGNUS af Baden.

Anmärk.

Född d. 17 Maji 1621, död d. 19 Nov. 1658, 37 år gammal. Markgrefve FREDRICH MAGNI farderbroder.

185. Förstens af Anhalt 1:ste son.

Anmärk.

CARL WILHELM, född den 26 Oct. 1652; död 1718. Hans posteritet florerar ännu.

186. Förstens af Anhalt 2:dre son.

Anmärk.

ANTHON GÜNTHER, född d. 11 Nov. 1653.

187. Förstens af Anhalt 3:dje son.

Anmärk.

JOHAN ADOLPH, född den 2 Dec. 1654; död ogift 1726.

188. Förstens af Anhalt 4:de son

Anmärk.

JOHAN LUDVIG, född den 4 Maji 1656; död den 1 Nov. 1704; har efterkommande, som ännu lefva.

Desse 4 Prinsar, äro Förstsen JOHANS af Anhalt

halt Zerbst, samt Prinsessan SOPHIA AUGUSTAS af Schlesvig Hollstein, barn.

Dess Fader, se N:o 63, 198.

Modren, se N:o 62, 199.

Drottning HEDVIG ELEONORAS systerbarn.

189. Landtgrefve LUDVIG den VI:te af Hessen Darmstadt.

Anmärk.

Landtgrefve GEORG den 2:dres son, hvilken var PHILIPPI MAGNANIMI sonesons son.

Se N:o 17. Fader, se N:o 195.

Broder, 183.

190. Alla Förstteliga Barnen af Hessen Darmstadt, utaf första giftet, hvilka äro 6, på en tafla.

Anmärk.

Landtgrefve LUDVIG den 6:tes, och Prinsessan MARIA ELISABETHS af Schlesvig Hollstein Gottorp barn.

191. Prinsessan MARIA ELISABETH af Schlesvig Hollstein Gottorp.

Anmärk.

Född d. 7 Julii 1634; förmäld med Landtgrefve LUDVIG den 6:te af Hessen Darmstadt, den 24 Nov. 1650; död den 17 Junii 1665. Se N:o 54.

Drottning HEDVIG ELEONORÆ syster.

192. Herrtig PHILIP af Sultsbach.

Anmärk.

Se N:o 181.

193. Förſten EMANUEL af Anhalt Zerbſt och Pletſkow.

Anmärk.

Förſten AUGUSTI ſon; född d. 26 Octob. 1631; Succederade ſin broder LEBRECHT till Cöthen 1669; död den 8 Nov. 1670.

194. Förſtens af Anhalt Zerbſt dotter.

Anmärk.

Förſten JOHANS af Anhalt Zerbſt, och Prinſeſſan SOPHIA AUGUSTAS dotter, hette SOPHIA AUGUSTA; född den 9 Martii 1663; förmäld med Herrtig JOHAN ERNST af Sachſen Veimar, den 11 Oct. 1685; död den 14 Sept. 1694, och Herrtigen död 1707. Deſs bröder, ſe N:o 185, och fader, N:o 198, ſamt moder 199.

195. Landtgrefve GEORG af Darmſtadt.

196. Deſs gemål SOPHIA ELEONORA.

Anmärk.

Landtgrefve LUDVIG den V:tes ſon; född d. 7 Martii 1605; kallades den 2:dre. Bekom

 1648,

1648, $\frac{3}{4}$ delar af det Marpurgiſka arfvet; fȯrm. med Churfȯrſten JOHANNES GEORGII den 1:ſtes till Sachſen dotter 1627, ſom blef fȯdd d. 23 Nov. 1609; ſyſter till Drottning HEDVIG ELEONORAS moder MARIA ELISABETH. Landtgrefven blef dȯd den 11 Junii 1661, 55 år gammal; och Landtgrefvinnan den 2:dra Junii 1671, 62 år.

Deſs ſon, ſe N:o 17 & 189.

197. Landtgrefve FREDRICH af Heſſen Caſſel, Konung CARL den X:des ſvåger.

Anmårk.

Landtgrefve FREDRICH till Eſchvegen, fȯdd den 9 Maji 1617; fȯrmåld med Pfaltsgrefve JAN CASIMIRS dotter, och Konung CARL X:des ſyſter, ELEONORA CATHARINA, 1646. Landtgrefven dȯd d. 24 Sept. 1655, vid Coſſlin i Pommern; och Landtgrefvinnan dȯd den 3 Martii 1692.

Se N:o 224.

198. Fȯrſt JOHAN af Anhalt.

199. Fȯrſtinnan SOPHIA AUGUSTA af Anhalt.

Anmårk.

Se N:o 62 & 63.

Deſs ſȯner N:o 185 &c. och dotter 194.

200. Herrtig AUGUST af Sachſen Weiſenfels, Adminiſtrator till Halle.

201. Deſs gemål ANNA MARIA, Hertiginna af Mecklenburg.

Anmårk.

Herrtig Johan Georg den I:ſtes ſon; fődd den 13 Augſti 1614; főrmåld med Herrtig Adolph Fredrichs till Mecklenburg dotter, Anna Maria, d. 23 Nov. 1647. Herrtiginnan fődd den 1 Julii 1627; dőd d. 11 Dec. 1669, 42 år; och Herrtigen dőd den 4 Junii 1680, 66 år; ſtiftade den Weiſenfeldtſka linien.

Drottning Hedvig Eleonoras morbroder.

202. Herrtig CHRISTIAN ALBRECHT af Schlesvig Hollſtein Gottorp.

Anmårk.

Se N:o 3, 15, 58, 171.

203. Herrtig ADOLPH till Schlesvig Hollſtein Gottorp.

Anmårk.

Herrtig Johan Adolphs ſon; fődd d. 11 Sept. 1600; blef bleſſerad i Leipziger ſlagtning 1631, ſamt af de Svenſke fången, och dőd d. 9 Sept. ſamma år.

204. Grefven af Oldenburg.

205. Deſs gemål.

Anmårk.

År Gref JOHAN d. 16:de, fødd 1540, och førmåld med Grefve GUNTHERI till Svartsburg dotter ELISABETH 1576, ſom år fødd 1541. Grefven død 1603, och Grefvinnan 1612.

Herrtig JOHANS till Anhalt Zerbſt moderfader och modermoder.

206. AUGUSTUS D. G. Dux Saxoniæ, Angrivariæ & Weſtphaliæ, natus 1577, d. 17 Febr. Depictus 1653.

207. ELISABETH SOPHIA, geboren zu Schlesvig, Hollſtein Gottorp, Hertzog AUGUSTI Gemahlin zu Sachſen Lauenburg, ætatis 28. A:o 1627.

Anmårk.

Herrtig FRANSISCI den 2:dras af Saxen Lauenburg ſon, ſom hade 19 barn.

Herrtigen ſom var den åldſte, fødd den 17 Febr. 1577; førmåld I:ſte gången med Herrtig JOHAN ADOLPHS af Hollſtein dotter ELISABETH SOPHIA, d. 5 Martii 1621, ſom blef fødd d. 19 Oct. 1599, och død d. 25 Nov. 1627; 2:dra gången med Grefve JOHAN den 16:des dotter af Oldenburg, CATHARINA, 1633, ſom blef død 1644.

Herr-

Herrtigen afled den 1 Jan. 1656, 79 år. Herrtiginnan ELISABETH SOPHIA, var Drottning HEDVIG ELEONORAS faster.

208. Herrtiginnan MARIA ELISABETH af Schlesvig Hollstein Gottorp, Churförsten JOHAN GEORG den I:stes dotter af Sachsen.

Anmärk.

Se N:o 64, 292. Dess gemål Herrtig FREDRICH den 3:dje N:o 152, 291. Dess fader N:o 176.

Drottning HEDVIG ELEONORÆ moder.

209. MAGDALENA SIBILLA, Enke-Herrtiginna af Meklenburg, Herrtig FREDRICH den 3:djes dotter af Schlesvig Hollstein.

Anmärk.

Herrtig GUSTAF ADOLPHS Gemål af Mecklenburg, se N:o 21, 53.

210. JOACHIM ERNST af Plön.

211. Dess Gemål DOROTHEA AUGUSTA.

Anmärk.

Herrtig JOHANS son till Sunderburg, stamfader för Plöniska Linien; född d. 29 Aug.

 1595;

1595; förmåld med Herrtig JOHAN ADOLPHS af Schlesvig Hollstein dotter, DOROTHEA AUGUSTA, den 12 Maji 1633, hvilken blef född d. 12 April 1602, död d. 31 Martii 1682, och Herrtigen död d. 5 Oct. 1671.

Drottning HEDVIG ELEONORAS faster.

212. Herrtig WILHELM till Julich, Cleve och Bergen.

Anmärk.

Herrtig JOHAN den 3:djes Pacifici son, född d. 28 Julii 1516, succederade sin fader 1539; ärfde Geldern 1538, men måste afträda det samma till Kejser CARL den V:te 1543. Blef Luthersk, och åter Papistisk, och åndteligen villrådig 1566; död d. 25 Jan. 1592, 76 år gammal. Var förmåld med Kejsar FERDINANDI den I:stes dotter MARIA 1546, som blef död 1581. Pfaltsgrefve JOHAN CASIMIRS moderfader. Konungen i Preussen härstammar ifrån Herrtigen på mödernet, och Konung CARL den X:de på fädernet.

213. Herrtig AUGUST WILHELM, Herrtig ANTON ULRICS af Braunsvig Wolfenbyttel 2:dre son.

214. Dess andra Gemål, Arf-Prinsessan SOPHIA AMALIA, Herrtig CHRISTIAN ALBRECHTS till Schlesvig Hollstein äldsta dotter.

Anmärk.

Född den 8 Martii 1662, förmäld med denne sin andra gemål d. 7 Julii 1695, hvilken är född den 18 Jan. 1670, och död d. 27 Febr. 1710. Herrtigen död 1731, utan efterlefvande arfvingar. Herrtiginnan ses med sin moder och bröder, Herrtig FREDRICH d. 4:de, och Herrtig CHRISTIAN AUGUST under N:o 288 på en tafla.

Konung ADOLPH FREDRICHS faster.

215. Herrtig GEORGIUS GUSTAVUS, Pfaltsgrefve vid Rhein, Herrtig till Beyern, Grefve till Veldentz, Lauterech och Spanheim, GEORG JOHANS äldste son, ætatis 51, A:o 1615.

Anmärk.

Herrtigens fru moder var Konung GUSTAF den I:stes af Sverige dotter ANNA MARIA, af hvilken Herrtig GEORG GUSTAF är född, d. 6 Febr. 1564, och död den 2 Julii 1634, 70 år.

Hade 2:ne gemåler, den I.sta Prinsessan ELISABETH från Würtemberg, och den 2:dra Prinsessan MARIA ELISABETH, Pfaltsgrefve JOHAN seniors dotter och Pfaltsgrefvarne JOHAN juniors, FREDRICH CASIMIRS, och JOHAN CASIMIRS enda syster.

216. FREDRICH LUDVIG af Landsberg,

berg, Pfaltsgrefve FREDRICH CASIMIRS åldste son.

Anmärk.

Född d. 17 Octob. 1619, regerande 1645, död den 1 April 1681. Konung CARL den X:des Cousin.

Dess fader, se N:o 140.

217. Pfaltsgrefve CHRISTIAN af Birkenfeldt.

Anmärk.

Pfaltsgrefve CHRISTIAN den I:stes, samt Pfaltsgrefve JOHAN den 2:dres dotter, MAGDALENA CATHARINA af Zveibruck son, född den 12 Junii 1633; succederade 1654, död den 6 Julii 1683.

Moderfadren, se N:o 221, och brodren N:o 136.

218. Marggrefve JOHAN den 2:dre SIGISMUND, till Cleve, Churförsten till Brandenburg JOACHIM FREDRICHS son.

Anmärk.

Född den 8 Nov. 1572; Churförste 1608; bekände sig till Reformerta Religion 1614, och antog under hans regering måst hela Mark-Brandenburg samma Religion.

Efter

Efter Herrtig ALBRECHT FREDRICHS död, år 1618, bragte till sig Preussen, och var däruti den 3:dje Herrtigen, med hvars dotter ANNA han blef förmåld den 30:de Oct. 1594; bekom alltså med henne Herrtigdömet Julich, Cleve och Bergen, hvartill hennes moder var arfvinge; död den 23 Dec. 1619. Konung GUSTAF ADOLPH i Sverige var dess måg och Konung FREDRICH den I:ste i Preussen dess sonesons son. Prinsessan ANNA var Pfaltsgrefve JOHAN CASIMIRS Cousine.

219. Pfaltsgrefve HINDRICH, Biskop till Worms, Utrecht och Freisingen; PHILIP den VI:tes son. A:o 1503.

Anmärk.

Född 1487; Biskop till Worms och Utrecht 1524, och till Freisingen 1542; död 1552, eller 1554.

220. Herrtig LUDVIG af Beyern, Pfaltsgrefve och Herrtig till Heidelberg; OTTO den V:tes son.

Anmärk.

Herrtig i Beyern 1183; Pfaltsgrefve till Rhein 1215; död 1231; hade till gemål LUDOMILLA, Konung ULADISLAI d. 2:dres dotter i Böhmen, som blef död 1240.

221. Herrtig JOHAN den 2:dre, Pfaltsgrefve till Zveibrücken, Herrtig Johan seniors åldste son.

Anmärk.

Se N:o 90.

222. BEATRIX, Marggrefven Christopher den I:stes till Baden-Baden 2:dra dotter.

Anmärk.

Pfaltsgrefve Johan den 2:dres junior till Simmern gemål; född 1472; död 1535. Dess brodersson Marggrefve Christopher till Baden Rodemachern, feck Konung Gustaf den I.stes i Sverige dotter Cecilia till gemål 1564, som var född 1540, och död 1627.

223. HEDVIG SOPHIA, Landtgrefve Wilhelm den V:tes till Hessen Cassel Gemål; Churförsten Georg Wilhelms till Brandenburg 2:dra dotter.

Anmärk.

Se N:o 167.

224. Landtgrefvinnan ELEONORA CATHARINA af Hessen Cassel Eschvegen, Pfaltsgrefve Jan Casimirs yngre dotter.

An-

Anmärk.

Född den 17 Maji 1626; förmäld 1646 med Landtgrefve FREDRICH af Hessen Eschvegen, WILHELM den IV:tes Sapiens sonesons, och WILHELM den VI:tes farbror. Landtgrefvinnan död d. 3 Martii 1692; Konung CARL den X:des i Sverige syster.

225. JOHANNES WILHELMUS, Princeps Saxoniæ Gothæ. Herrtig FREDRICHS son.

Anmärk.

Född d. 4 Oct. 1677; var en tapper krigshjelte; död d. 15 Aug. 1707, för Toulon, 30 år gammal; led skeppsbrott, då han skulle resa till Stockholm ifrån Revel, d. 8 April 1702; var med Konung CARL d. XII:te i Ryska och Polska kriget.

Dess moder var Herrtig AUGUSTI dotter till Sachsen Halle, MAGDALENA SIBILLA, och syster till Herrtig AUGUST FREDRICHS gemål CHRISTINA, se N:o 4. Stjufmoder, se N:o 298.

226. Polniske Ministern GALLESKY, som var sånd till Konung CARL den XII:te år 1699.

227. Prins CHRISTOPHER, Marggrefve af Baden, Drottning HEDVIG ELEONORAS systerson.

An-

Anmärk.

Herrtig FREDRICH MAGNI af Baden, och Prinsessan AUGUSTA MARIAS af Hollstein son, född den 28 Sept. 1684; varit i Holländsk tjänst; död d. 2 Maji 1723. Konung ADOLPH FREDRICHS moderbroder.

228. Prins CARL WILHELM, Marggrefve af Baden på dess 17:de års ålder. Drottning HEDVIG ELEONORÆ systerson.

Anmärk.

Förenämnde Prins CHRISTOPHERS äldre broder och Arfprins, född den 17 Junii 1679; förmäld med Herrtig WILHELM LUDVIGS till Würtemberg in Stutgard dotter, MAGDALENA WILHELMINA, den 27 Junii 1697. Marggrefven död 1738; hans sonefon Prins CARL FREDRICH, som är född 1728, regerar nu för tiden.

Fadren se N:o 302, modren N:o 23, systren N:o 25, sjelf N:o 300, svårfadren 275.

229. JOHANNA, Herrtig JOHANS dotter till Croy.

Anmärk.

Kan intet utrönas, att det är någon annan, än den Herrtig JOHANS dotter, hvilken blef död 1415, den 28 Oct. i ett fältslag vid Azin-

Azincurt; hälst inga flera med det namnet finnas, som haft någon dotter.

230. Churförst GEORG BARBATUS till Sachsen, af Albertinska Linien, ALBERTI son.

Anmärk.

Födelse, Regerings och döds år, är anfördt under N:o 80; Dess gemål, se N:o 235; NB. var icke Churförste, emedan Churdigniteten var den tiden vid den Ernestiska Linien; men häruti är påskriften följd, fast oriktig.

231. Konung ULADISLAUS den 2:dre i Ungern samt Böhmen.

Anmärk.

Född 1456; Konung i Böhmen 1471, i Ungern 1490; död den 13 Martii 1516, 60 år gammal. Under hans regering var mycken oro i landet, och besynnerligen genom det tillärnade korståget 1515. Dess gemål, se N:o 234; brodren Konung SIGISMUNDUS d. 1:ste i Polen, N:o 70; och sonen N:o 74; dottren ELISABETH ANNA var gift med Kejser FERDINAND den 1:ste.

232. Herrtig WILHELM till Jülich Bergen, GERHARDI son.

An-

Anmårk.

Herrtig i Jülich, Bergen och Ravensberg, 1475, død 1511. Defs 1:fta gemål var ELISABETH, Gref JOHANNIS till Naffau Sarbruck dotter, och andra, SIBILLA, Churförften ALBERTI ACHILLIS till Brandenburg dotter, fom dog 1510, hvilken fes N:o 236.

233. Pfaltsgrefve LUDVIG Niger till Zveibrücken, STEPHANI 6:tes fon. Defs gemål var JOHANNA, Gref ANTHONS dotter till Croy.

Anmårk.

Pfaltsgrefve STEPHANS af Simmern fon, bekom Zveibrück och Weldents 1459, och var ftiftare før gamla Zveibrückifka hufet; død d. 19 Julii 1489.

234. ANNA de FOIX Reine de Hongrie.

Anmårk.

Gref GASTONIS af Candale dotter i Frankriket; Konung ULADISLAI den 2:dres gemål, død 1506.

Defs gemål, fe N:o 231.

235. BARBATI gemål till Sachfen Albertinfka Linien, Konung CASIMIRS den 4:des 5:te dotter.

An-

Anmårk.

Prinſeſſan hette BARBARA; fődd 1478; főrmåld med Herrtig GEORG BARBATUS, d. 21 Nov. 1496; dőd d. 17 Jan. 1534. Deſs gemål, ſe N:o 80 & 230.

236. SIBILLA, Churfőrſten ALBRECHTS till Brandenburg 7:de, men åldſta dotter med ſitt andra gifte, ſom var ANNA ifrån Sachſen, Churfőrſt FREDRICH den 2:dres 2:dra dotter.

Anmårk.

Churfőrſten ALBRECHT ACHILLES år fődd 1414; főrmåld andra gången, med Churfőrſt FREDRICH den andres af Saxen dotter ANNA 1458; och år denne deſs 7:de, men med főrenåmde andra giftet 4:de dottren, SIBILLA, fődd den 30 Maji 1467, főrmåld med Herrtig WILHELM den 3 till Jülich, den 8 Julii 1480; och dőd 1510.

Deſs gemål, ſe N:o 232.

237. Landtgrefvinnan ELISABETH till Heſſen Caſſel, ſamt Abbediſſa till Hervardt, WILHELM den V:tes 3:dje dotter.

Anmårk.

Fődd den 23 Junii 1634; dőd den 24 Martii 1688.

238. Herrtiginnan ANNA till Meklenburg, famt Herrtig GOTTHARDS till Curland gemål, Herrtig ALBRECHTS dotter.

Anmärk.

Herrtig ALBRECHT den 6:tes, kallad PULCHER, dotter, född 1533; förmåld med Herrtig GOTTHARD KETTLER, fom var tillförene Ordens Måftare för Creutz Riddarne i Lifland, och blef den förfta Herrtig i Curland 1561; död 1587; Herrtig JACOBS faderfader.

239. Landtgrefve WILHELM den 4:de Sapiens, till Heffen-Caffel, PHILIPPI MAGNANIMI åldfte fon med fin gemål, fom var ifrån Sachfen Albertinfka Linien, GEORGII åldfta dotter CHRISTINA.

Anmärk.

Född d. 24 Junii 1532, var ftiftare till den Caffelfka hufvud Linien; förmåld d. 12 Febr. 1566, med Prinfeffan SABINA, Herrtig CHRISTOPHERS till Würtemberg dotter, fom blef död d. 16 Aug. 1681. Landtgrefven dog d. 25 Aug. 1592.

Landtgrefve CARLS faderfaders faderfader.

240. MAGDALENA, Pfalsgrefvinna af Rhein, ætatis suæ 29. A:o 1559. (*).

Anmärk.

Herrtig WILHELM till Jülich, Cleve och Bergen dotter, född den 2 Sept. 1553; förmäld med Pfaltsgrefve JOHAN senior af Zveibrücken, d. 10 Oct. 1579; hon dog 1633 d. 30 Julii. Pfaltsgrefve JAN CASIMIRS moder. Dess gemål, se N:o 91.

Fadren 212.

241. En gammal flintskallot Man med gråaktigt skägg, målad på en brådtafla, som sitter och läser Matth. 25 Cap. om yttersta Domen.

Anmärk.

Det gissas, att det skall afbilda St. HIERONYMUS, emedan på sidan är måladt ett Lejon; men en därvid målad röd hatt och ett Crucifix, hånleder till den gissningen, att det är någon Cardinal.

242, 243, 2:ne Bataille stycken, målade af SIMON P. TILLMAN 1640.

Anmärk.

Förmenes vara Romerska.

(a) Åratalet är orätt påskrifvit, och bör vara 1582, om det skall passa med ålders året.

244. En tafla om Konung PHARAO; och JOSEPH, når han uttyder Drômmen.

Anmårk.

1 Mose Boks 41 Cap.

245. HABORS och SIGNILS Hiftoria.

Anmårk.

HABOR eller HAGBORD AMUNDSSON, var en Prins ifrån Norrige, och SIGNILD var Konung HUGLEIKS, eller, fom han ock kallades, SIGARS dotter i Sverige. HABOR blef fôr fin kårlek till SIGNILD hångd, då hon på fina rum ftack eld, och fôrbrånde fig med fina tårnor, fom fkall håndt vid pafs 510; men om rummet, hvaråft detta fig tilldragit, åro fkiljagtige tankar hos hiftoriæ Scribenterne. Vid Sigtuna påftå fomlige, vid Ringftad på Seland, på en ort kallad Valbrynde i Halland, vid Afige icke långt ifrån Falkenberg, fkall ock vara tecken och namn af denna håndelfe; i Nerriket vid Segerfjô år ock en få kallad HABORS hôg och SIGNILLS kålla.

246. En tafla, fom afbildar de 3 afgudarne, fôrde i en proceffion på bårar, hvilka dyrkats i de Hednifka tiderne uti Upfala; THOR, ODEN och FRIGGA.

Anm.

Anmärk.

Historierne bevittna enhälligt, att Oden och Frigga äro komne ifrån Asien in uti Sverige; men Thor förmenes vara den samme, som Jupiter. I Konung Björns tid började väl Ansgarius utsprida den Christna läran i Sverige år 829 efter Christi födelse; men afgudadyrkan blef icke afskaffad förr, än vist 200 år därefter.

247. Konung JOHAN den III:dje i Sverige.

Anmärk.

Se N:o 48.

248. Konung CARL den IX:de i Sverige.

Anmärk.

Sedan N:o 49 borthämtats 1746, är detta till det stället flyttadt och under den Nummern, anmärkning gjord.

249. CHRISTINA, Regina Sveciæ, geboren Hertzogin zu Schlesvig Hollstein.

Anmärk.

Stamfadren Herrtig Adolphs af Schlesvig Hollstein Gottorp, och Prinsessan Christinas af Hessen dotter, född d. 12 April 1573; förmäld med Konung Carl den 9:de i Sverige, d.

d. 27 Aug. 1592, och var defs andra Drottning.

Drottningens barn voro, Konung GUSTAF ADOLPH, se N:o 50, Prinfeffan MARIA ELISABETH, född den 10 Martii 1596, hvilken blef fin Coufins, Herrtig JOHANS till Öster-Göthland gemål 1612; död 1619. Prints CARL PHILIP född i Revel, under krigståget med Polen, den 23 April 1601; utvald till Storförfte i Ryfsland 1611; död oförmåld d. 25 Januarii 1622, 21 år gammal. Drottningen afled d. 8 Dec 1625.

Fadren och modren, se N:o 260 & 261.

250. CATHARINA STENBOCK, Konung GUSTAF d. 1:ftes 3:dje gemål.

Anmärk.

Se N:o 119.

251. Drottning MARGARETA af Sverige, Dannemark och Norrige.

Anmärk.

Se N:o 113.

252. Konung ALBRECHT af Sverige.

Anmärk.

Konung MAGNI SMEKS af Sverige fyfterfon, och den förfte Herrtigen af Meklenburg ALBERTI och defs gemål EUPHIMIÆ fon, hvilken Prinfeffa var den i Nyköpings Torn,

1317

1317 ihjälſvålte Herrtig ERICS dotter; blef Konung i Sverige 1364; blef af Drottning MARGARETA den 21 Sept. 1389 ſlagen, och fången vid Möſſeberg i Wåſtergöthland på Nyckelången; förvarad på Lindholms ſlott i Skåne, belåget emellan Yſtad och Malmö; efter 7 års arreſt lösgifven den 1 Nov. 1395; men måſte då affåga ſig all rått till Sveriges krona, ſom ſtadfåſtades i Flensburg den 25 Nov. 1405. Begaf ſig förſtnåmde år till Mecklenburg, och gick i Kloſtret Dobran, ſamt affomnade 1412 i Gadebuſch, dår han ock blef begrafven.

253. Drottning ELISABETH af Engeland.

Anmårk.

Konung HINDRICH den VIII:des 2:dra dotter, född den 7 Sept. 1533; Drottning efter ſin ſyſters Drottning MARIÆ död, den 17 Nov. 1558; var en ganſka klok och förſigtig Drottning, hvilken England har att tacka för många fördelaktiga författningar. Hon fortplantade återigen den reformerta Religion, och ville alldrig gifta ſig, afviſandes med låmpa ſine månge och mågtige friare, hvaribland Konung ERIC den 14:de i Sverige var en.

Efter 44 års regering afled, den 23 Martii 1603, 70 år gammal. Fadren ſe N:o 100.

254. ANNA, D. G. Magnæ Britanniæ,

Franciæ & Hiberniæ Regina 1618, Geboren Prinſeſſin von Dannemarck, König JACOBS den 1:ſtes in Engeland Gemalin.

Anmärk.

Konung FREDRICH den 2:dras af Dannemark dotter, född 1574, förmåld den 29 April 1589, med Konung JACOB, ſom kallades den 1:ſte af Engeland och 6:te af Skottland, den förſta Konung af ſtora Britanien, till hvilka bågge riken han trådde efter Drottning ELISABETHS död, och krönt den 25 Julii 1603. Hade med denne ſin gemål Konung CARL STUART.

Konung JACOB dog den 27 Martii 1625, och Drottningen den 2 Martii 1619.

Fadren ſe N:o 51. Brodren 109, 264.

255. JOHAN ADOLPH, erwöhlter Biſchop zu Lübech, Erbe zu Norrvegen, Hertzog zu Schlesvig Hollſtein.

Anmärk.

Se N:o 11.

256. AUGUSTA, geboren aus Könichlichen ſtammen zu Dannemarck, Hertzogin zu Schlesvig Hollſtein, A:o 1601.

An-

Anmärk.

Konung FREDRICH den 2:dres dotter af Dannemark, född 1580; förmåld med Herrtig JOHAN ADOLPH af Schlesvig Hollstein Gottorp d. 30 Aug. 1596; död d. 5 Febr. 1639. Herrtig FREDRICH den 3:djes moder.

257. En Prinsessas Portrait utan åskrifvet namn.

Anmärk.

Liknar aldeles Konung CARL den 9:des i Sverige dotter Prinsessan CATHARINA, som var Konung CARL den X:des moder, se N:o 142.

258. En Prinsessas dito.

Anmärk.

Kan ej utrönas, hvem det år.

259. Archidux LEOPOLDUS, Episcopus Passaviensis.

Anmärk.

Se N:o 34.

260. ADOLPH, Arfvinge till Norrige, Herrtig till Schlesvig Hollstein, Stormarn och Ditmarschen, Grefve till Oldenburg och Delmenhorst, ætatis 60, 1586.

Anmärk.

Konung Fredrich d. 1:stes son och Konung Christian d. 3:djes bror i Dannemark; Stamfader för alla Herrtigarne af Schlesvig Hollstein Gottorp; född den 25 Jan. 1526; förmäld d. 17 Dec. 1564, med efternämnde sin gemål Christina af Hessen; slöt 1581 med Konung Fredrich den 2:dre, sin brorsson, det Flensburgiska fördraget; död d. 1 Oct. 1586, 60 år gammal. Konung Carl den 9:des svårfader, och Konung Adolph Fredrichs faderfaders faderfaders fader.

261. Herrtig ADOLPHS gemål.

Anmärk.

Landtgrefve Philippi Magnanimi af Hessen Cassel dotter Christina, född den 29 Junii 1543; död 1604; Konung Carl den 9:des svårmoder.

Dottren, se N:o 249.

Till Prinsessan friade Konung Eric d. 14:de, år 1562.

262. Prins CHRISTIAN af Dannemark.

263. MAGDALENA SIBILLA, Prins Christians gemål af Dannemark.

Anmärk.

Konung Chritian den 4:des äldste son och Konung Fredrich den 3:djes broder, född

fødd d. 10 April 1603, förmäld med Churförstens af Sachsen JOHAN GEORGII d. 1:stes dotter MAGDALENA SIBILLA, d. 5 Oct. 1634, hvilken är fødd den 23 Dec. 1617. Kronprinsen död ett halft år för dess Fader på en resa i Meisen d. 2 Junii 1647; blef således dess broder Konung efter Fadren.

Dess gemål blef andra gången förmäld med Herrtig FREDRICH WILHELM den 2:dre till Altenburg d. 11 Oct. 1652, och död d. 6 Jan. 1668, 51 år gammal.

264. CHRISTIAN den IV:de, Konung i Dannemark.

Anmärk.

Se N:o 109, 117, 123.

265. Dess Gemål Drottning ANNA CATHARINA.

Anmärk.

Churförst JOACHIM FREDRICHS till Brandenburg dotter; fødd d. 26 Junii 1575, förmäld med Konung CHRISTIAN den 4:de, den 27 Nov. 1597; död d. 29 Martii 1612, 37 år gammal. Se N:o 123.

Konung GUSTAF ADOLPHS Drottnings MARIÆ ELEONORÆ faster, och Konung FREDRICHS fadermoders, fadermoder.

266. FREDRICUS II:dus, Daniæ, Norr-

vegiæ, Gothorum, Vandalorum Rex, Dux Schlesvig Hollſtat. Stormar. & Ditmarſc. Comes in Oldenburg & Delmenhorſt.

Anmärk.

Se N:o 51, 105, 122.

267. SIGISMUNDUS, Konung i Sverige och Polen.

Anmärk.

Se N:o 46.

268. CAECILIA RENATA, Regina Poloniæ & Sveciæ.

Anmärk.

Konung ULADISLAI SIGISMUNDI den 4:des af Polen I:ſta gemål, Kejſer FERDINANDI d. 2:dres dotter, fődd d. 16:de Julii 1611, főrmåld den 9 Aug. 1637; dőd d. 13 Martii 1644. Deſs gemål, ſe N:o 133.

269. En tafla, ſom afbildar Hőſten, målad på trå.

270. PARIS med 3:ne Gudinnor.

Anmärk.

PARIS den Trojaniſke Prinſen, Konung PRIAMI ſon, ſom dőmer emellan Gudinnorna

na Minerva, Juno och Venus om Guldåplet, hvilket tvedrågts Gudinnan Æris ibland dem nedkaſtat med utlåtelſe, at det den dåjeligaſte ſkulle tillhöra, och blef det af Paris, Venus tilldömt, ſom således blef utropad för den ſkönaſte, hvarföre han ock feck den ſköna Helena af Grækeland, Ko-Konung MENELAI gemål i Sparta, hvilket var egenteliga ordſaken till Trojaniſka kriget, ſom ſlöts med Trojæ förſtöring.

271. VENUS med några amourer, på bråde målad.

272. Ett mindre ſtycke med en nakot Qvinno bild, ſom föreſtåller Venus ſofvande.

273. Prinſeſſan ELEONORA DOROTHEA af Würtemberg, Herrtig WILHELM LUDVIGS dotter.

Anmärk.

Född den 14 Aug. 1674 död d. 26 Maji 1683, 9 år gammal. Deſs fader, ſe N:o 275, och modren N:o 10.

274. Prinſeſſan FREDRICA AMALIA, Enke-Herrtiginna af Schlesvig Hollſtein, Konung FREDRICH den 3:djes af Dannemark dotter.

An-

Anmärk.

Herrtig CHRISTIAN ALBRECHTS gemål, se N:o 3, 171. Sjelf se N:o 172, 288.

275. WILHELM LUDVIG, Herrtig till Würtemberg, Herrtig EBERHARD den 3:djes son.

Anmärk.

Född den 7 Jan. 1647; anträdde regeringen 1674; förmåld den 6 Nov. 1673, med Landtgrefve LUDVIGS d. 6:tes af Hessen Darmstadt dotter MAGDALENA SIBILLA; Herrtigen död d. 23 Junii 1677, 30 år gammal. Dess gemål, se N:o 10. Dess sons gemål N:o 25. Dess dotter, N:o 273. Dess måg N:o 288, 300.

276. till och med 286, 11 stycken små taflor, som utvisa åtskillige slags så väl Mans som Qvins Turkiska klädedrägter.

287. Ett stycke, där PARIS dömer emellan Gudinnorna om Guldåplet, det Mercurius åskådar.

Anmärk.

Se N:o 270.

288. Enke-Förstin. FREDRICA AMALIA af Schlesvig Hollstein Gottorp, Ko-

Konung FREDRICH den 3:djes 2:dra dotter af Dannemark, tillika med ſin åldſta dotter SOPHIA AMALIA, hvilken kom ſedan till Braunsvig Lüneburg, Herrtig AUGUST WILHELMS 2:dra gemål, ſamt deſs åldſte ſon Prins FREDRICH, ſom ock deſs yngſte ſon Prins CHRISTIAN AUGUST, hvilken ſedan blef biſkop uti Lübeck Eutin.

Anmårk.

Herrtig CHRISTIAN ALBRECHTS af Schlesvig Hollſtein Gottorps gemål, ſom ſes N:o 3, 171, och hon 172, 274; ſyſter till Konung CARL den XI:tes Drottning.

Prinſeſſan SOPHIA AMALIA, ſe med deſs gemål N:o 213 & 214. Herrtig FREDRICH den 4:de, ſe N:o 175.

Herrtig CHRISTIAN AUGUST, fődd d. 11 Jan. 1673, blef Coadjutor till Lübeck den 12 Maji 1701, Adminiſtrator i Gottorp 1702, kom i Poſſeſſion af Stiftet Lübek 1705, főrmåld med Marggrefve FREDRICH MAGNI af Baden Durlach dotter, ALBERTINA FREDERICA d. 2 Sept. 1704, hvilken blef fődd den 3 Julii 1682. Herrtiginnan feck Ryſka CATHARINÆ Orden d. 18 April 1743, blef dőd af en ſlagfluſs den 22 Dec. 1755; Herrtigen dog den 25 April 1726. Konung ADOLPH FREDRICHS fader och moder.

Kej-

Kejsarinnan CATHARINA ALEXIEVNAS mormoder, och nu regerande Herrtigen af Anhalt Zerbst FREDRICH AUGUSTS likaledes.

289. Kejser FERDINANDUS.

290. Dess gemål Kejsarinnan.

Anmärk.

Synes vara Kejser FERDINAND den 3:dje, född 1608, Konung i Ungern 1625, i Böhmen 1627, Kejsare 1637, död den 2 April 1657. Dess första gemål MARIA ANNA, Konung PHILIP den 3:djes dotter i Spanien, född 1606, förmäld 1631, och död 1646.

Kejsarinnans dotter, se N:o 297.

291. Herrtig FREDRICH den 3:dje af Schlesvig Hollstein Gottorp.

Anmärk.

Se N:o 152.

292. Dess gemål Herrtiginnan MARIA ELISABETH.

Anmärk.

Se N:o 64, 208.

293. FREDRICH den I:ste, Konung till Dannemark, CHRISTIANI den 1:stes son, född 1477, död 1533; Dess ge-

gemål ANNA, Churförst JOHANS till Brandenburg 5:te dotter, född 1487, död 1514.

Anmärk.

Se N:o 107, 151. Förmåld med Drottningen år 1500; skall icke blifvit död förrån 1521.

294. TOTILA Rex Gothorum.

Anmärk.

Skall varit en Göthe till Nation, och finnes att han år 546 förstört och upbrånt Rom 3:dje gången, vid hvilket tillfälle en stor hungers nöd varit i staden, då han skall årnat kalla den Rom Gothicum. 3 år dårefter 549, intog han åter Rom, och byggde honom någorlunda upp igen; men sedan blef han år 552 af Kejser JUSTINIANI Höfvitsman NARSES återtagen, då TOTILA blef i en slagtning, under flygten sårad, och dårefter död; han skall hafva varit den 7:de Göthernes Konung i Italien.

295. Prinsessan ANNA DOROTHEA af Hollstein.

Anmärk.

Se N:o 2, 13, 24, 57.

196. Herrtig JAHAN GEORG, gebo-

borner Furſt zu Schlesvig Hollſtein, geſtorben in Italien.

Anmärk.

Herrtig FREDRICH d. 3:djes ſon, ſe N:o 16.

297. Drottning af Spanien, MARIA ANNA.

Anmärk.

År Kejſer FERDINANDI den 3:djes dotter, och Konung PHILIP d. IV:des i Spanien andra gemål; förmåld den 8 Nov. 1649; död d. 16 Maji 1696.

Fadren, ſe N:o 289.

298. CHRISTINA, Marggrefvin zu Baden und Hochberg, ihres Alters in Siebenden jahr. A:o 1651.

Anmärk.

Marggrefve FREDRICH den 6:tes äldſta dotter; född d. 27 April 1645; 1:ſta gången förmåld 1665, med Marggrefven ALBRECHT till Brandenburg; 2:dra gången 1681, med Herrtig FREDRICH af Sachſen-Gotha, död d. 21 Dec. 1705, 60 år gammal.

Marggrefve FREDRICH MAGNI ſyſter, ſe N:o 302, och ſtjufſon, N:o 225.

299. CATHARINA BARBARA, Marg-

Marggrefvin zu Baden und Hochberg 1651.

Anmärk.

Marggrefve Fredrich den 6:tes dotter; född den 4 Julii 1650; Canonissa till Herfort 1691.

300. CARL WILHELM, Marggrefve till Baden Durlach, 18 år, Fredrich Magni son.

Anmärk.

Se N:o 228.

301. CAROLUS GUSTAVUS, Marggrefve till Baden, på sitt 3:dje ålders år 1651.

Anmärk.

Marggrefve Fredrich den 6:tes son, och Marggrefve Fredrich Magni broder; född d. 27 Sept. 1648; förmäld med Herrtig Anton Ulrics af Braunsvig dotter, Anna Sophia, 1677. Herrtigen död 1703.

302. FREDRICH MAGNUS, Marggrefve till Baden, på sitt 4 ålders år 1651.

Anmärk.

Marggrefve Fredrich d. 6:tes och dess gemåls, som var Pfaltsgrefve Jan Casimirs dotter,

och

och Konung Carl den X:des syster, Christina Magdalenas son; född den 24 Sept. 1647; regerande 1677; måste lemna sine länder uti det kriget, som började 1688; men feck dem däck i Rysvikiska freden 1697 tillbaka, uti ganska ömkeligt tillstånd; förmäld den 15 Maji 1670, med Herrtig Fredrich den 3:djes i Schlesvig Hollstein dotter Augusta Maria; var i Stockholm 1669, 14 dagar i Januarii månad. Marggrefven dog d. 26 Jun. 1709.

Dess gemål, se N:o 23. Dottren 25. Sönerne N:o 227, 228 & 300. Systrarne 298 & 299.

Konung Adolph Fredrichs moderfader.

303. JOHAN ADOLPH zu Schlesvig Hollstein den Ältester, ist geboren A:o 1632 den 29 Sept. ist gestorben 1633 den 19 Nov.

304. ADOLPH AUGUSTUS, Hertzog zu Schlesvig Hollstein, geboren 1637 den 1 Sept.; gestorben in Selbigen jahr den 20 Nov.

305. GUSTAVUS ULRICUS, Herrtig till Schlesv. Hollst., född 1642 d. 16 Mart., död 23 Oct. samma år.

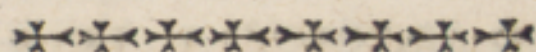
306. ADOLPH, Herrtig till Schlesv. Hollst. född 1647 den 24 Aug., död d. 27:de Dec. 1648.

307. CHRISTINA SABINA, Herrtiginna till Schlesv. Hollſt. född 1643 den 11 Julii, död 1644 d. 20 Mart.

308. ELISABETH SOPHIA, Herrtiginna till Schlesv. Hollſt. född 1647 d. 24 Aug., död den 16 Nov. 1647.

Anmärk.

Deſſe 4 Prinſar och 2:ne Prinſeſſor äro Herrtig FREDRICH den 3:djes, och Herrtiginnan MARIA ELISABETHS af Schlesvig Hollſtein Gottorp barn, ſom i ſpåda barndomen afledo.

Sedan år 1773 äro följande Portraiter tillkomne, och i Kongl. ſlottets rum uppſatte.

Uti Stora runda Salen.

GUSTAF III:dje, Konung i Sverige, född d. 24 Jan. 1746, tillträdde regeringen d. 13 Febr. 1771, krönt d. 27 Maji 1772.

JOSEPH II. Romerſk Kejſare, och Konung i Ungern och Böhmen; född d. 13 Martii 1741, tillträdde Kejſer-

liga vårdigheten 1765, dôd den 20 Febr. 1790.

CATHARINA ALEXIEVNA, Kejſarinna i Ryſsland; fôdd d. 2 Maji 1729, uppſteg på Thronen d. 9 Julii 1762.

GEORG III. Konung i England, fôdd d. 4 Junii 1738; tillträdde regeringen 1760.

FERDINAND IV. Konung i Neapel och Sicilien, fôdd d. 12 Jan. 1751; tillträdde regeringen d. 30 Oct. 1759.

MARIA FRANSISCA ISABELLA, Drottning i Portugal, fôdd d. 17 Dec. 1734; tillträdde regeringen 1777.

CHRISTIAN VII, Konung i Dannemark och Norrige, fôdd d. 29 Jan. 1749; tillträdde regeringen den 14 Jan. 1766.

LUDVIG XV. Konung i Frankrike, fôdd d. 4 Febr. 1710; tillträdde regeringen d. 21 Aug. 1715; dôd 1774.

CARL III. Konung i Spanien och Indierne, fôdd den 20 Jan. 1716; tillträdde regeringen d. 10 Aug. 1759, dôd den 13 Dec. 1788.

ABDUL HAMID, Kejſare i Turkiet, fȯdd d. 20 Martii 1725; tillträdde regeringen d. 21 Jan. 1774; dȯd den 17 April 1789.

STANISLAUS AUGUSTUS, Konung i Polen, fȯdd d. 17 Jan. 1732; tillträdde regeringen d. 7 Sept. 1764.

FREDRICH II. Konung i Preuſſen, fȯdd d. 24 Jan. 1712; tillträdde regeringen d. 31 Maji 1740; dȯd den 17 Aug. 1786.

VICTOR AMADEUS, Konung i Sardinien, fȯdd den 26 Junii 1726; tillträdde regeringen 1773.

MARIA THERESIA, Romerſk Kejſarinna, och Drottning af Ungern och Bȯhmen, fȯdd d. 13 Maji 1717; tillträdde regeringen 1740; dȯd den 30 Nov. 1780

PIUS. VI, född d. 27 Dec. 1717; Cardinal 1773; vald till Påfve den 15 Febr. 1775. Deſs fȯrra namn var JOH. BAPT. BRASCHI.

I åtskilliga rum äro följande Portraiter placerade.

Konung FREDRICH den I:ste i Sverige.

Anmärk.

Se N:o 28.

LOVISA ULRICA, Drottning i Sverige.

Anmärk.

Prinsessa af Preussen, Konung FREDRICH WILHELMS dotter; född d. 24 Julii 1720; förmåld med Konung ADOLPH FREDRICH i Sverige, den 18 Aug. 1744; krönt den 26 Nov. 1751; död den 16 Julii 1782.

GUSTAF ADOLPH, Konung i Sverige.

Anmärk.

Tryckt på låder i miniatur, se N:o 50.
Samma Konung med Fröken EBBA BRAHE på en tafla (a).

GU-

(a) På frånsidan står: Dotter af Riks-Drotsen MAGNUS PEHRSSON BRAHE och dess förra Fru BRITA LEJONHUFVUD; född 1596. Gift år 1618, med Fältherrn Grefve JACOB DE LA GARDIE; död 1674. Denna gamla och då illa medfarne målning fann jag C. GUST. TESSIN år 1769 uti Gästgifvaregården Råå vid Medevi. Reparerad af FRIDSBERG.

GUSTAF ADOLPH, Sveriges Kron-Prins.

Anmärk.

Född den 1 Nov. 1778.

GUSTAF den I:ſte, Konung i Sverige.

Anmärk.

I miniatur måladt af Konung Eric d. 14:de.

FREDRICH II. Konung i Preuſſen.

Anmärk.

Till håſt; miniatur i Bronze.

CHRISTINA, Drottning i Sverige.

Anmärk.

Moſeique af ſten, hitkom ifrån Rom 1784, och har följande om-och påſkrift:

omkring hufvudet.

Hic in Virgine Cæſar eſt.

omkring Portraiten.

Icona te vivam magni curamque tonantis,
Hic dat in aurato Marmore ſcita manus.
Pulcra index quicquid terris ſplende tue Rege
tuæ virtuti pronum ſe Dare Diva tuæ.

Torde hafva varit genom Grefvinnan Margaretha Brahe råkad uti Oxenstjerne Familiens händer, och ſedan blifvit bland annat förſåld på någon auction vid Stjernſund.

I hőrnen inunder.

Serenissimæ ac Potentissimæ Principi ac Dominæ CHRISTINÆ, Svecor:m Gothor. Vandalorum Reginæ &c. &c. Entium omnium intelligentissimæ artis Hujus Primum opus animo humillimo offert. ELIAS NOSKI, auctor A:o M: D: C: L:.

CATHARINA STENBOCK, Konung GUSTAF den I:stes 3:dje Drottning.

Anmärk.

Se N:o 119.

SOPHIA CHARLOTTA, Drottning i Engeland.

Anmärk.

Prinsessa af Meklenburg Strelits; född d. 19 Maji 1744, förmåld med Konung GEORG d. 3:dje i Engeland d. 8 Sept. 1761.

Prins GUSTAF, Konung ERIC den XIV:des son, med kedjor bunden.

Anmärk.

Född d. 28 Febr. 1568. 1570 skall han, efter Konung JOHANS befallning, blifvit lemnad åt en tjänare att mördas; men af en SPARRE conserverad, och i säkerhet försatt; blef af Jesuiter uppfostrad, och således Catholik; uppehöll sig hos Kejser RUDOLPH den 2:dre, samt i Polen och Ryssland; hade i vettenskaper gjordt stora framsteg, och i syn-

ſynnerhet uti Chymien, hvarfőre han ock kallades den andre PARACELSUS. Han hőlts ſluteligen fängen, uti en liten ſtad i Ryſsland, benåmd Caſſin, dår han blef dőd den 22 Febr. 1607, ſom főrmenes ſkedt genom főrgift, och begrafven i en bjőrklund vid ſtaden. Modren ſe N:o 121.

Konung ERICK den XIV:des åkta dotter, Frőken SIGRID VASE.

Anmärk.

Blef gift főrſta gången 1587 med HINDRICH TOTT, 2:dra gången med NILS NILSSON NATT och DAG.

Riksfőreſtåndaren STEN STURE den yngre, blef Riksföreſtåndare 1513; ſkuten och dőd 1520.

Deſs Gemål CHRISTINA GYLLENSTIERNA. A:o 1525 ætatis 24.

Anmärk.

Blef 2:dra gången gift med Riks-Rådet JAN TURESSON Roos eller af 3 Roſor 1527; hon dog i Jan. 1559 på Hőrningsholm.

Bågge deſſe på en Tafla i miniatur, ſtående på knå bedjande.

I hőrnen ſtå:

O! mater Dei. Memento mei.
Me tibi virgo pia, Commendo S:ta Maria.

Inunder:

Teſtamentum Domini Stenonis Svanteſon Sture Gubernatoris Regni Sveciæ, & ejus Conſortis Dominæ Chriſtinæ Gyllenſtierna, Anno Domini M: D: XVI. Orate pro eis. Aroſia Tabula altaris.

Riks-Rådet och Riks-Cancelleren Grefve AXEL OXENSTIERNA.

Anmärk.

Fadren var Riks-Rådet Friherre Gabriel Gustafsson Oxenstierna, och modren fru Barbro Bjelke; Föddes på Fånö i Upland 1583. Deſs bedrifter voro ſtora och många, hvarom Hiſtorien vittnar. Han ſlöt ſin årofulla vandel d. 28 Aug. 1654, 71 år gammal. Deſs Grefvinna hete Anna Båt, med hvilken Riks-Rådet blef gift 1608, och med henne hade han, under 41 års ſammanlefnad, 6 ſöner och 5 döttror, af hvilka allenaſt 2:ne ſöner och 1 dotter till mogen ålder lefde.

Detta Portrait föreſtåller Riks-Rådet och Riks-Cancelleren i deſs 53 ålders år, och år gjordt af Hollenſke Målaren Michael Jansſon Miereveld, onekeligen det bäſta ſom finnes, ſå mycket mera authentiqut, ſom det år original målningen till en ſamtida eſtampe in folio, af Gvilelmus Delfins, med omſkrift: Rectum Teneam dum Clavum, och kan ſamma Gravure med nöje jämföras med denne ypperliga målning, hvilken Eſtampe Expe-

peditions Secreteraren Herr FREDENHEIM, i Julii 1775, hade nåden att till Hans Kongl. Maj:t i underdånighet öfverlemna.

ARON PERSSON till Ornås.

BARBRO SWINHUWUD defs Fru, STIG HANSSONS dotter.

Anmärk.

Han hette ÖRNFLYCHT, af den flågten till Granhammar. Hos desfe uppehöll fig Herr GUSTAF ERICSSON, federmera Konung GUSTAF d. I:fte, då han var i Dalarne 1520 i Dec., och blef viftandet där af ARON PERSSON angifvet för Konung CHRISTIAN den 2:dres tillgifne och Befallningsman; men under hans utevarande i det ärendet lemnade Frun, fom märkte förräderiet, häft och fläda till Herr GUSTAF ERICHSSONS undanflygt, fom fkedde därifrån till Kyrkoherden i Svärdfjö.

Från Husgeråds-Kammaren och Arfenalen ankomne Portraiter.

Ett Contrefait, Concordia Sveciæ, föreftåld genom ett Fruntimmer, med därtill hörande målade Ornamenter.

Konung CARL den XI:te af Sverige, fe N:o 9.

Konung CARL den XI:tes 2 barn, federmera Konung CARL den XII:te och

och Prinſeſſan HEDVIG SOPHIA, på en tafla.

Konung FREDRICH den I:ſte i Sverige.

Herrtig FREDRICH den IV af Schlesvig Hollſtein, med deſs gemål Svenſka Prinſeſſan HEDVIG SOPHIA, på en tafla.

Drottning ULRICA ELEONORA med deſs 4 ſpåda barn, i en ſky.

Konung CARL den XI:s 4 åldſta barn. Kron-Prinſen CARL 2 år 7 m:r gammal, ſom leder ſin ſyſter Prinſeſſan HEDVIG SOPHIA, 3 år 7 m:r, och Prins GUSTAF 1 år 7 m:r, ſom vill våcka up ſin broder Prins ULRIC, 6 månader gammal, hvilken ligger och ſofver.

Af D. KL. EHRENSTRAL 1685.

CHRISTINA SOPHIA, Prinſeſſa af Braunsvig, Herrtig AUGUST WILHELMS af Braunsvig Wolfenbyttel I:ſta gemål.

Anmårk.

Fődd den 2 April 1654, főrmåld d. 24 Junii 1681, dőd den 26 Jan. 1695, 41 år gammal.

SO-

SOPHIA AMALIA, Prinseſſa af Schlesvig Hollſtein, Herrtig AUGUST WILHELMS af Braunsvig Wolfenbyttel 2:dra gemål.

Anmärk.

Se N:o 214, och Deſs gemål 213.

ULRICA ELEONORA, Drottning i Sverige, Konung FREDRICH d. I:ſtes gemål, ſe N:o 20.

FREDRICA AMALIA, Enke-Förſtinna och Herrtig CHRISTIAN ALBRECHTS af Schlesvig Hollſtein Gottorp gemål, ſe N:o 172.

Ett Fruntimmer, ſeende upp i en af ſtjernor beprydd ſky, med 2 ſmå barn i knäet, och har denne påſkrift: Prins GUSTAF, Konung CARL den XI:tes andra ſon, ſom ligger att omfamna ſin broder Prins ULRIC, hvilken var Konung CARL den XI:s tredje ſon.

4 Contrefaits, föreſtållande de 4 elementerne.

Tafla öfver Amphion, då den var ſtadd uti en ſtörtſjö på Carlscrona reſan.

Uti öfra Förmaket äro följande Kongl. Råders Portraiter år 1774 hitkomne, upſatte och numererade, ſamt rangerade efter den ordning de blifvit till Kongl. Råder utnämde, hvilket Landshöfdingen och Riddaren af Kongl. Nordſtjerne Orden Herr Grefve FREDRICH ADOLPH ULR. CRONSTEDT *meddelt.*

Antagnings året.

1654. N:o 1. Herr Gr. BENGT OXENSTJERNA, K. R. Præſid. i Kongl. Cancelliet och Upſala Academie Canceller, 69 år.

1657. N:o 2. Hr. Baron CARL GUSTAF SOOP, K. R. och Hennes Maj:t Enke-Drottn. Gouverneur.

1660. N:o 3. H. B. HINDRICH HORN, K. R. Fåltm. och Gen. Gouver. öfver Bremen och Verden.

1660. N:o 4. H. B. CHRISTER HORN, K. R. och Fåltm. 63 år.

1660. N:o 5. Hr. Grefve BENGT HORN, K. R. och Fåltm. Gen. Gouverneur i Revel.

1666. N:o 6. Hr. Gr. GEORG GYLLENSTIERNA, K. R. och Drottning CHRISTINAS Gen. Gouverneur, födt 1632, död 1686.

1668. N:o 7. Hr. Gr. JOHAN GABRIEL STENBOCK, K. R. och Öfverste Marschalk, 50 år.

1668. N:o 8. H. Bar. LARS FLEMMING, K. R. Præsident i Dorpts Hof-Rätt.

1668. N:o 9. Hr. Gr. JOHAN GYLLENSTIERNA, K. R. Gen. Gouverneur öfver Skåne.

1673. N:o 10. Hr. Gr. GUSTAF OXENSTIERNA, K. R. 64 år.

1673. N:o 11. Hr. Gr. GUST. ADOLPH DE LA GARDIE, K. R. Præsident i Svea Hof-Rätt och Åbo Academie Canceler, 42 år.

1673. N:o 12. Hr. Gr. ANDERS TORSTENSSON, K. R. och Gouverneur i Revel.

1674. N:o 13. Hr. Gr. AXEL JULIUS DE LA GARDIE, K. R. Fältm. Lieutn. och Gen. Gouvern. öfver Estland och Revel.

1681. N:o 14. Hr. Gr. RUTGER von ASCHENBERG, K. R. Fältm. Gen. Gouv. öfver Skåne, Halland Götheborg och Bohus Län, samt Öfverste öfver Hennes Maj:t Enke-Drottn:s Lif-Regm:te till häst, 71 år 10 och en half månad gammal, dog den 17 April 1693.

1681. N:o 15. Hr. Gr. CHRISTOPHER GYLLENSTIERNA, K. R. Öfver-Ståth. och Gen. Lieut:nt 51 år.

1681. N:o 16. Hr. Gr. HANS WACHTMEISTER, K. R. Amiral General och Gen. Gouverneur öfver Calmare Lån, Bleking och Öland, 46 år.

1685. N:o 17. Hr. Gr. FABIAN WREDE, K. R. och Præsident i Cammar-Commerce och Bergs-Collegierne, samt Stats-Contoiret, 51 år.

1687. N:o 18. Hr. Gr. JÖRAN SPERLING, K. R. Fåltm. och Gen. Gouv:r öfver Ingermanland och Kexholms Lån, 60 år.

1687. N:o 19. Hr. Gr. NILS BJELKE, K. R. Fåltm. Gen. Gouv:r i Pomern och Academie Canceller i Gripsvald.

1687. N:o 20. Hr. Gr. ROBERT LICHTONE, K. R. och Præsident i Åbo Hof-Rått, 63 år.

1687. N:o 21. Hr. Gr. JOHAN JACOB von HASTFER, K. R. Fåltm. och Gen. Gouv:r öfver Lifland och Riga, samt Dorpts Academie Canceller, 42 år.

1687. N. 22. Hr. Gr. ERICH LINDSCHÖLD, K. R. Cancellie-Råd, Gouverneur hos Hans

Hans Kongl. Höghet Prins Carl och Lunds Academie Canceller.

1687 N:o 23. Hr. Gr. AXEL STÅLARM, Kongl. Råd och Præsident i Götha Hof-Rått.

1687. N:o 24. Hr. Gr. CARL GYLLENSTIERNA, Kongl. Råd och Cammar-Råd, samt Hennes Maj:ts Enke-Drottningens Gouverneur öfver Lifgedinget, 41 år.

1693. N:o 25. Hr. Gr. ERICH DAHLBERG, Kongl. Råd.

1693. N:o 26. Hr. Gr. DIEDRICH JULIUS WRANGEL, Kongl. Råd.

1693. N:o 27. Hr. Gr. AXEL WACHTMEISTER, Kongl. Råd.

1693. N:o 28. Hr. Gr. - - FALKENBERG, Kongl. Råd.

1693. N:o 29. Hr. Gr. LARS WALLENSTEDT, Kongl. Råd och Præsident i Svea Hof-Rått.

1695. N:o 30. Herr Grefve CARL BONDE, Kongl. Råd.

1695. N:o 31. Hr. Gr. JACOB GYLLENBORG, Kongl. Råd.

1696. N:o 32. Herr Grefve - - MELLIN, Kongl. Råd.

1697. N:o 33. Herr Grefve CARL PIPER, Kongl. Råd, Öfverste Marschalk och Upsala Academie Canceler.

1787 *den 5 Maji ankomne Portraiter.*

Drottning MARGARETHA LEJONHUFVUD, Konung GUSTAF d. I:stas 2:dra Gemål. Se N:o 118.

Konung MAGNUS den 2:dra, Smek kallad, Konung i Sverige och Norrige 1319, når han var 2 år gammal; afsatt i Norrige 1344, och i Sverige 1363; fången 1365; död 1374. Var den i Nyköpings Torn 1317, ihjälsvälte Herrtig ERIKS och Norrska Prinsessan INGEBORGS son.

Drottning BLANCA, förenämnde Konung MAGNI Gemål, född Grefvinna af Namur.

Konung OLOF d. VI; Född 1371, Konung i Dannemark 1376; i Norrige 1380; död 1387, 16 år gammal; Regerat i 7 år; son af Konung HÅKAN den VI. i Norrige, och Drottning MARGARETHA, som åfven blef Drottning i Sverige 1389, och död 1412.

En

En ſtor tafla, hvarpå åro i miniatur målade 27 Turkiſka Sultaners och Kejſares Portraiter, nemligen.

OSMAN den I:ſta dôd 1326; regerat 24 år.

ORCKAN, I:ſta dôd 1360; regerat 34 år, år gammal.

MOURAD I:ſta, inråttade Janitſcharerne; dôd 1389; regerat 29 år.

BAIAZED I:ſta, fången af Tamerlan 1405; dôd 1408; regerat 10 år.

SELIM I:ſta, ſlagen af deſs broder 1403.

SULEIMAN I:ſta, Sultan 1403; ſlagen af ſin broder 1410.

MOHAMED I:ſta, Sultan 1413; dôd 1422; regerat 8 år.

MOURAD 2:dra, Sultan 1422; dôd 1451; regerat 29 år.

MOHAMED 2:dra, fôdd 1430; Sultan 1451: intog Conſtantinopel. Fôrſta Kejſare 1453; dôd 1481; regerat 30 år.

BAJAZED den 2:dra, fôdd 1438; Kejſare 1481; dôd 1512; regerat 31 år.

SELIM, 2:dra, fôdd 1474; Kejſare 1512; dôd 1520; regerat 8 år.

SULEIMAN 2:dra, fôdd 1496; Kejſare 1520; dôd 1566; regerat 46 år.

MOURAD d. 3:dje, fødd 1548; Kejſare 1575; død 1595; regerat 20 år.

MOHAMED d. 3:dje, fødd 1565; Kejſare 1595; død 1603; regerat 8 år.

ACHMED d. I:ſta, fødd 1587; Kejſare 1603; død 1617; regerat 14 år.

MUSTAPHA d. I:ſta, Kejſare 1617; gick i kloſter 1618; återkom till regeringen 1622; fången 1623, och ſtrangulerad 1639.

OSMAN den 2:dra, fødd 1601; Kejſare 1618; ſtrangulerad 1622; regerade 5 år.

MOURAD den 4:de, fødd 1608; Kejſare 1623; død 1640; regerat 17 år.

JBRAHIM den I:ſta, Kejſare 1640; ſtrangulerad 1648; regerat 8 år.

MOHAMED d. 4:de, fødd 1640; Kejſare 1648; affatt 1687; død 1693; regerat 39 år.

ACHMED d. 2:dra, Kejſare 1691; død 1695; regerat 4 år.

MUSTAPHA d. 2:dra, fødd 1659; Kejſare 1695; affatt 1703; regerat 8 år.

ACHMED den 3:dje, Kejſare 1703; affatt 1730.

MAHMUD den I:ſta. I Hiſtorien finnes ingen med detta namn, utan MAHUMED den V:te, ſom i denne ordning regerat, hvilken år fødd 1696; kom på Thronen 1730

1730, och dog 1754, hvilken OSMAN succederade.

OSMAN d. 3:dje, Kejſare 1754; dôd 1757.

MUSTAPHA den 3:dje, fôdd 1715; Kejſare 1757; dôd 1774.

ABDUL HAMID d. I:ſta, fôdd 1725; Kejſare 1774; dôd d. 17 April 1789.

Ankomne i October 1787.

FERDINAND LOVIS, Infant af Spanien och Herrtig af Parma; fôdd d. 20 Jan. 1751; tillträdde Regeringen 1765.

MARIA AMALIA, Årke-Herrtiginna af Ôſterrike; fôdd 1746; fôrmåld med Herrtig FERDINAND LOVIS af Parma 1769.

Ankomne den 29 *Oct.* 1788.

JOHAN, Herrtig af Ôſtergôthland, Konung JOHAN den III:s ſon, med Drottning GUNNILA BJELKE; fôdd i Upſala d. 18 April 1589; dôd 1618.

MARIA ELISABETH, Herrtig JOHANS af Ôſtergôthland emål, Konung CARL den IX:s dotter; fôdd 1596; fôrmåld 1612; dôd 1619.

Hitſkänkte af Håfmarſkalken och Ståthållaren m. m. Herr Baron Bror Cederström.

PEHR BANER, Riksråd och Lagman; födde 1588 på Djursholm; frålſte Konung Gustaf Adolph, då han under retraiten vid Wiſjö, föll igenom iſen i ſtrömmen 1612; död i Stockholm 1644. Barnen blefvo Baroniſerade 1651.

BENGT OXENSTIERNA, Friherre, Riks-Råd, Riks-Stallmåſtare och General-Gouverneur öfver Lifland; Född 1591; Hade reſt mera än någon Svenſk och kunde 7 ſpråk, utom modersmålet; är kånd under namn af reſare Bengt, död 1643.

REGISTER.

Öfver förestående Contrefait och Schillerier.

A. *Num.*

D.

Num.

E.

F.

G.

H.

Hin-

P.

Num.

P.

R.

S.

T.

Råt-

Råttelſer.

Pag. 11 i noten, ſtår Qvinſtad, lås Qvickſtad.

17 lin. 3 ſtår den 25 Oct., tillågges 1654.

22 - - i noten, ſtår 1769, lås 1569.

29 - - i noten, ſtår Ivan Baſilovits den åldres tid, bör heta den andres tid.

38 - - 9 ſtår och bilthuggeri, lås och med bilthuggeri.

39 - - 20 ſtår 129 alnar bred, lås 129 alnar lång och 55 alnar bred.

46 - - 10 ſtår Wippeby, lås Wiggeby.

53 - - 5 ſtår moders, lås modermoders.

55 - - 8 ſtår 1701, lås 1705.

56 - - 19 ſtår 27 år, lås 37 år.

62 - - 2 ſtår Herrtig Fredrich den 3:djes dotter, tillågges 4:de dotter.

64 - - 9 ſtår enda dotter, lås andra dotter.

74 - - 4 ſtår den 18 Sept., lås den 16 Sept.

79 - - 26 bör Sardinien tillåggas.

80 - - 28 vid N:o 74 tillågges Konung 1516.

87 - - 9 ſtår ſåndt til Dacken, lås ſåndt bref till Dacken.

88 - - 26 ſtår 63 år gammal, lås 53 år.

100 - - 21 ſtår Ringenvoldt, lås Rigenvoldt.

108 - - 16 ſtår den 20 Maji, lås den 10 Maji.

115 - - 7 ſtår den 28 Dec., lås den 22 Dec.

118 - - 3 ſtår den 28 Januarii, lås den 22 Januarii.

119 - - ſiſta raden ſtår Neſterbårg, lås Weſterbårg.

139 - - 7 tillågges, deſs gemål ſe N:o 197.

151 - - 16 lågges till Leopoldus, Willhelmus.

158 - - 13 ſtår Kejſarinnans dotter, lås Kejſarens dotter.

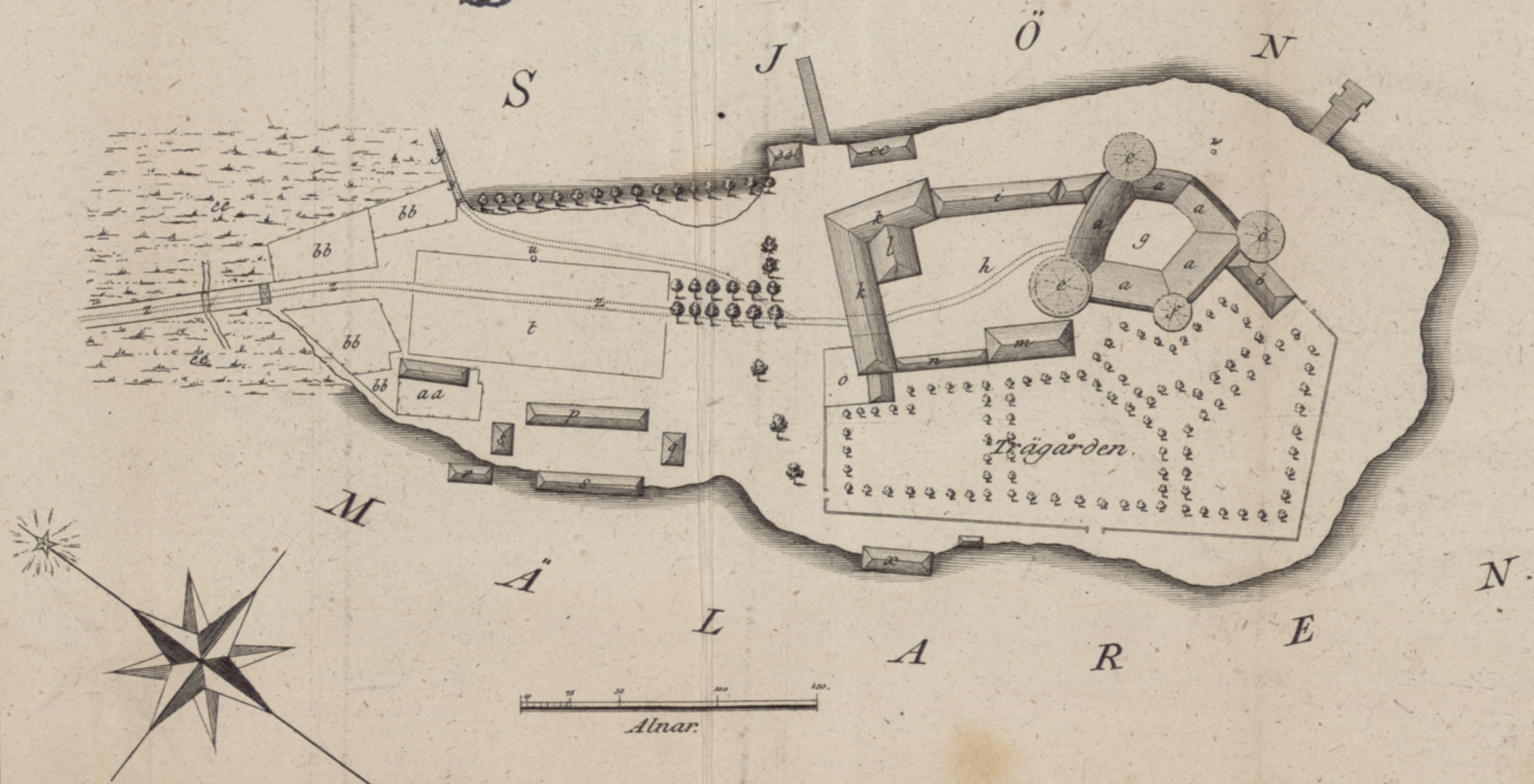
159 lin. ultima ſtår 196, lås 296, och Johan i ſtållet för Jahan.

Exemplaret koſtar 16 ſkilling.

Grundritning
öfver
GRIPSHOLMS SLOTT.

Författad År 1787.
af
E. P. Årre.

Nyförvärv till Gripsholm.

Ett historiskt mycket intressant nyförvärv har i dagarna gjorts på Nationalmuseum, i det att dr Sixten Strömbom för Gripsholmssamlingen inköpt ett porträtt, som tidigare tillhört framlidne riksgäldsfullmäktigen H. S. Tamm och som framställer den bekante generallöjtnanten, friherre Henrik Magnus von Buddenbrock, vilken d. 16 juli 1743 halshöggs på Galgbacken ute vid Skanstull. Porträttet, som avbildas här ovan, är en oval midjebild av Buddenbrock, som är iförd militär mörkblå uniform med guldbroderade knappar, guldskodda knapphål och kyrass. Mästaren är icke känd men man antar, att porträttet utförts av J. Wedekind, som tillhörde Kraffts skola och som åren 1715—18 målade åtskilliga av Karl XII:s officerare.

Buddenbrocks öde var på samma gång lysande och sorgligt. Efter en glänsande militär karriär verkade han som t. f. överbefälhavare efter general Cronstedt i Finland 19 aug. 1740 till 3 sept. 1741, deltog i 1741—42 års fälttåg men hemkallades i juli 1742 och ställdes under åtal till följd av en hel serie olyckligt sammanstötande krigsomständigheter, som han fick skulden för. Bl. a. tillvitades han att ej ha gjort sin plikt vid förberedelserna till kriget och erhöll skulden för nederlaget vid Villmanstrand, som generalmajoren K. H. Wrangel så gott som ensam bar ansvaret för. Den kommission, som tillsattes för att behandla den ordinarie överbefälhavaren general Ch. E. Lewenhaupts och Buddenbrocks sak, dömde Buddenbrock från liv, ära och gods och den i hög grad orättvisa domen gick trots nådeansökningar i verkställighet med ständernas godkännande.

6

Fridsberg - Tessin p. 166

15

★

Generalsbacken vid Norrtull.

Hr marg.-red.!

I Svenska Dagbladet den 7 dennes meddelades, att Nationalmuseum inköpt ett porträtt, som framställer generallöjtnanten friherre Henrik Magnus von Buddenbrock.

Vid Sveavägens slut vid Norrtull strax väster om det nya flickläroverket ligger den s. k. Generalsbacken, som kallas så, emedan det var där, som generalerna Lewenhaupt och Buddenbrock avrättades år 1743, emedan de, som bekant, gjorts till syndabockar för hattpartiets olyckliga krig mot Ryssland. Generalsbacken är till stor del bortschacktad och kommer väl snart att alldeles försvinna.

Knut Reutersvärd.

f. d. intendent vid Karlberg.

★

